

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_001_SOK:n vanha konttori- ja myymälärakennus_Joensuu		
Nimi	SOK:n vanha konttori- ja myymälärakennus		
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Aittaranta		62,5972
Kunta	Joensuu		29,7728
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-5-503-3
Kohdetyyppi	Myymäla- ja liikerakennukset		
Valmistumisvuosi	1937		
Suunnittelija	Erkki Huttunen		
Kaavamerkintä	AL (asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. K (liike- ja toimistorakennusten korttelialue) ja YH-2 (hallinto- ja virastorakennusten korttelialue) Sr-1 ja Sr-16		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Sr-1, sr-16		
Nyk. käyttö	Asuin- ja liikerakennus, hallinto, tekniikka		
Alkup. käyttö	Asuin- ja liikerakennus		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	3-5		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni, tiili		
Kattomuoto	Tasakatto, harjakatto, aumakatto		
Kate	Bitumikate, peltikate		
Vuoraus	Rappaus		
Ulkovärit	Valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			

Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.

Pielisjoen ranta vastapäätä Joensuun keskusta-alueetta muodostui 1800-luvun lopulta lähtien teollisuusalueeksi. Penttilän saha perustettiin vuonna 1871 ja toimintansa kukoistuskautena se kohosi Pohjoismaiden suurimmaksi sahaksi. Sahan toiminta lopetettiin vuonna 1988, ja tyhjiillään olleet saharakennukset paloivat 1996. Aittaranta rakentui teollisuusalueeksi 1920-luvulta lähtien. Myöhemmin Suvantosillan valmistuminen vuonna 1974 jakoi alueen kahteen osaan, pohjoiseen ja eteläiseen Aittarantaan (Piiparinen 2018, 120). Pohjois-osaa hallitsee 1930–1940 lukujen funktionalistiset konttori- ja varastorakennukset sekä pieni sähkömuuntoasema. Alueen rakennukset ovat: Sok:n konttori- ja varastorakennus (1937, Joensuu, Penttiläntku 3), suunnittelija Erkki Huttunen, Osuusliike Oma-Avun varastorakennus (1939, Joensuu, Jokikatu 8), suunnittelija Heimo Riihimäki, Hankkijan konttori- ja varastorakennus (1949, Joensuu, Jokikatu 1), suunnittelija Seppo Hytönen sekä sähkömuuntoasema (1939, Joensuu, Itäranta 14), suunnittelijana Väinö Vähäkallio.

SOK perusti kasvavan tavaraliikenteen myötä vilkkaimmille osuuskauppaseuduille sivukonttoreita. Sivukonttoreiden tehtävä oli esitellä, varastoida ja välittää SOK:n omia tuotteita paikallisille jäsenosuuskaupoille. 1930-luvulla SOK rakennutti kymmenkunta funktionalistista konttori- ja varastorakennusta ympäri Suomea. Erkki Huttusen Raumaan vuonna 1930 suunnittelema konttori- ja varastorakennus oli näistä ensimmäinen. Se oli samalla myös Erkki Huttusen ensimmäinen funktionalistinen rakennus.

Joensuuhun SOK oli rakennuttanut varastorakennuksen itärantaan jo vuonna 1917 ja vuonna 1918 SOK osti kaupungilta Kauppa- ja Suvantokadun kulmauksessa sijainneen entisen seurahuoneen rakennuksen Joensuun konttorinsa toimitaloksi. Toiminta talossa alkoi tammikuussa 1919. Konttorin alaisuuteen kuului tuolloin jo 16 jäsenosuuskauppaa ja niiden 76 myymälää.

SOK:n puinen varastorakennus Itärannassa sijaitsi toisen tahon vuokraamalla vuokratontilla, mutta vuonna 1931 SOK osti tontin vuokraoikeuden itselleen. Tälle varastorakennustontille haettiin asemakaavamuutosta, joka mahdollistaisi sinne rakennettavaksi liike-, konttori- ja asuinrakennuksen. Valtuuston ehtona oli, että SOK:lla oli vuoden 1937 loppuun saakka aikaa suorittaa rakennustyöt. SOK suunnitteli aloitavansa jo vuoden 1932 aikana uuden kolmikerroksisen liiketalon rakentamisen tälle tontille, mutta muualla päin Suomea käynnissä olevat rakennushankkeet estivät työn aloittamisen.

Tulevaa rakennusta varten liike tarvitsi laajemman tontin, ja sen vuoksi tiedusteli SOK Joensuun kaupunginhallitukselta, voisiko kaupunginhallitus myydä SOK:lle aikaisemmin jo vuokratun tontin nro. 119 Itärannasta sekä yhdistää siihen viereiset joenvarren varastorakennustontit numerot 118 ja 117. Joensuun kaupunginhallitus päätti myydä ja yhdistää nämä kolme tonttia SOK:n tarpeisiin. Kaupunginhallitus katsoi, että vakavaraisen suuriliikkeen suuren toimitalon valmistuminen tarjoaa suuren rakennustyömaan sekä edistää viidennen kaupunginosan asutuksen leviämistä sekä liike-elämän vilkastumista. SOK aloitti Joensuun konttori- ja varastorakennuksen rakennustyöt heinäkuun ensimmäinen päivä 1936 ja uusi rakennus valmistui kesällä 1937.

SOK:n varasto- ja konttorirakennus rajautuu kolmionmuotoiselle tontille Penttiläntkadun ja Aittakadun väliin. Rakennuksen kiilamainen ja portaittainen muoto on seurausta tontin asettamista rajoista. Rakennus on osittain kaksi-, osittain kolmi- ja viisikerroksinen. Penttiläntkadun puoleinen tiensuuntaisesti kohoava kerroksinen viuhkanmuoto ohjaa symbolisesti kadun liikennettä. Rakennuksen korkeuden vaihtelut sekä leveys että pituussuunnassa kertovat talon toimintojen jäsentelystä ja toiminnoista.

Rakennuksen kellaritiloissa sijaitsivat keskuslämmityslaitos, kellareita, pesutupa ja mankelihuone. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsi leipomo ja leipomotuotteiden myymälä, virvoitusjuomatehdas, autotalli, pakkaus- ja lähetysoasot sekä suurin ikkunoin varustettu pienehkö myymälä. Rannanpuolella sijaitsi pitkä yksikerroksinen varastorakennus, jonka joen puolella oli junaraide. Tästä toimitettiin tavarat vaunulasteittain taloon sisään ja Penttiläntkadun puolella oli lähettämö, josta tavarat vietiin kuorma-autoilla eteenpäin maakunnan jäsenosuuskauppoihin. Toisessa kerroksessa sijaitsivat lämminvarastot, jauhovarastot, työntekijöiden puku-, pesu-, ja ruokailutilat sekä talonmiehen asunto. Kolmannessa kerroksessa sijaitsivat konttorihuoneistot, myyntihalli sekä johtajan työhuone. Neljänteen kerrokseen oli sijoitettu kolme asuinhuoneistoa. Viidennessä kerroksessa sijaitsi konttorijohtajan asunto. Asunto käsitti keittiön, ruokasalin, tilavan eteishallin, kylpyhuoneen, makuuhuoneen, olohuoneen ja palvelijanhuoneen. Konttorin johtajalla oli käytössä rakennuksen molemmilla puolilla sijainneet parvekkeet. Lisäksi rakennuksessa oli Joensuun ensimmäinen henkilöhissi.

Joensuun SOK:n konttori- ja varastorakennus vertautuu samankaltaisuudellaan Erkki Huttusen Kotkaan vuonna 1935 ja Ouluun vuonna 1938 valmistuneisiin vastaaviin konttori- ja varastorakennuksiin. Joensuun konttorin piirustukset Huttunen on päivännyt 8.7.1936. Joensuun SOK:n konttori- ja varastorakennus oli ensimmäinen huomattava funktionalistinen rakennus Joensuussa. Tätä ennen funktionalismia Joensuussa edustivat ainoastaan pienimittakaavaiset sähkömuuntoasemat, jotka jäivät suurelta yleisöltä helposti havaitsematta. Pielisjoen varteen noussut konttorirakennus sen sijaan keräsi median huomion poikkeuksellisuudellaan ja suuruudellaan.

Lähde:

Aarnio, Samu (2016). Funkkis Karjalassa I. Pohjois-Karjalan historiallinen yhdistys.

Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.

Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen keroksellisuus

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

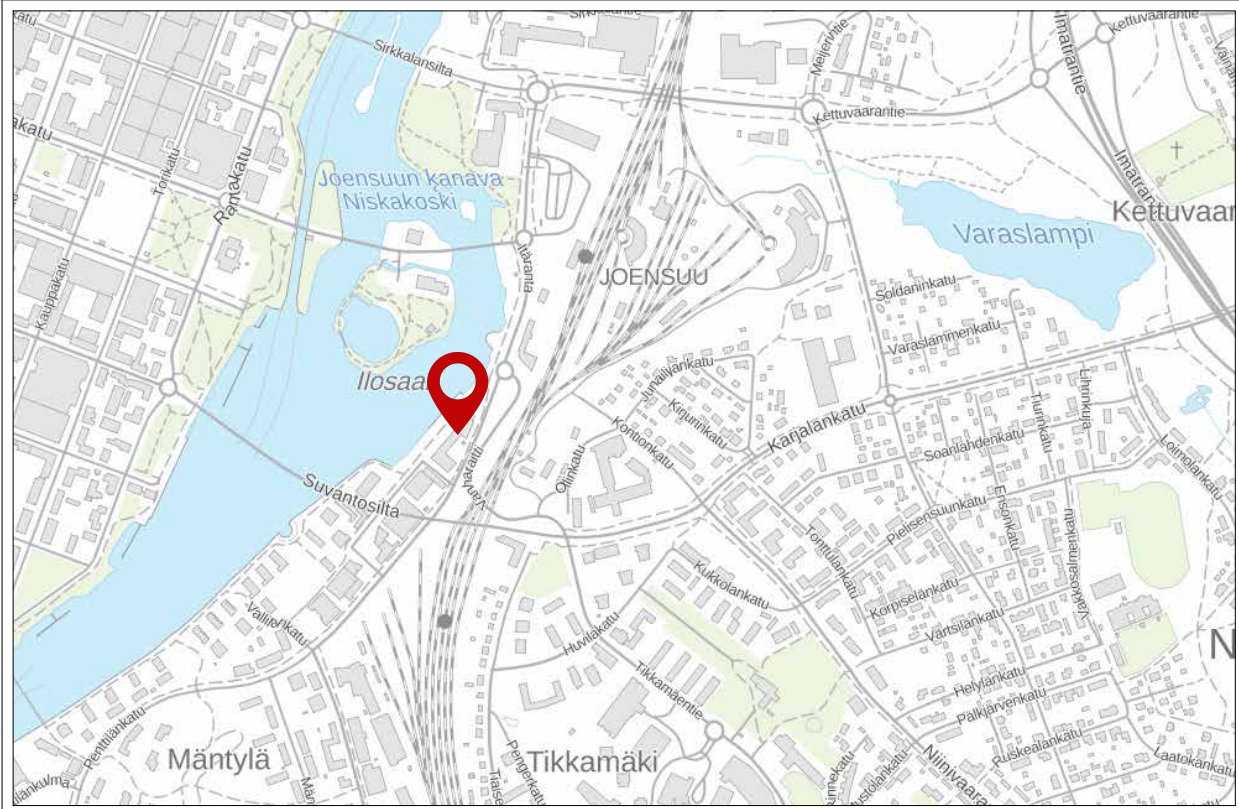
Arkkitehti Erkki Huttusen suunnittelema entinen Sok:n konttori- ja varastorakennus on merkittävä funktionalistinen kokonaisuus, Joensuun ensimmäisiä modernin arkkitehtuurin kohteita. Kohde liittyy merkittävästi Joensuun teollistumisen ja kaupankäynnin historiaan. Sijaitsee Pielisjoen varrella muodostaen kauniin maisemallisen kokonaisuuden yhdessä kaupunkirakenteen ja joen kanssa.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



200 m



SOK:n konttori- ja varastorakennus.



SOK:n konttori- ja varastorakennus. Kuva Maija Hakala.

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_002_Carelicumin rakennus_Joensuu		
Nimi	Carelicum	Koskikatu 5-7, 80100, Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5997
Kunta	Joensuu		29,7609
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-3-39-14
Kohdetyyppi	Liike-, toimisto- ja kulttuurirakennukset		
Valmistumisvuosi	1985		
Suunnittelija	Arkkitehtuuritoimisto E. K. Malmivaara		
Kaavamerkintä	KYY, Liike- ja toimistorakennusten sekä kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Liike-, toimisto- ja kulttuurirakennus		
Alkup. käyttö	Liike- ja toimistorakennus		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	5-2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikermi		
Vuoraus	Oulaisten punainen graniitti		
Ulkovärit	Puhaharmaa		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erytishuomiot	Toiminnallisia muutoksia suunnittelilla		
Kohdekuvaus			
<p>Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.</p> <p>Pohjois-Karjalan Säästöpankki aloitti vuonna 1984 suuren rakennushankkeen rakentamalla Maakuntapankin uuden toimitalon Koskikadun varteen torin vierelle ns. Tokos-kulman tontille (Karjalainen 10.3.1984). Samalla tontilla sijaitsi entuudestaan Säästöpankin toimitalo Koski- ja Kauppakadun kulmassa. Pankkitalon ensimmäisessä vaiheessa rakennettiin uusi talo, joka sitten toisessa rakennusvaiheessa sulautettiin yhteen vanhan pankkitalon kanssa. Kokonaisuudessaan Maakuntapankin 15.000 kerrosneliometriä käsittävä kokonaisuus valmistui loppuvuodesta 1985 (Karjalainen 26.10.1985). Rakennusprojektin yhteydessä Kauppakadun varteen pankkitaloa vastapäätä rakennettiin myös Joensuun ensimmäinen paikoitustalo. Talon nimitys muuttui vuonna 1998 Carelicumiksi kun osa talosta muutettiin Joensuun palvelukeskukseksi, jossa sijaitsee muun muassa Pohjois-Karjalan museo Hilma.</p> <p>Entinen Maakuntapankin talo muutti radikaalisti Joensuun torin ympäristöä Koskikadun puolelta. Pankkitalon graniittipäällysteinen julkisivu hallitsee Koskikadua koko torin leveydeltä. Entinen Maakuntapankin talo on esimerkki 1980-luvun nousukauden arvotarkennuksesta, rahaa ei ole säästely. Kaikki julkisivut on päällystetty Oulaisten punaisella graniitilla, rakennuksen alkuperäiset kalusteet oli tehty punapyökistä. Pankit ovat aina viestittäneet taloudellisesta mahtavuudestaan arkkitehtuurin keinoin, eikä entinen Maakuntapankin talo tee poikkeusta. Massiivinen talon koko kertoo ulospäin vallasta, jota sisällä käytetään. Rakennus kuitenkin välttää olemasta pompöösi; rakennus vaikuttaa kevyeltä ja helposti lähestyttävältä julkisivujen pilareiden ja kulmien pyöristysten ansiosta. Sisälle muodostuu korkea tila, jossa on kierreportaat toisen kerroksen ulkoparville. Tämä tila on joensuulaisittain harvinaisen.</p> <p>Joensuun kaupunki suunnittelee rakennuksen muuttamista Joensuun kaupungin hallintotiloiksi sekä uuden ja konserttisalin rakentamista Carelicumin yhteyteen. Tällöin Pohjois-Karjalan museo Hilma muuttaisi tiloista Joensuun kaupungintaloon.</p> <p>Lähteet: Karjalainen 10.3.1984, 11.1.1985 ja 26.10.1985</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas kohde vai ei
Arvokas kohde

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

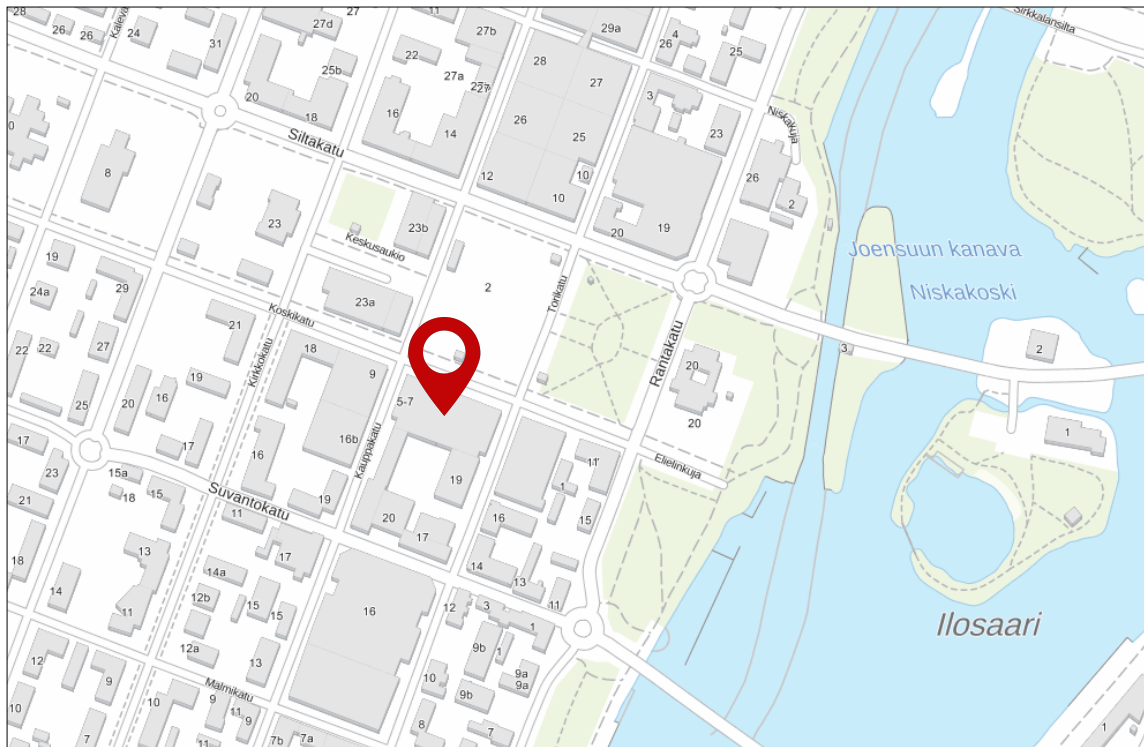
Carelicumin valmistuminen uudisti kaupunkikuvallisen näkymän kauppatorin etelälaidalle. Se on historiallinen jatkumo torin Siltakadun puolen korkeiden liiketalojen vastapainoksi. Rakennuksen asiallinen on arkkitehtuuri on laadukasta, ja aikaa kestävä. Rakennuksen kaikki julkisivut, ja osat sisätiloista, on toteutettu luonnon kivistä. Ainutlaatuinen massiivinen pankkirakennus maakunnassa.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m





Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_005_Enon ortodoksinen rukoushuone_Joensuu		
Nimi	Enon ortodoksinen rukoushuone	Tornitie 8, 81200, Eno	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Eno		62,7961
Kunta	Joensuu		30,1592
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-40-60-1
Kohdetyyppi	Kirkot		
Valmistumisvuosi	1987		
Suunnittelija	Erkki Helasvuo		
Kaavamerkintä	YK (kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kristuksen kirkastumisen tsasouna		
Alkup. käyttö	Kristuksen kirkastumisen tsasouna		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Betoni, kivi		
Runko	Hirsi		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Lauta		
Vuoraus			
Ulkovärit	Tumma ruskea		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Enon Kristuksen kirkastumisen tsasouna vihittiin käyttöön 16.8.1987. Tsasounan on suunnitellut Erkki Helasvuo (Karjalainen 17.8.1987). Tsasouna on alueelle tyypilliseen tapaan karjalaisuudesta innoituksensa ammentava. Tsasounan ulkomuoto on tavanomaista raskaampi koska Enon tsasounassa ei ole avokuistia eikä monikulmaista kellotornia. Myös ikkunat ovat suhteessa rakennusmassaan verrattain pienet.			
Lähteet: Karjalainen 17.8.1987			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_008_Gävlenlinna_Joensuu		
Nimi	Gävlenlinna	Papinkatu 1, 801100, Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62, 5946
Kunta	Joensuu		29,7561
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-40-60-1
Kohdetyyppi	Sosiaalitoimen rakennukset		
Valmistumisvuosi	1949		
Suunnittelija	Bertel Saarnio		
Kaavamerkintä	YS (kortteli, jolle voi rakentaa vain sairaaloita ja muuta sosiaalista toimintaa palvelevia rakennuksia)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Seudullisesti merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005) Rakennusuojelukohde sr-62 (KOYK, 2012. Kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys, Piiparinen 2011)		
Nyk. käyttö	Päiväkoti		
Alkup. käyttö	Lastenneuvola, äitiysneuvola		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1-2		
Perustus	Betoni		
Runko	Tiili		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Tiili		
Vuoraus	Rappaus		
Ulkovärit	Keltainen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot	Rakennuksen suojeleu ratkaistaan keskustan suojelukaavan yhteydessä. Mikäli perhepuisto kehitetään alueella, rakennukselle on helposti löydettävä uusi käyttö.		
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Seitsemänkymmentä vuotta sitten, 20. maaliskuuta 1949, vietettiin Gävlenlinnan rakennuksen vihkiäisiä Joensuussa Papinkadulla. Hanke oli saanut alkunsa, kun Ruotsin Gävleborgin läänin maaherra Maja Sandler päätti lahjoittaa Suomen punaisen ristin kautta 400 000 kruunua kivirakennukseen, jonka tulisi toimia lastenneuvolana, äitiysneuvolana tai kerhotoiminnassa, myös lastensairaalaa kaavailtiin alkuvaiheessa. Hanke alkoi realisoitua kun vuonna 1946 hyväksyttiin arkkitehtitoimisto Kurt Simbergin ja Bertel Saarnion piirustukset rakennusta varten.</p> <p>Valmistuessaan talossa oli tilaa äitiysneuvolalle, lastenneuvolalle ja päiväkotitoiminnalle. Lisäksi partiolaisille oli varattu oma tila ja ullakolla oli asunto vahtimestarille. Vihkiäistilaisuudessa paljastettiin edelleen päiväkodin salissa oleva kaksikielinen taulu, jossa toivotaan että rakennus tulee ”<i>pysyväisesti palvelemaan lääninkomitean tarkoitusta: suomalaisten lasten hoitoa ja terveyttä</i>”. Gävlenlinna oli Joensuun ensimmäinen päiväkotikoti. Päiväkoti lopettaa toimintansa keväällä 2021 (Karjalainen 17.1.2021).</p> <p>Lähteet: Karjalainen 23.3.1949, 17.1.2021</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			
Aholo, Teija (2014). Terveyttä kaikille. Terveystalot ja kunnanlääkärintalot 1940-luvulta 1960-luvulle			



Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_009_Heinävaaran alakoulu_Joensuu		
Nimi	Heinävaaran alakoulu	Isäntäläntie 1, 82110 Heinävaara	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Kiihtelysvaara		62,5534
Kunta	Joensuu		30,1804
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-27-37-10
Kohdetyyppi	Koulu- ja opetusrakennukset		
Valmistumisvuosi	1999		
Suunnittelija	Cunningham Group		
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Koulu		
Alkup. käyttö	Koulu		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus			
Runko	Puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Pelti		
Vuoraus			
Ulkovärit	Harmaan ja keltaisen eri sävyt		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Kiihtelysvaarassa oli 90-luvulla suunnitelmat uudelle betonikoululle, mutta rahoitusta ei saatu. Arkkitehti Antero Turkki neuvonantajanaan kunta järjesteli rahoituksen pääministeri Paavo Lipposen hallituksen puurakentamisen tavoiteohjelmien kautta. Heinävaaran puukoulusta tuli 90-luvun lopun Suomessa Sibelius-talon ja Mäntyharjun Vihantasalmen sillan ohella valtakunnallinen puurakennuskohde.</p> <p>Heinävaaran koulurakennuksen suunnitelmat tilattiin poikkeuksellisesti Yhdysvalloista. Suomessa julkisen puurakentamisen perinne oli käynyt harvinaiseksi. Minneapolisissa toimivaan Cunningham Group -toimistoon syntyi yhteys koulurakentamisen seminaarissa Helsingissä vuonna 1997 Kiihtelysvaaran kunnanjohtajan Juhani Rouvisen mielyessä arkkitehti Bruce A. Jilkin teeseihin avoimesta oppimisympäristöstä, jossa koulurakennuksen väliseinistä ja käytävistä pyritään pääsemään eroon. Vuonna 1998 Jilk ja toimiston toinen arkkitehti Judith P. Hoskens vierailivat Pohjois-Karjalassa, esittelivät puukoulun julkisivusuunnitelmia, keräsivät koululaisten, opettajien ja vanhempien toiveita rakennuksesta ja tutustuivat Ilomantsissa karjalaiseen puuarkkitehtuuriin. Rakennus toteutettiin amerikkalaisella platform frame -tekniikalla eli seinät koottiin paikan päällä valmisrakenteiksi, jotka nostettiin pystyyn. Koulu on valtaosin sahatavaraa, liimapuuta on vain keskipilaririvistössä. Ilomantsilaisuuden vaikutus näkyy valtavassa sisäänkäynnin porttiaiheessa, joka on konstruoitu karjalaisilla päätylauta-aiheilla.</p> <p>Lähteet: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas kohde

Arvon perustelu

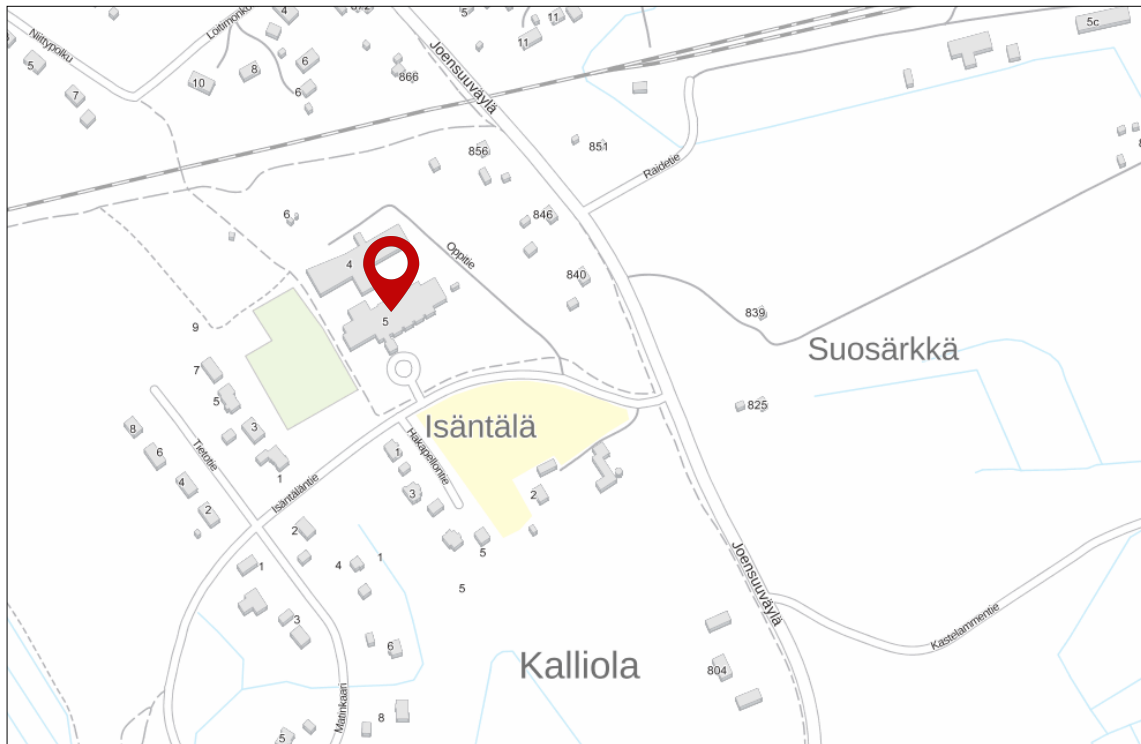
Edustaa puurakentamisen alkuvaiheiden innovatiivista koulusuunnittelua ja osaltaan kehitti uuden puurakentamisen arvostusta eteenpäin maakunnassa.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_011_Hoilolan evankelisluterilainen kirkko_Joensuu		
Nimi	Hoilolan evankelisluterilainen kirkko	Hoilolantie 133, 82760 Hoilola	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Tuupovaara		62,3402
Kunta	Joensuu		30,8353
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-420-3-26
Kohdetyyppi	Kirkot		
Valmistumisvuosi	1950		
Suunnittelija	Veikko Larkas		
Kaavamerkintä	Y (julkisten palvelujen ja hallinnon alue). Sr 57. Tynkä-Korpiselän osayleiskaava, 2000		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Kirkko		
Alkup. käyttö	Kirkko		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Betoni		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Jyrkkälappeinen harjakatto		
Kate	Tiili		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Julkisivut keltaiset, katto punainen		
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Korpiselän kirkonkylä jäi sodan jälkeen vain muutaman kilometrin päähän nykyisestä Hoilolasta. Korpiselän rajaseutukirkkoyhdistys rekisteröitiin vuonna 1949. Korpiselän luterilaista kirkkoa korvaamaan rakennettiin Hoilolan kirkko. Hoilolan kirkon suunnitteli helsinkiläinen arkkitehti Veikko Larkas (1909–1969). Larkas oli 1950- ja 1960-lukujen käytetyimpiä kirkkoarkkitehtejä.</p> <p>Hoilolan kirkkoon tuli tilaa 158 hengelle. Kirkkosalin yhteydessä oli pieni rippikoulusali ja siihen liittyvä keittiö. Kerhotilat sijaitsivat kellarissa. Kirkon esineistö saatiin rajan taakse jääneistä seurakunnista ja kirkkoista. Korpiselän rukoushuonekunnalta siityi seuraajalleen Korpiselän rajaseutukirkkoyhdistykselle ehtoolliskalusto, harmoni ja messukasukka. Hoilolan alttaritaulu on Pietarissa työskennelleen sveitsiläissyntyisen kuvanveistäjä BOTTAN maalaama Kristus nousee kuolleista ja se on peräisin Ruskealan seurakunnan kirkosta, jonne Botta oli lahjoittanut sen 1876 korvaukseksi Ruskealan siltojen käytöstä marmorin kuljettamisessa Pietariin. Koiviston seurakunta luovutti Koiviston kirkosta evakuidun 36-kynttiläisen ja 240-lasiprismäisen kattoruunun Korpiselän rajaseutukirkkoyhdistykselle 1950. Hoilolan 80 kiloa painava kirkonkello on peräisin Suursaaren kirkosta ja Suursaaren seurakunta lahjoitti sen Korpiselän rukoushuonekunnalle 1949. Räisälän seurakunnasta saatiin kolme papinkappaa, alttariliina ja saarnatuolin kirjaliina. Kynttilänjalat, kolehtihaavi, hautauslapio ja ripityskalusto ovat peräisin Impilahden seurakunnalta (Björn 2006, 381).</p> <p>Hoilolan kirkko on jyrkkä lappeinen, kolmion muotoinen, kirkko, jonka maanläheiset värit (kellertävät, ruskehtavat ja punainen) näkyvät kirkon väriyksessä. Kirkko on muutenkin tavanomaista koristeellisempi, ja toteuttaa siinä mielessä 1950-luvun ideaalia "kauneutta arkeen". Tällaisia yksilöllisesti muotoiltuja kohtia kirkossa ovat muun muassa kirkkosalin kuusikulmioiset ikkunat, hyvin suippokärkinen kellotorni ja päädyn yläosan ikkunasäleikkö konstrukstio.</p> <p>Lähteet: Björn, Ismo (2006). Tuupovaaran historia. Otavan Kirjapaino Oy.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Maisemalliset arvot

Rajaseutukirkko, jonka arkkitehtuuri on poikkeuksellista ja sopii ilmentämään rajan läheisyyden vaikutuksia. Kunto päällisin puolin huono.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kuvat Saara Aarnio



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_012_Honkavaaran tsasouna_Joensuu		
Nimi	Honkavaaran tsasouna	Rekivaarantie 24 82200 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Honkavaara		62,4378
Kunta	Joensuu		30,0298
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-27-37-10
Kohdetyyppi	Kirkot		
Valmistumisvuosi	2001		
Suunnittelija	Vilho Suonmaa		
Kaavamerkintä	P/S (Palvelujen ja hallinnon alue, jolla ympäristö säilytetään). Hammaslahden OYK 2005		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Tsasouna		
Alkup. käyttö	Tsasouna		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus	Betoni ja luonnonkivi		
Runko	Hirsi		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Paanukatto		
Vuoraus	Hirsi		
Ulkovärit	Tumma hirsi		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erytishuomiot	Hammaslahden OYK:ssa samassa piirissä olevalla rakennusryhmällä on Sr-53-merkintä		
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Huomiotaherättävä tsasouna kuutostien varressa Honkavaaran perinnepihan yhteydessä, myös Sinisen tien tsasounaksi ja Pyhän Johannes Kastajan tsasounaksi kutsuttu, on Vilho Suonmaan myöhemmän uran päätyö. Rakennuksessa hän yhdistää kirkollisten ja karjalaisten hirsirakennustensa päälinjat. Suunnittelun lähtökohtana oli rajantakaiseen Korpiselkään jäänyt Ägläjärven tsasouna. Siperiasta tuodun massiivihirren ja luonnonkiven käyttö on omintakeista. Kirkon kaikki kolme kelloa valettiin paikan päällä rakentamalla pihamaalle uuni valamista varten. (Karjalainen 24.5.2001).</p> <p>Lähteet: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas-näyttelyplanssi Karjalainen 24.5.2001</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkkitehtoninen ja rakennustaiteellinen arvo

Merkittävä modernin ortodoksisen tsasounarakentamisen esimerkki. Maisemallinen arvo ja samassa piirissä olevien rakennusten kanssa hyvä kokonaisuus.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_014_Hubbardin talo_Joensuu		
Nimi	Hubbardin talo	Rantakatu 9, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5977
Kunta	Joensuu		29,7622
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-3-48-18
Kohdetyyppi	Asuin- ja liikerakennukset		
Valmistumisvuosi	1895		
Suunnittelija	Emil Gustafsson		
Kaavamerkintä	AL (Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue) Sr-1		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Suojelumerkintä vuoden 1993 KOYK:ssa. Rakennusuojelukohde Sr-62 (KOYK, 2012. Kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys, Piiparinen 2011) Seudullisesti merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Liike- ja toimistorakennus		
Alkup. käyttö	Asuintalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Musta pelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Vihreä		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
1890-luvun alkupuoliskolla valmistuneen rakennuksen pääasiallinen tyyliunta on uusrenessanssi. Siitä kertovat muun muassa voimakkaasti korostetut ikkunoiden kehykset ja julkisivujen jako useisiin vaakavyöhykkeisiin. Kuitenkin rakennuksessa on sveitsiläistyyllille ominaisia koristeellisia räystäskukkasia. Talon rakennutti englantilainen Egerton Hubbard yhtiö. Tontilla sijaitsi aiemmin 1850-luvulla rakennettu postinhoitaja Aschanin talo, joka paloi 1890-luvun alussa. (Piiparinen 2018, 67.)			
Lähteet: Piiparinen, Pekka (2018) kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Historiallinen tyypillisuus alueelle

Alkuperäisyys

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Maisemalliset arvot

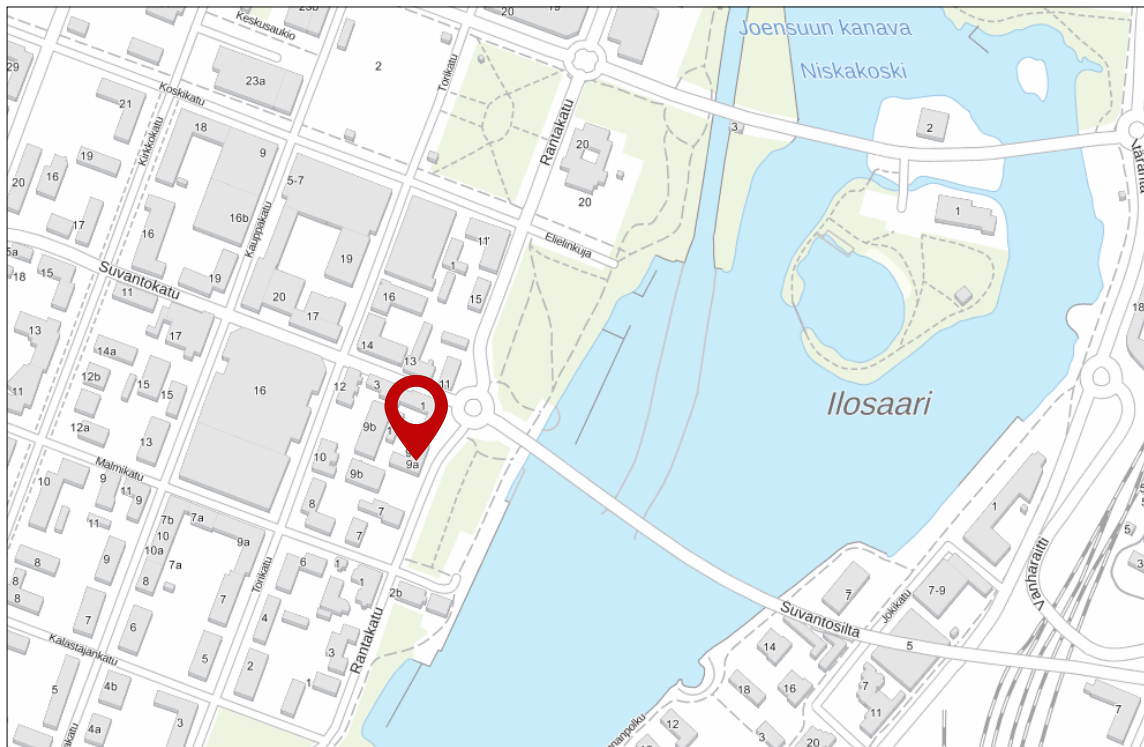
Edustaa Rantakadun alueen säilynyttä vanhaa puu-Joensuuta.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m



Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_015_Jäähalli_Joensuu		
Nimi	Jäähalli	Kisapolku 4, 80110 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6002
Kunta	Joensuu		29,7410
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-17-1787-8
Kohdetyyppi	Liikuntatilat ja -paikat		
Valmistumisvuosi	1982		
Suunnittelija	Geórgios Fasoulás		
Kaavamerkintä	YYU (urheilu- ja kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Jäähalli		
Alkup. käyttö	Jäähalli		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni ja teräs		
Kattomuoto	Pulpettikatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Tiili ja teräslevyt		
Ulkovärit	Punainen tiili ja harmaa teräskate		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			

Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.

Mehtimäen jäähalli (Joensuun jäähalli), markkinointinimeltään PKS Areena, on Joensuun keskustan tuntumassa Mehtimäellä sijaitseva vuonna 1982 valmistunut jäähalli. Alkuperäinen Mehtimäen jäähalli (kutsutaan myös kilpajäähalliksi) ja sen yhteyteen myöhemmin valmistuneet kolme harjoitusjäähallia (2002, 2019 ja 2020) muodostavat yhdessä kiinteän jääurheilukeskuksen.

Jäähallin rakentaminen oli yksi eniten huomiota saaneista kunnallispoliittisista kysymyksistä ja julkisista keskustelunaiheista Joensuussa 1970-luvulla. Keskustelu jäähallin tarpeesta lisääntyi, kun Joensuun Kiekko-Poikien jääkiekkoukkue nousi mestaruussarjaan vuonna 1971.

Maaliskuussa 1977 kaupunginhallitus päätti äänestyksen jälkeen antaa suunnittelutehtävät yksityisille toimistoille. Alkusyksystä 1977 valmistuneissa ja opetusministeriön valtionapukelpoisiksi hyväksymissä piirustuksissa esillä oli tiilivuorattu 4400 katsojaa vetävä jäähalli, jonka kustannusarvio oli noin 6,7 miljoonaa markkaa. Veikkausvoittovaroja oli mahdollisuus saada 45 % kustannusarviosta. Ajatuksena oli aloittaa rakennustyöt vuonna 1978 ja halli olisi käytössä syksyllä 1979. Jäähallisuunnitelmat ja kustannusarvio saivat ensin kaupunginhallituksen hyväksynnän, mutta tästä huolimatta jäähalli joutui pian vastatuuleen, kun osa kaupunginhallituksen ja -valtuuston jäsenistä sekä kaupunginjohtaja Aaro Heikkilä alkoivat vastustamaan hankkeen eteenpäin viemistä. Neuvottelujen jälkeen, marraskuussa 1978, määrääenemmistöä edustavat poliittiset ryhmittymät pääsivät sopuun liikuntatilapaketista, johon jäähallikin kuului. Ryhmien allekirjoittaman sopimuksen mukaisesti vuoden 1977 pääsuunnitelmien pohjalta suunnittelutyö saatettaisiin ensin loppuun ja jäähallin rakentaminen ajoittuisi vuosiin 1981-1982. Lopulta tämä poliittinen sopimus piti ja jäähalli valmistui aikataulussaan syksyllä 1982.

Katsojapaikkoja uudessa hallissa oli 5040, joista sinisiä lasikuituistuimia oli 1067 kpl. Jäähallin ensimmäinen virallinen jääkiekko-otteluun JoKP-Sport 7.10.1982 saapui yleisöä 3350. Vuonna 1982 uuden hallin katsottiin edustavan arkkitehtuuriltaan, tekniikaltaan ja toimivuudeltaan alansa huippua Suomessa. Pinta-alaltaan 65 000 m³:n kokoisen jäähallin rakentaminen maksoi noin 19 miljoonaa markkaa.

Arkkitehtitoimisto Erkki Helasvuon ensimmäisessä suunnitelmassa vuodelta 1977 jäähalli näyttäytyy betonisena massiivisen kokoisena laatikkona. Geórgios Fasoulásin lopullisessa suunnitelmassa, jonka mukaan jäähalli toteutui, oli halli kasvanut lisää korkeutta ja lisäksi latomaista ulkonäköä oli häivytetty kattolinjojen viisteisyyden ansiosta sekä ikkunapinta-alan lisääntymisen vuoksi.

Lähteet:

https://fi.wikipedia.org/wiki/Mehtimäen_jäähalli
Karjalainen 6.10.1977, 10.2.1981, 21.9.1982

Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas
Arvokas kohde

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

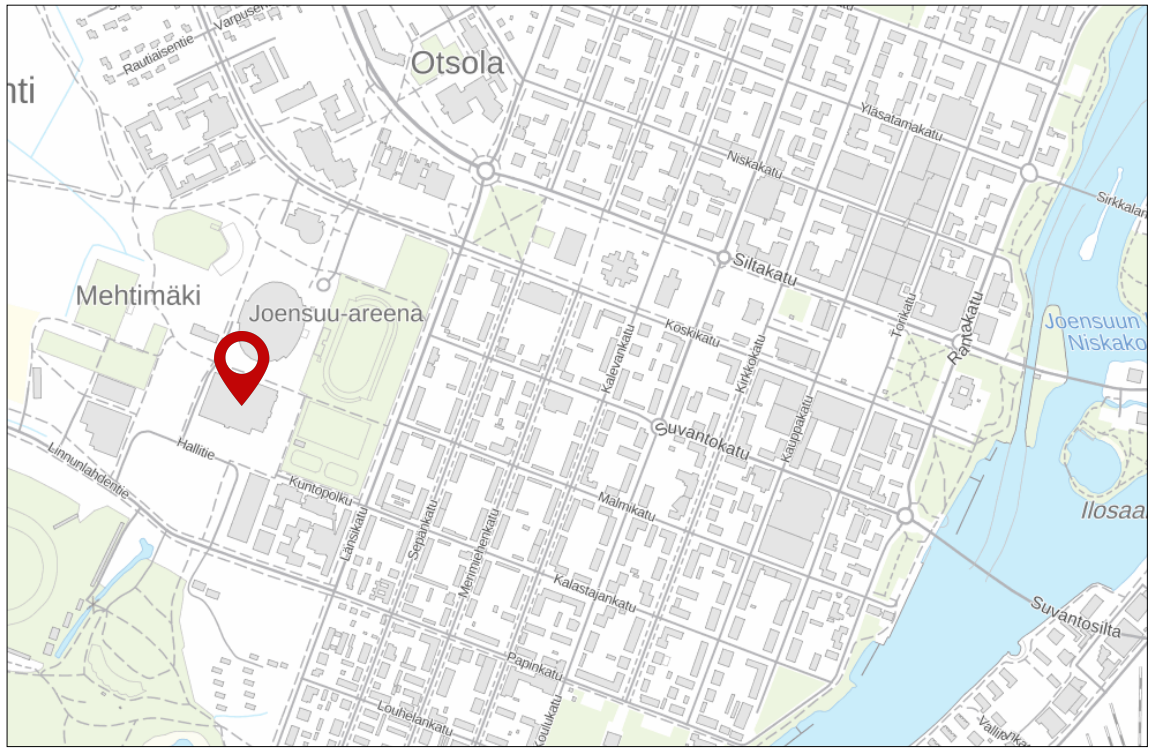
Maakunnan massiivisin urheilurakennus, joka on tavanomaista urheiluhallia näyttävämpi ja arkkitehtonisesti kunnianhimoisempi. Maakunnan ensimmäinen jäähalli.

Inventointipäivä

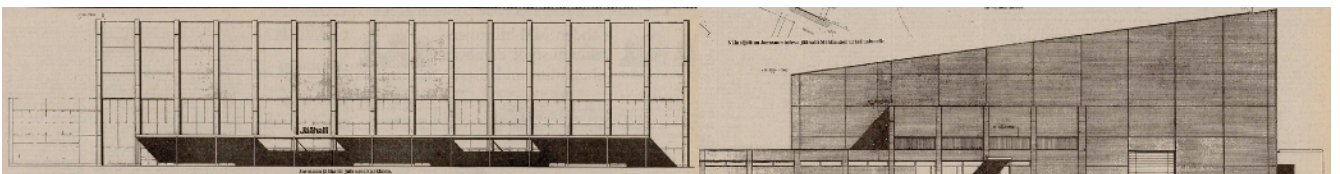
22.1.2021

Inventoija

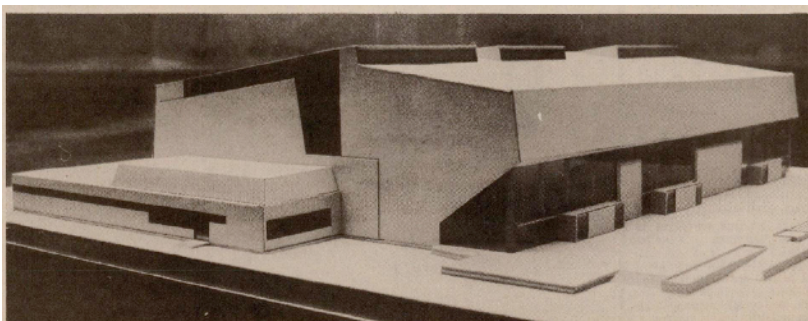
Samu Aarnio



200 m



Jäähallin ensimmäiset suunnitelmat. Kuva Karjalainen 6.10.1977

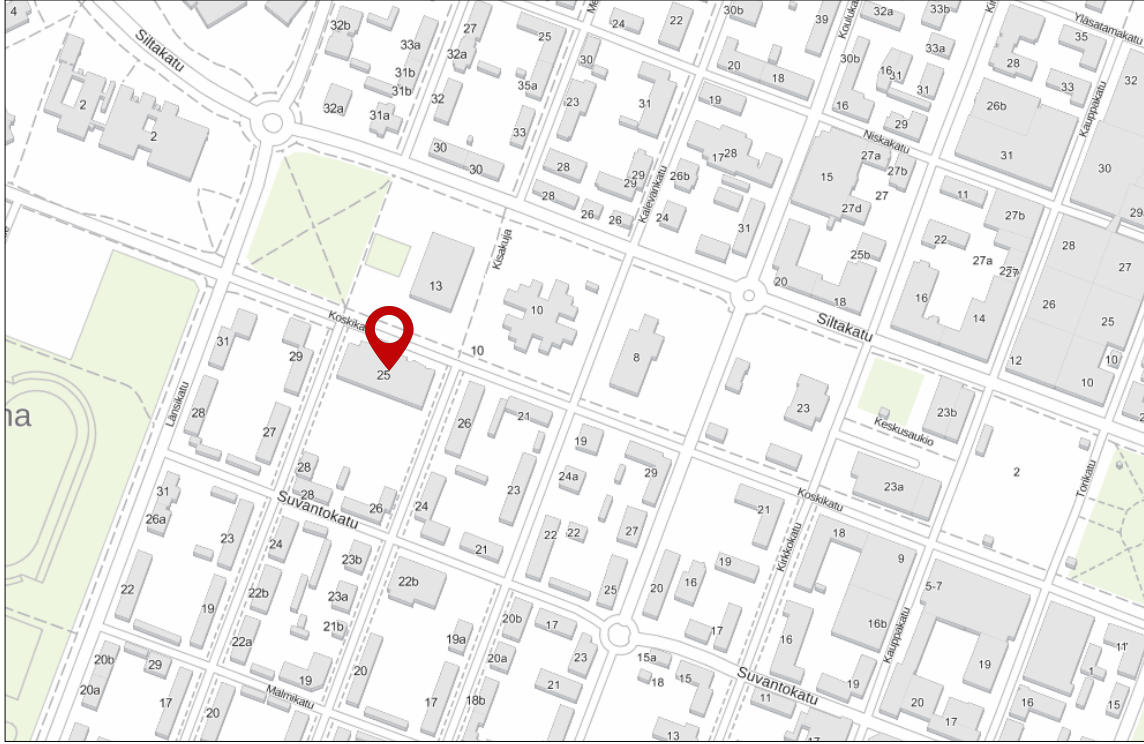


Toteutuneen jäähallin pienoismalli. Kuva Karjalainen 10.2.1981

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_016_Joensuun kirjasto _Joensuu		
Nimi	Joensuun kaupunginkirjasto	Koskikatu 25, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6017
Kunta	Joensuu		29,7511
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-17-1787-8
Kohdetyyppi	Kulttuuritoiminnan rakennukset		
Valmistumisvuosi	1992		
Suunnittelija	Tuomo Siitonen ja Tuomas Wichmann		
Kaavamerkintä	Y (yleisten rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kirjasto		
Alkup. käyttö	Kirjasto		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2–3		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto ja lapekatto		
Kate	Bitumikate, saumapelti		
Vuoraus	Rappaus, vuolukivi, lasi		
Ulkovärit	Valkoinen ja harmaa		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Joensuun kaupungin kirjastosta järjestettiin vuonna 1981 arkkitehtuurikilpailu. Kilpailun voitti arkkitehtitoimisto Helin & Siitonen ehdotuksella "Muikku". Rakennuksen suunnitelujakso venyi lähes kymmeneen vuoteen, ja sen aikana suunnitelmat kokivat monia muutoksia. Rakennus valmistui 1992.</p> <p>Alun perin rakennukseen oli tarkoitus sijoittaa Joensuun vapaa-opisto ja kulttuurilautakunnan tilat. Jossain vaiheessa tutkittiin mahdollisuutta sijoittaa samalle tontille, kirjaston yhteyteen, myös silloinen Pohjois-Karjalan maakuntamuseo. Näistä mikään ei sitten toteutunut kirjaston yhteyteen. Itsestään selvää ei ollut myöskään kirjaston sijoittaminen Koskikadulle vanhaan asuinrakennusten kortteliin. Pohdinnassa oli matkan varrella, jo ennen kuin edes uudesta kirjastotalosta oli järjestetty kilpailua, tulevan kirjaston sijoittaminen Koskikadun ja Siltakadun väliin jäävälle julkistenrakennusten akselille, jossa toisessa päässä sijaitisi Kaupungintalo ja toisessa yliopisto. Kirjasto sijoitettiin joka tapauksessa Koskikadun varteen lähelle katulinjaa, jolloin se muodostaa puistovyöhykettä rajaavan ja vahvistavan seinämän.</p> <p>Suunnittelijat itse kutsuivat rakennusta "kirjastokaupungiksi", jossa ihminen voi halutessaan etsiä, löytää, harhailla, suunnistaa tai vain oleskella ja kohdata. Kirjaston tilasuunnittelussa tämä näkyy muun muassa siinä, että tilat kohtaavat toisensa erilaisten käytävien, siltojen, risteyksien ja "torialueiden" kautta. Tilat soljuvat toisiinsa nähden kuin tiiviin keskiaikaisen kaupungin kujat. 45-asteen nurkista ja kirjahyllyjen kulmista voi löytää taas itselleen rauhasan sopen.</p> <p>Päivänvaloa annostellaan tarkoin harkituista aukotuksista, vinot kattolinjat heijastavat päivänvaloa epäsuorasti. Sisustussuunnitelman taloon on tehnyt Studio Simo Heikkilä. Yleissävy on valkoisen ja harmaan yhdistelmä. Rakennuksen runko on paikallaan valettua betonia. Julkisivut ovat rapattuja ja osittain paikallisella vuolukivellä vuorattuja. Rakennus edustaa erittäin laadukasta julkista arkkitehtuuria Joensuussa.</p>			
Lähteet: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			

Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)	
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet	
Arvottaminen	
Arvo	Maakunnallisesti arvokas
Arvon perustelu Arkkitehtoninen ja rakennustaiteellinen arvo Näyttävimpiä julkisia rakennuksia Joensuussa ja koko maakunnassa. Korkeatasoista arkkitehtuuria.	
Inventointipäivä 22.1.2021	Inventoija Samu Aarnio



100 m




Kuva Maija Hakala



Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_017_Kaltimon voimalaitos ja asuinrakennukset_Joensuu		
Nimi	Kaltimon kanava	Voimalaitoksentie 300, 81210 Eno	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Eno		62,7697
Kunta	Joensuu		30,1308
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-436-8-35
Kohdetyyppi	Voimalaitokset		
Valmistumisvuosi	1956–		
Suunnittelija	Erik Kråkström ja Ahti Korhonen		
Kaavamerkintä	Ei ole asemakaava-alueella. JNSSYK:ssa on EN-merkintä (energiahuollon alue).		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Seudullisesti merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005) Sk-1 ja Sk-2 (Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö)		
Nyk. käyttö	Voimalaitos		
Alkup. käyttö	Voimalaitos		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Kaltimon kanava on yksi Pielisjoen kanavista. Kanavan yhteydessä on Kaltimon voimalaitos. Kanava ja voimalaitos sijaitsevat noin 4 kilometriä Enon kirkonkylän keskustasta etelään. Kanavan pituus on 1 700 metriä ja pudotuskorkeus 9 metriä. Kanavassa on vaak-akseliset segmenttiportit: kanavan alaportti on ylösnostettava. Alukset kulkevat sen alitse. Vastaavasti yläportti laskeutuu veden alle, ja alukset kulkevat sen ylitse.</p> <p>Kaukas ja Enso-Gutzeit sopivat vuonna 1953 Pielisen vesivoiman rakentamisesta. Kaltimon voimalaitoksen rakentaminen aloitettiin toukokuussa 1956. Rakentamisen ajaksi joen pääuoma erotettiin työpäädolla ja kuivattiin, vesi johdettiin Nesterinsaaren itäpuolelle. Koneaseman viereen rakennettiin säännöstelypato ja uittosulku, Kaltimon uusi kanava. Kesällä 1958 työmaalla työskenteli noin 500 rakentajaa. Työpadot avattiin elokuussa ja Pielisjoki ohjattiin entiseen uomaansa. Nesterinsaaren itäinen haara suljettiin maapadolla.</p> <p>Koneasema rakennettiin kahta koneistoa varten, joista ensimmäinen kytkettiin valtakunnan verkkoon syyskuussa 1958 ja toinen joulukuussa. Kaltimon voimalaitoksen suunnittelivat arkkitehdit E. Kråkström ja A. Korhonen (Karjalainen 18.6.1958).</p> <p>Kaltimon kanava korvasi samalla kohdalla joen itäisessä haarassa olleet Nesterinsaaren ja Saapaskosken kanavat. Nesterinsaaren kanava jäi joen itäiseen haaraan rakennetun maapadon ja patoaltaan alle. Veden pinnan nosto voimalan yläpuolelle syntyneessä patoaltaassa muutti yläjuoksun ympäristöä. Kaltimon vanha kanava ja Häihän kanava jäivät altaaseen ja menettivät merkityksensä. Pielisjoen ylittävä maantiesilta oli rakennettava uudelleen ja toiseen paikkaan. Kaltimon pahvitehdas räjäytettiin nousevan veden tieltä.</p> <p>Kaltimon kanavan alueella on lukuisia rakennuksia, joista suurin on vuonna 1958 valmistunut voimalaitos. Lisäksi aluelle rakennettiin voimalaitoksen henkilökunnan asuntoja ja virkistysrakennuksia. Alueen arkkitehtuuri on mallikasta 1950-luvun teollisuusarkkitehtuuria.</p>			
Lähteet: Karjalainen 18.6.1958 https://fi.wikipedia.org/wiki/Kaltimon_kanava			

Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)	
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet	
Arvottaminen	
Arvo	Maakunnallisesti arvokas
Arvon perustelu Arkkitehtoninen ja rakennustaiteellinen arvo Historiallinen todistusvoima ja identiteetti Tyylikäs ja arkkitehtonisesti korkealaatuaista teollisuusarkkitehtuuria. Merkittävänä erityisesti voimalaitosrakennus.	
Inventointipäivä 22.1.2021	Inventoija Samu Aarnio
	



Kaltimon voimalaitoksen suunnittelivat arkkitehdit E. Kråkström ja A. Korhonen.



Vuonna 1957 valmistuneen rivitalon ovat suunnitelleet Erik Kråkström ja Ahti Korhonen. Rivitalo kuuluu maakunnan vanhimpiin säilyneisiin kivirakenteisiin rivitaloihin.



Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_018_Otsola-Kanervalan asuinalue_Joensuu		
Nimi	Otsola-Kanervalan asuinalue		
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Kanervalan		
Kunta	Joensuu		
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi			
Valmistumisvuosi	1947–		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö			
Alkup. käyttö			
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Kanervalan ja Otsolan kaupunginosaa ryhdyttiin rakentamaan ensimmäisen kerran 1947. Tuolloin asemakaavan laati Aulis Rankka Otsolan alueelle. Kaavaa laajennettiin 1955. Tuolloin Kanervalasta tuli Joensuun ensimmäinen uusien rakennuseriaatteiden mukaisesti suunniteltu asuinalue. Alueelle suunniteltiin 230 omakotitonttia sekä muita uuden yhdyskuntasuunnittelun vaatimia rakenteita (Karjalainen 16.6.1955).</p> <p>Liikenneverkon suunnitteluun kiinnitettiin erityistä huomiota. Asuntokadut eivät missään kohdassa ole läpikulkukatuja, vaan suurinosa niistä on muodostettu rakennusten ympäröimiksi katupihoiksi. Keskusaukion kohdalle oli sijoitettu bussipysäkki. Keskusaukiolta on johdettu jalkakäytäväverkko keskuspuiston kautta katupihojen päihin. Tällä ratkaisulla pyrittiin luoda mahdollisimman turvallisia jalankulkuliikenteen kulkuväyliä. Keskusaukion ympäriltä varattiin tontit muun muassa myymälöitä, yleistä saunaa ja pesulaa varten. Tilaa oli varattu myös lastentarhalle, lasten- ja nuortentalolle sekä leikki- ja pallokentille. Vuonna 1959 valmistui Matarakadun ja Vanamokadun kulmaukseen lähes 250 neliön kokoinen partiotalo, jonka sanottiin olevan toinen koko Suomessa (Karjalainen 21.5.1959). Kanervalassa otettiin huomioon hyvän yhdyskuntasuunnittelun uudet periaatteet käyttöön. Asemakaavan oli piirtänyt kaupunginarkkitehti Unto Tupala (Karjalainen 12.9.1962).</p> <p>Kanervalaan toteutettiin 1950-luvun jälkipuoliskolla maakunnan ensimmäinen merkittävä rivitalojen kokonaisuus: tuolloin valmistuivat niin kutsutut Selvaag-talot, jotka ovat maakunnallisesti arvokkaita kohteita, ja jotka jäävät tämän aluerajauksen välittömään läheisyyteen. Tulliportinkadun länsipuolen 1950-luvun alussa rakennetut kiviset omakotitalot muodostavat harmonisen näkyvän sillä talot on rakennettu verrattain lähelle katualuetta.</p>			
Lähde: Karjalainen 16.6.1955, 13.9.1955, 26.10.1955, 21.5.1959, 12.9.1962			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Maisemalliset arvot

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti.

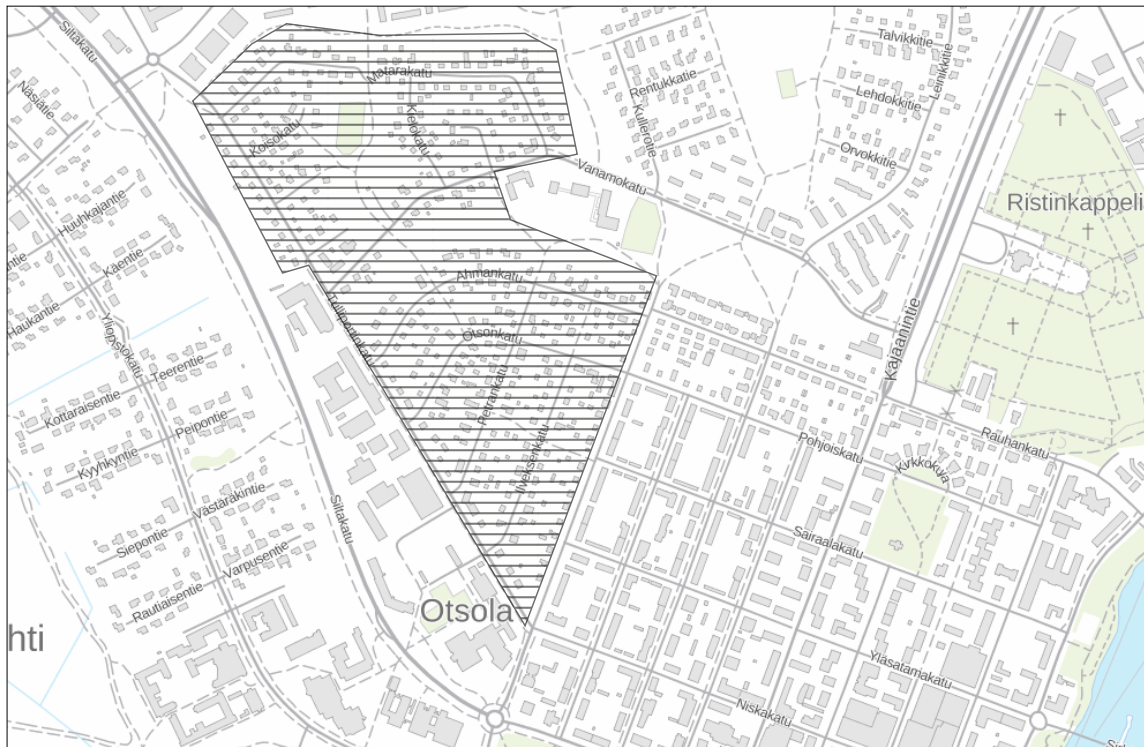
Oman aikansa yhdyskuntasuunnittelun periaatteita mallikkaasti heijastava kokonaisuus. Selvaag-talot alueella edustavat parhaiten suunnitteluperiaatteita, jossa luonto ja yhteisöllisyys otetaan osaksi suunnittelun lähtökohtia. Alue edustaa 1950-luvun asuinalue- ja asutussuunnittelua, jossa asemakaavoituksen ja rakennussuunnittelun yhteys on vahva, ja usein kaavoitus ja rakennussuunnittelu ovat olleet samoissa käsissä.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



200 m



Selvaag-taloja. Kuvat Pekka Piiparinen.



Tulliportinkadun asuintaloja



Asuintalo Ilveksenkadulla.

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_019_Karjalantalo_Joensuu		
Nimi	Karjalantalo	Siltakatu 1, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5994
Kunta	Joensuu		29,7715
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-2-9902-4
Kohdetyyppi	Kulttuuritoiminnan rakennukset		
Valmistumisvuosi	1954		
Suunnittelija	Einari Teräsvirta		
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Ravintola Kerubi		
Alkup. käyttö	Kulttuuritoiminnan rakennus		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Tiili ja puu		
Kattomuoto	Pulpettikatto		
Kate	Pelti		
Vuoraus	Punatiili ja valkea laudoitus		
Ulkovärit	Punatiili ja valkea laudoitus		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Vuonna 1950 perustettu Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö ajoi 1950-luvun alussa hanketta, jonka tarkoituksena oli saada Joensuuhun kulttuuritalo. Siinä voisi "kehittää karjalaista hengenviljelyä ja vaalia vanhoja karjalaisia perinteitä maassamme". Taloon ajateltiin sijoittaa muun muassa museo, Karjalaa käsittelevät arkistot, kirjastot ja taidekokoelmat. Kulttuuritalohanketta varten perustettiin rakennustoimikunta, ja marraskuussa 1954 juhlittiin Karjalantalon vihkiäisiä. Varat talon rakentamiseen hankittiin pääsääntöisesti lahjoituksina.</p> <p>Karjalantalon suunnitteli arkkitehti Einari Teräsvirta (1914–1995). Paikka oli tuttu Teräsvirrälle, sillä hän oli suunnitellut saareen uuden uimalan muutama vuosi aiemmin vuonna 1948.</p> <p>Karjalantalo on esimerkki 1950-luvun tarkoituksenmukaisesta arkkitehtuurista. Punatiili ja liuskekiven käyttö julkisivuissa on tyypillistä 1950-luvulle. Materiaaleja myös kierrätettiin ja uudelleen käytettiin ahkerasti, sillä rakennusmateriaaleista oli sodan jälkeen pula. Esimerkiksi Karjalantalon pääjulkisivun suuressa komeassa ulkoseinässä on käytetty Penttilässä sijainneen ja palossa tuhoutuneen suuren navetan tiiliä, joiden irrottamiseen ja puhdistukseen kokoontui satapäinen talkoojoukko.</p> <p>Karjalantalo sulautuu pitkien lapekattojen johdattamana rinteen päälle kuin luonnostaan ja antaa vaikutelman paviljonkimaisesta rakennuksesta. Pääsisäänkäynnin suuri lippa, pitkä porras, punatiilinen pääty ja kulmauksesta ulospäin työntyvät ikkunasommitelmat luovat seremoniallisen juhlallista tuntua. Sisätilat, kellarikerroksen vanha museotila, keskikerroksen ravintola ja yläkerroksen juhla- ja konserttisali, on sijoitettu jännittävästi eri tasoihin. Eteisaula kokoa nämä rakennuksen toiminnot toisiinsa.</p>			
Lähde: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			

Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Arkkitehtoninen ja rakennustaiteellinen arvo

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Maisemalliset arvot

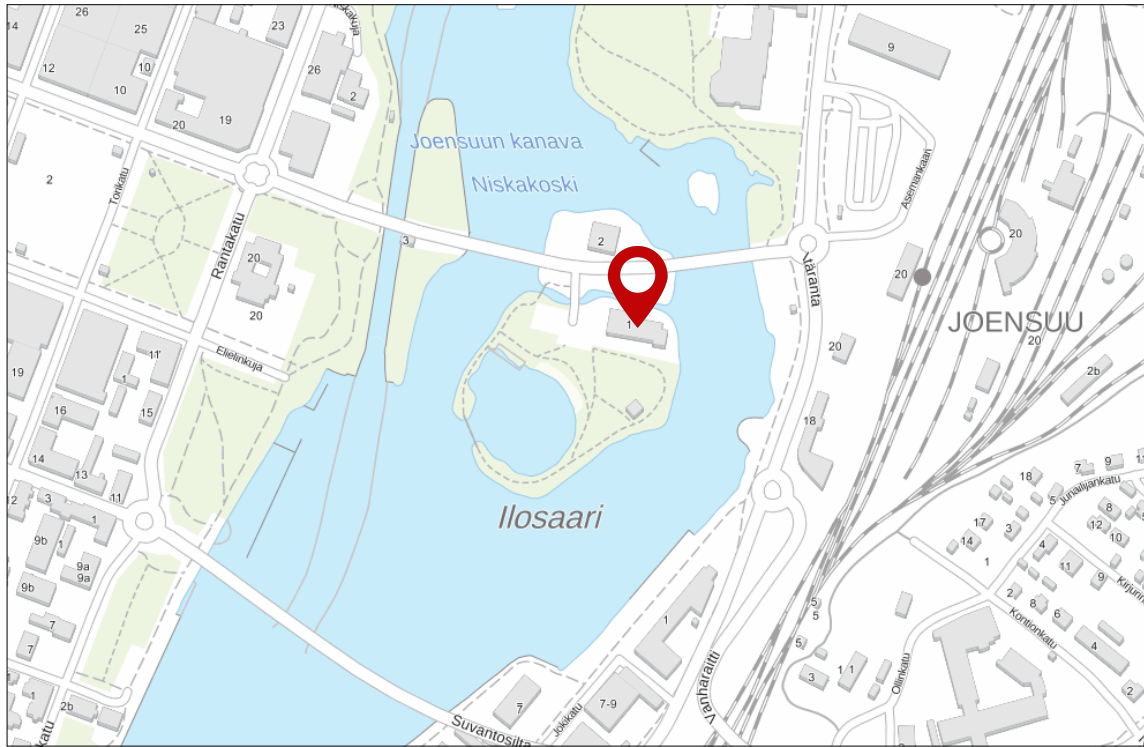
Arkkitehtonisia-, maisemallisia- sekä symbolisia arvoja. Todistusvoimainen. Laadukkaasti suunniteltu, yhteistyöllä tehty. Merkittävä jälleenrakennuskauden kohde hienolla käyttöhistorialla.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_022_Konservatorion rakennus_Joensuu		
Nimi	Entinen kauppaoppilaitos / konservatorio	Rantakatu 31, 80110 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6036
Kunta	Joensuu		29,7676
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-2-14-12
Kohdetyyppi	Koulu- ja opetusrakennukset		
Valmistumisvuosi	1957		
Suunnittelija	Unto Tupala		
Kaavamerkintä	YO (opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Ehdottetu rakennusuojelukohteeksi kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvityksessä, Piiparinen 2011 Seudullisesti merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Konservatorio		
Alkup. käyttö	Kauppaoppilaitos		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Mansardikatto		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Punatiili, rappaus, alumiiniprofiililevy, alumiiniprofiilit		
Ulkovärit	Punainen, keltainen, harmaa		
Kunto / käytössä vai ei	Ei käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Joensuun musiikkikonservatoriona tunnettu rakennus valmistui kauppaoppilaitoksen kouluksi vuonna 1957. Aiemmin kauppakoulu sijaitsi puisessa talossa Kalevankatu 29:ssä, joka ei enää palvellut tarkoitustaan. Uuteen kauppaoppilaitoksen taloon sijoitettiin seitsemän opetusluokkaa, konekirjotus- ja kemianluokka sekä harjoitusmyymälä (Karjalainen 27.8.1957). Rakennuksen muutoksista konservatorion käyttöön vastasi Erkki Helasvuon toimisto.</p> <p>Unto Tupalan suunnittelema rakennus rajautuu Yläsatama- ja Rantakadun kulmaukseen. Kulmassa sijaitsee pienen aukion kokoinen pääsisäänkäynti. Rantakadun puoleinen julkisivu rytmittyy ikkuna aukoituksilla, jotka antavat valoisuuden sisäpuolen käytäville. Rakennuksen mansardityyppinen katto on harvinainen Joensuussa. Rakennus on malliesimerkki 1950-luvun arkkitehtuurista, joka sopeutuu hyvin yhteen vastapäätä, Rantakadun puolella, sijaitsevan entisen tyttökoulun kanssa (1913) ja viereisen Sähkötalon kanssa.</p> <p>Lähde: Karjalainen 27.8.1957</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Historiallinen kerroksisuus

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

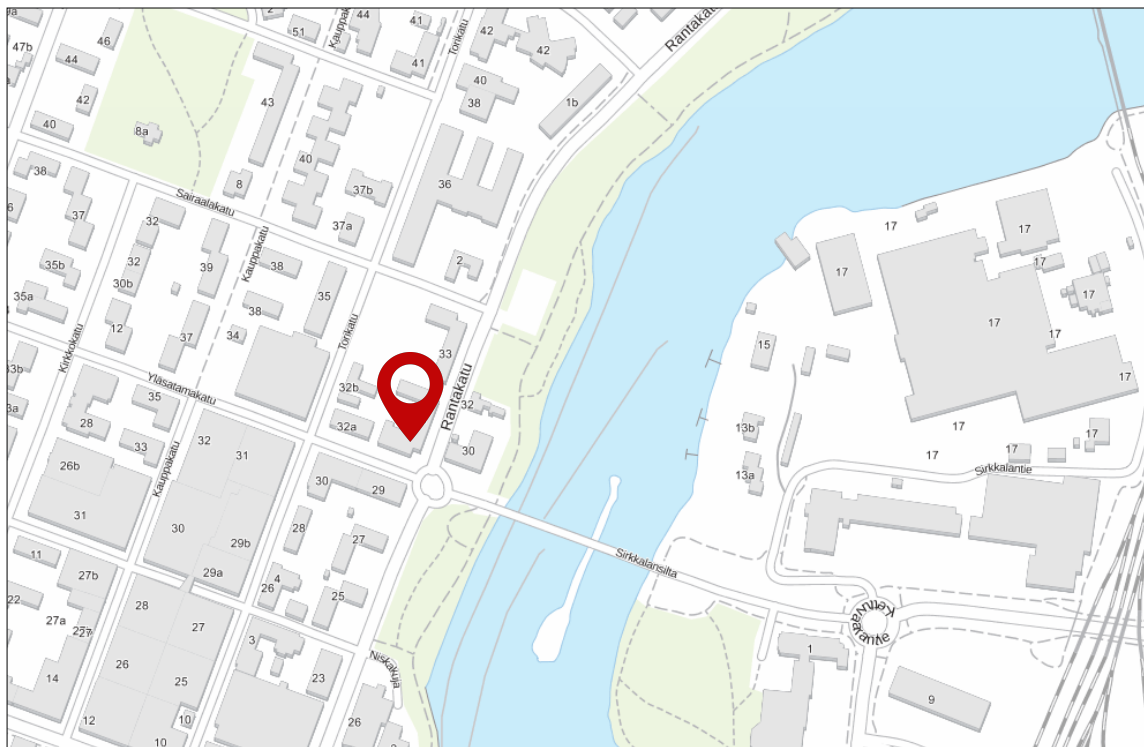
1950-luvun näyttävä koulurakennus risteysalueella, jossa on kolme merkittävää oman aikakauden arkkitehtuurin edustajaa.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_023_Koppolan / Kotilahden sairaala-alue_Joensuu		
Nimi	Koppola	Kartanotie 9/7, 80230 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5747
Kunta	Joensuu		29,7966
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-401-30-24
Kohdetyyppi	Laitosrakennukset		
Valmistumisvuosi	1927 / 1967		
Suunnittelija	Axel Mörne / Eva ja Jaakko Paatela		
Kaavamerkintä	PY (julkisten palvelujen ja hallinnon alue) ja Sr Karhunmäen OYK, 2007		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Seudullisesti merkittävä rakennuskulttuurikohde ja alue (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Kartanorakennus tyhjiillään ja toinen päiväkodin käytössä. Uudempi rakennus tyhjiillään		
Alkup. käyttö	Mielisairaala		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	3		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni, tiili, puu		
Kattomuoto	Aumakatto		
Kate	Saumapelti, bitumikate		
Vuoraus	Rappaus		
Ulkovärit	Valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Pohjois-Karjalassa olevaa sairaala-arkkitehtuuria täydentävät arkkitehti Axel Mörnen 1920-lukuiset klassistiset rakennukset Koppolassa, myöhemmin Kotilahden nimen saaneella sairaala-alueella, kaksikerroksinen vanha päärakennus ja yksikerroksinen päiväkotikoti.			
Päärakennus valmistui alkuperäiseen tarkoitukseensa kunnalliskodiksi ja siinä toimi myös erillinen kunnalliskodin mielisairasosasto. Vanhainkotikäytön jälkeen rakennus muutettiin mielisairaiden hoitokodiksi. Päiväkotikäyttöön vanha päärakennus siirtyi, kun alueelle valmistui 1967 Jaakko ja Eva Paatelan suunnittelema uusi B-mielisairaala.			
Axel Mörnen päärakennus Koppolassa on klassismia harmonisimmillaan ja symmetrisimmillään. Aumakattoinen rakennus on valkoiseksi rapattu. Paateloiden 1967 valmistunut B-sairaala edustaa persoonatonta 1960-luvun laitosrakentamista. Alueella sijaitsee myös 1960-luvun lopussa valmistuneet S.A. Tervon rakennuttamat henkilökunnan asuinrakennukset (Karjalainen 3.5.1967).			
Lähde: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas. Karjalainen 4.7.1967, 27.8.1967			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen kerroksisuus

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

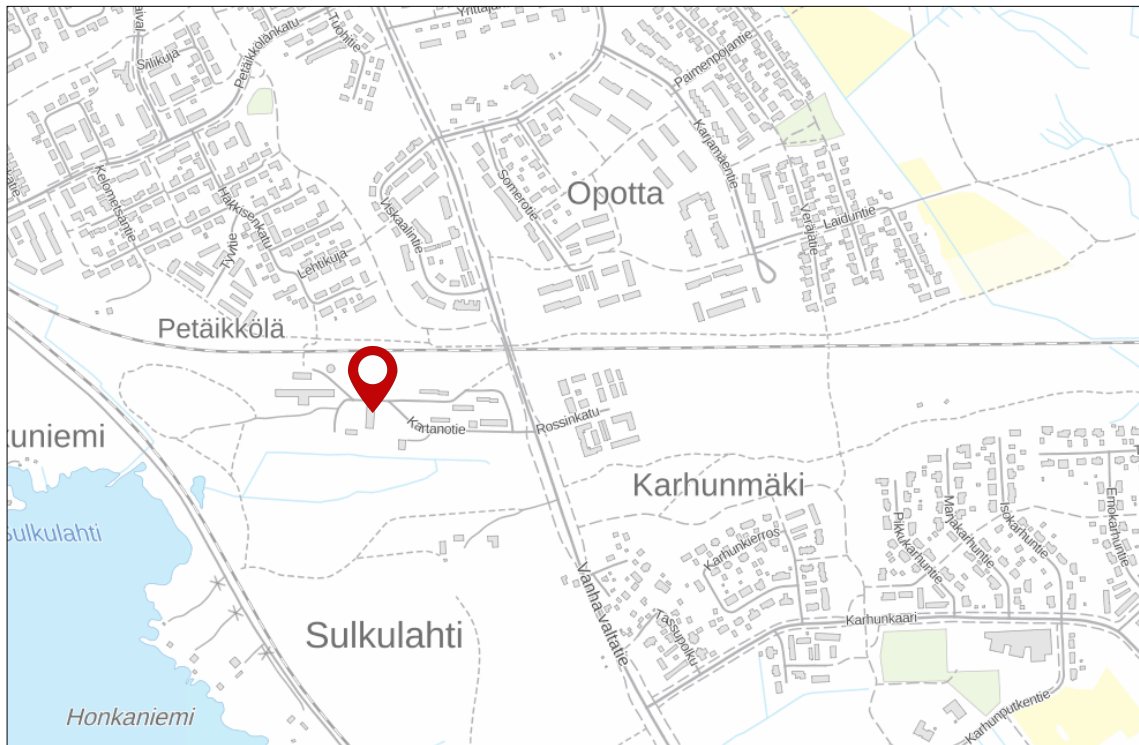
Kaksi vanhinta rakennusta merkittäviä, historiallista arvoa. 1920-luvun rakennukset harvinaisia maakunnassa. Vuonna 1967 valmistunut uusi sairaala ei omaa maakunnallista arvoa.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Jaakko ja Eva Paatelan suunnittelema B-osa valmistui 1967.



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_024_Korpiselkätalo_Joensuu		
Nimi	Korpiselkätalo	Korpitalontie, 82760 Hoilola	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Hoilola		62,3451
Kunta	Joensuu		30,8423
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi	Kulttuuritoiminnan rakennukset		
Valmistumisvuosi	1985		
Suunnittelija	Erkki Helasvuo		
Kaavamerkintä	RM (Matkailupalvelujen alue) Tynkä-Korpiselän osayleiskaava 2000		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Matkailu		
Alkup. käyttö	Matkailu		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Hirsi		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Kolmiorima-huopakate		
Vuoraus			
Ulkovärit	Ruskea		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Entisen Korpiselän Pitäjaseuran jäsenet suunnittelivat talkootyöllä rakennettavaa kylätaloa. Selvisi, että rakentamiseen voi saada julkisia avustuksia, jos taloon liitetään ravintola ja hotelli sekä käsityö- ja kotiteollisuustoimintaa. Rakennus nousi useamman vuoden ponnistelujen ja rahankeruun jälkeen vuonna 1985 esikuvanaan Tolvajärven matkailumaja rajantakaisessa Karjalassa. Korpiselkätalon nimellä muistellaan Neuvostoliitolle luovutettua Korpiselän kylää.</p> <p>Lähde: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Historiallinen tyypillisuus alueelle

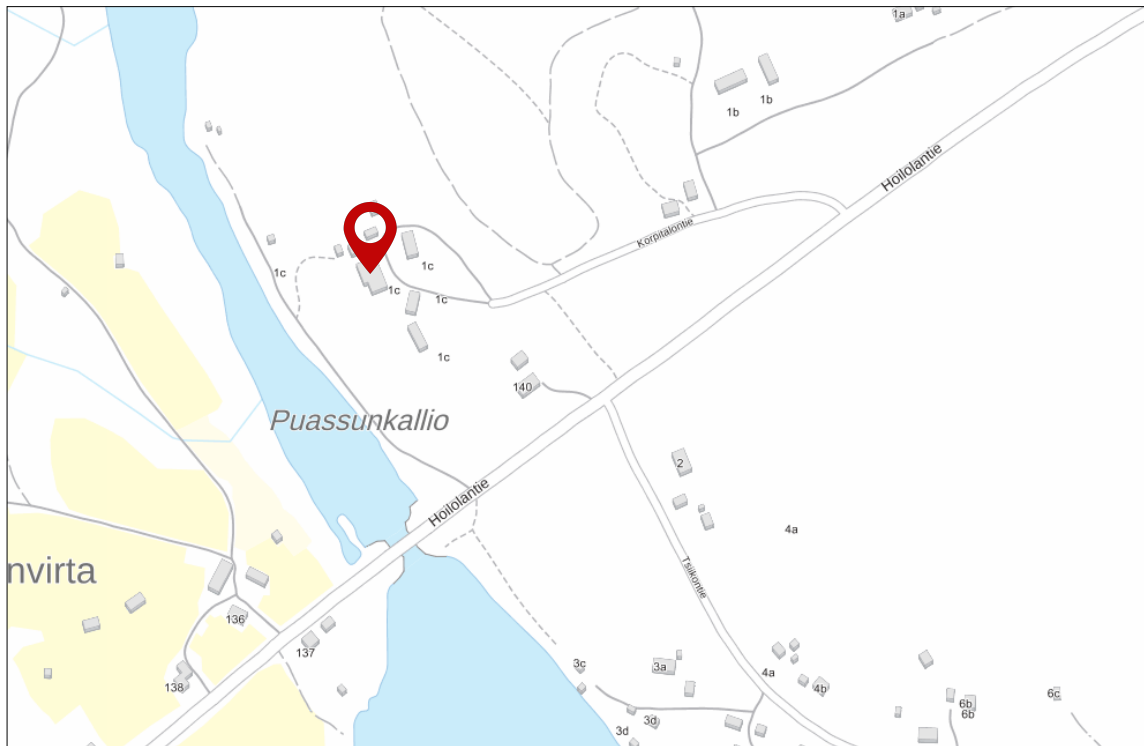
Edustaa maakunnalle tyypillistä uuskarélianismia ja matkailun uutta arkkitehtuuria.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_026_Laulurinne_Joensuu		
Nimi	Laulurinne	Linnunlahdentie 1, 80110 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5960
Kunta	Joensuu		29,7361
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-17-9903-7
Kohdetyyppi	Kulttuuritoiminnan rakennukset		
Valmistumisvuosi	1985		
Suunnittelija	Mauno Tuomisto, Alpo Halme ja Erkki Juva, esiintymiskatos Martti Aittapelto		
Kaavamerkintä	VU-1 (Urheilu- ja virkistyspalvelualue ja Ir-merkintä (alue, johon saadaan sijoittaa laulu- ja kesäjuhlikeskus)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Laulurinne		
Alkup. käyttö	Laulurinne		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni ja teräs		
Kattomuoto			
Kate	Irrotettava tekstiilikate		
Vuoraus			
Ulkovärit	Betoni, valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Laulurinne valmistui Joensuun Laulujuhlien käyttöön 1985. Kyseessä on ainutlaatuinen ulkoilmakatsomo- ja esiintymisareena. Jännitettä tuo areenan kaarevamuoto sekä esiintymiskatoksen ylöspäin kääntyvät lipat. Katos on profiililtaan matala ja siksi sulautuu rinteeseen maisemaa kunnioittaen. Konstruktion suunnitelmat tehtiin kaupungin arkkitehtitoimistossa Mauno Tuomiston johdolla. Arkkitehti Alpo Halme oli vastuussa alueen akustisesta suunnittelusta. Rakennesuunnitelmat tehtiin yhdessä insinööri-toimisto Erkki Juvan kanssa. (Karjalainen 3.6.1984).			
Lähde: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas. Karjalainen 3.6.1984.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

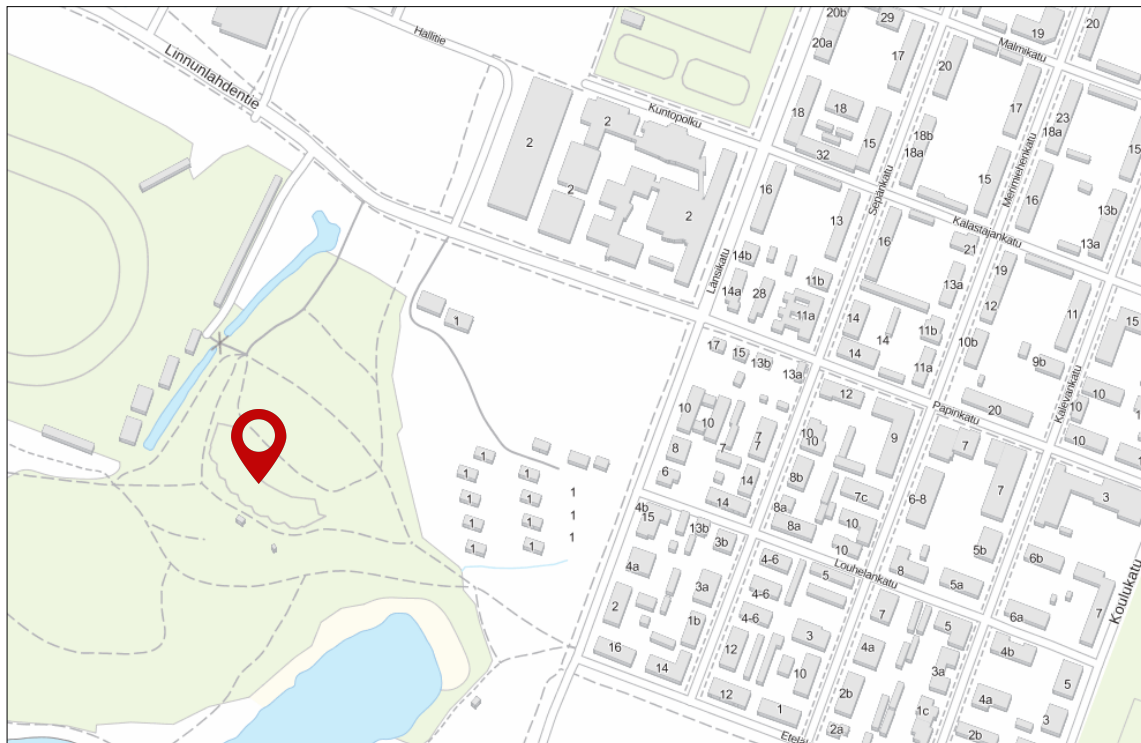
Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Harvinaisuus tai ainutlaatuisuus
Arkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo
Maisemalliset arvot
Symboliarvo

Harvinaisuus. Poikkeuksellinen kohde Suomessa, myös rakenteellisesti. Historiallinen todistusvoima ja identiteetti. Maisemalliset arvot.

Inventointipäivä
22.1.2021

Inventoija
Samu Aarnio





Kuvat Majja Hakala



Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_027_Linnunlahden pientaloalue_Joensuu		
Nimi	Linnunlahden pientaloalue		
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			
Kunta	Joensuu		
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi	Asuinrakennukset		
Valmistumisvuosi			
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö			
Alkup. käyttö			
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Joensuun kaupungin asukasluvu lähti voimakkaaseen nousuun 1950-luvun lopulla. Asuntotontteihin kohdistui kova kysyntä. Kanervalan kaupunginosan tontit alkoivat loppua. Ensimmäinen kaava Linnunlahdelle valmistui 1960-luvun alussa. Kaavan tekijänä oli silloinen kaupunginarkkitehti Unto Tupala. Omakotitontteja kaavaan sisältyi 187 kappaletta. Tontit sijoituivat Koskikadun päästä luoteeseen avattavan kokoojakadun, Martikkalantien (nykyisin Yliopistokatu) molemmin puolin rakennettujen poikkikatujen varsille. Talot joita alueelle rakennettiin olivat kooltaan vaatimattomia. Kaupunki tarjosi rakentajille sen omassa arkkitehtitoimistossa suunniteltuja tyyppiirustuksia. Martikkalantien tontit loppuivat ennakoitua aiemmin.</p> <p>Heinäpurontien kaava valmistui 1962. Alueen tonttien koko pidettiin pienempänä kuin Martikkalantien alueen tonttien. Tyyppitalojen käyttö alkoi vähentyä ja alueelle muodostui yksilöllisesti suunniteltuja taloja. Tasakatto sekä pulpettikatto tulivat muotiin. Ulkoisen kuvan muuttamiseen vaikutti oleellisesti se, että tonttien pienetessä talojen keskikoko kasvoi. Tämä seikka korostuu selvimmän Jalavatien alueella ja Kuusitien atriumtaloissa. Jalavatiele suunnittelivat taloja 1960-luvun lopulla Martti ja Arja Hakala, Unto Tupala sekä Mauno Tuomisto ja Esko Lehti. Alueen talot muodostavat taloryhmiä, jossa rakennuksen muodolla ja umpinaisilla aidoilla on pyritty saamaan edulliseen ilmansuuntaan avautuva suojaisa piha, joka on sekä sisääntulo- että oleskelupiha. Jalavatien rakennusten materiaaleina ovat puu sekä keltainen ja valkoinen tiili. Uudentyyppisiä asumisratkaisuja rakennettiin Kuusitiele Atriumtalojen muodossa. Talot on suunnitellut kuopiolainen arkkitehti Kaj Michael. Talot valmistuivat vuonna 1966.</p>			
Lähteet: Tuomisto, Mauno (1993) julkaisussa: Kosunen, Tapio (1993). Linnunlahti. Linnunlahti-seura ry. Mauno Tuomiston haastattelu 25.1.2021.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Maisemalliset arvot

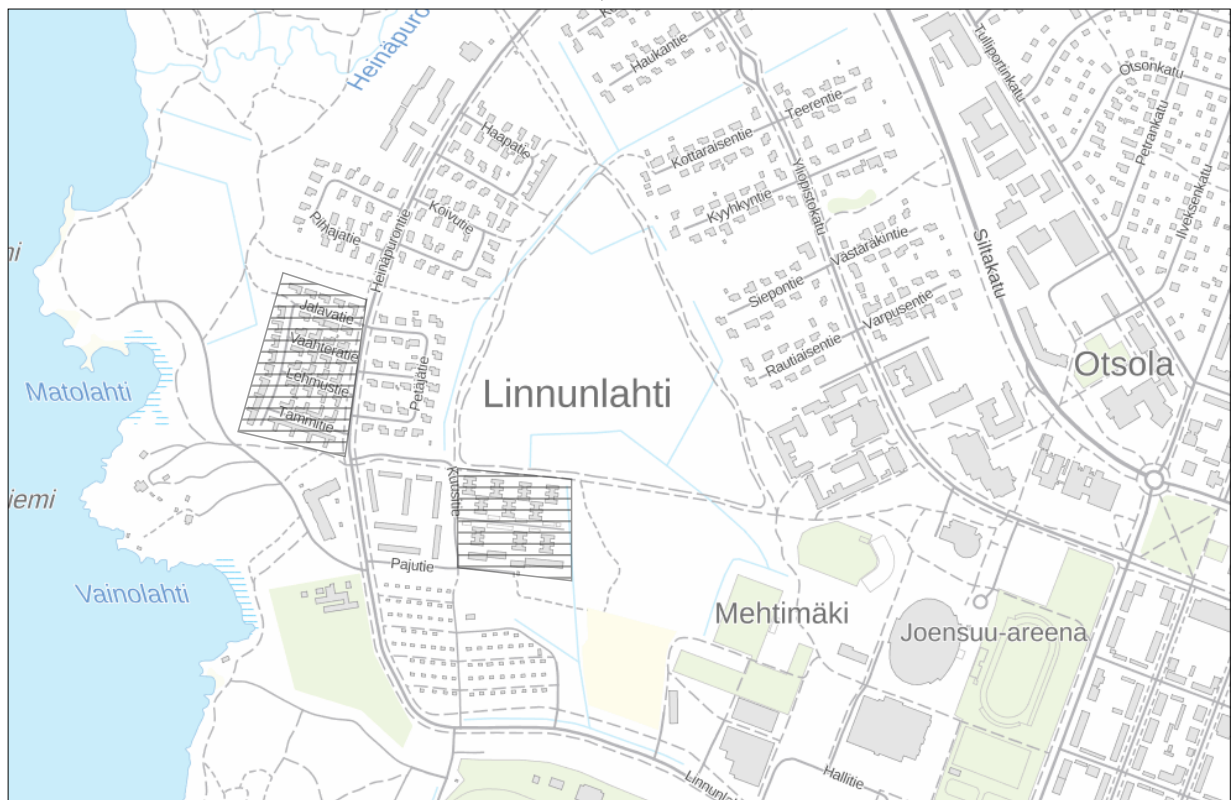
Liittyy Joensuun kaupungin kasvuun ja ns. puutarhakaupunkialueen kehittämiseen. Alueella monen paikallisesti merkittävän arkkitehdin suunnittelema 1960-luvun asuinrakennuksia. Merkittävimmät kohteet ovat Jalavtien varrella olevat puiset Martti ja Arja Hakalan suunnittelemat asuintalot sekä Kuusitiellä sijaitsevat Kaj Michaelin suunnittelemat atriumtalot.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



200 m



Yllä: Arja ja Martti Hakalan suunnittelema asuintaloja Jalavatiellä.
Alla: Unto Tupalan suunnittelema asuintaloja Jalavatiellä.



Mauno Tuomiston ja Esko Lehden suunnittelema asuintaloja Jalavatiellä.



Kaj Michaelin suunnittelema atriumtaloja Kuusitiellä.

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_028_Marjalan koulu ja Marjalan ensimmäisen rakennusvaiheen kerrostalokohteet_Joensuu		
Nimi	Marjalan koulu ja Marjalan ensimmäisen rakennusvaiheen kerrostalokohteet	Suvantokatu 1, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Marjala		62,6324
Kunta	Joensuu		29,7642
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-3-48-14
Kohdetyyppi	Asuin- ja liikerakennukset		
Valmistumisvuosi	1995–		
Suunnittelija	Useita		
Kaavamerkintä	Y, AH-1, AK-12		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Koulu, asuminen		
Alkup. käyttö	Koulu, asuminen		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1–5		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni, puu		
Kattomuoto	Useita		
Kate	Useita		
Vuoraus	Tiili, betoni, puu		
Ulkovärit	Useita		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Marjalan kehittyminen luontomaisesta niemialueesta kaupunginosaksi alkoi vuonna 1980, jolloin kaupunginvaltuusto teki päätöksen asemakaavan laatimisesta Höytiäisen kanavaan, Pyhäselän rantaan ja Joensuun kaupungin länsirajaan rajoittuvasta alueesta. Vuonna 1984 valmistui alueen ensimmäinen osayleiskaava yhteisenä Liperin kunnan kanssa. Ajatus järjestää alueella asuntomessut syntyi 1989, ja vuonna 1990 järjestettiin jo alueen suunnittelua koskeva arkkitehtuurikilpailu.</p> <p>Seuraava merkittävä vaihe Marjalan kaupunginosan synnyssä sijoittuu alueella 14.7.–13.8.1995 pidettyihin asuntomessuihin. Pyhäselän rannalle, Höytiäisen kanavan äärelle rakennettua messualueita markkinoitiin esteettömänä kaupunginosana, jossa asuminen, liikkuminen, työskentely ja yhteyksien saanti oli tehty asukkaille helpoksi. Messualueen tuli olla ensimmäinen vaihe noin kolmentuhannen asukkaan Marjalasta, jota haluttiin markkinoida tunnuslauseella: "Malliiksi Marjala" (Karjalainen 14.7.1995). Yli 20 hehtaarin laajuisella näyttely-alueella oli esillä 21 omakotitaloa sekä rivi- ja kerrostaloja. Näytteillä oli kaikkiaan 51 huoneistoa.</p> <p>Marjala voitti kultaa sarjassa Integraation edistäminen uuden teknologian avulla. Esteettömyyden lisäksi Marjala palkittiin myös hyvästä rakentamisesta vuoden 1995 ympäristörakenne-kilpailussa (Karjalainen 20.9.1995).</p> <p>Marjalan koulu valmistui 1999. Sitä suunniteltiin avattavaksi jo Asuntomessuille 1995. Koulun suunnitteli Arkkitehtitoimisto Torikka & Karttunen. Koulu suunniteltiin tietoisesti puurakenteiseksi täydentämään ja poikkeamaan julkisena rakennuksena ympäröivistä korkeista betoni- ja tiilikerrostaloista. Koulutilojen suunnittelussa oli ideana avoin ja joustava oppimisympäristö. Luokkahuoneiden väliseinät saattoi avata suureksi yhteiseksi luokatilaksi. Rakennus liittyi tuolloin osana puurakentamisen uutta nousua (Karjalainen 30.11.1999).</p> <p>Karjalainen 14.7.1995, 20.9.1995, 30.11.1999</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Alkuperäisyys

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Maisemalliset arvot

Maakunnan ainoa Asuntomessu-alue. Alueella korostettiin sen ajan uusia suunnitteluideologioita kuten esteettömyyttä. Puurakenteinen koulu liittyy maakunnan puurakentamisen uuteen heräämiseen. Alueen suunnittelussa on huomiota alueen liittyminen veden läheisyyteen.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m







Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_029_Torikatu 29_Joensuu		
Nimi	Torikatu 29		
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6032
Kunta	Joensuu		29,7642
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	176-2-21-16
Kohdetyyppi			
Valmistumisvuosi	1992		
Suunnittelija	Arttu Suomalainen arkkitehtitoimisto Studio Arkkitehdit / Arkkitehtitoimisto Bieber ja Luoto Ky / Georgios Fasoulas arkkitehtitoimisto Arcadia		
Kaavamerkintä	K, Liikerakennusten korttelialue		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Liike- ja toimistokäyttö		
Alkup. käyttö	Liike- ja toimistokäyttö		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluvu	4/5		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikermi		
Vuoraus	Betonielementit, lasi, teräs, rapatut harkot, alumiinisäleikkö, luonnonkivi		
Ulkovärit	Sininen väribetoni, punaruseka väriboni, vaalea rappaus		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Kauppakeskus Metropolin korttelin ensimmäinen moderni tavaratalo oli vuonna 1961 valmistunut mustapintainen Hallmannin tavaratalo, joka sijaitsi Kauppa- ja Niskakadun kulmassa (Karjalainen 5.11.2012). Korttelin vastakkaiseen kulmaan, Yläsataman- ja Torikadun kulmaan, rakennettiin vuonna 1976 Kotilaisen tavaratalo. Kotilaisen tavaratalo muuttui kilpailun kiristyessä Anttilaksi vuonna 1982. Vuonna 1987 valmistui Anttilan viereen Joensuun toinen pysäköintitalo. Pysäköintitalo liittyi laajennettuun Anttilaan katetulla läytävällä ja sieltä pääsi myös Hallmannin tavarataloon. Pysäköintitalon oli suunnitellut Arkkitehtitoimisto Bieber ja Luoto Ky (Karjalainen 20.2.1986). Pysäköintitalon julkisivun sommittelu aukkoineen ja nurkan puolimpyrjän muotoisen torniaiheen ansiosta on vivahteikasta.</p> <p>Anttilan kortteliin tehtiin vuoden 1991 lopussa asemakaava muutos, joka mahdollisti rakentamaan kortteliin yli 10 000 kerrosneliötä lisää liiketilaa. Tämä mahdollisti uuden kauppakeskuskompleksin rakentamisen kortteliin vuosina 1991–1992. Tämä muutti keskustan kaupallista painopistettä pohjoiseen torin suunnasta.</p> <p>Samanaikaisesti purettiin vanha Hallmannin tavaratalo Niska- ja Kauppakadun kulmasta, jonka tilalle nousi uudistettu Anttilan tavaratalo, jonka suunnitteli Arttu Suomalainen arkkitehtitoimisto Studio Arkkitehdit. Tori- ja Niskakadun kulmauksessa sijaitsi puisia taloja, joissa toimi Vanha Huonekalukeskus. Tontin oli ostanut paria vuotta aiemmin Laakkosen liikemiessuku. Tälle kohtaa rakennettiin Oy Joensuun Torikatu 29. Kiinteistön suunnitteli arkkitehti Georgios Fasoulas arkkitehtitoimisto Arcadiasta (Karjalainen 3.10.1992). Rakennus on hillittyä betonirakentamista, julkisivussa on käytetty hienopestyä, osin kiillotettua väribetonia. Värit ovat harmaa ja terrakotta. Rakennuksen kulmassa on lasirakenteinen torniaihe muodostaen kaupunkikuvallisen maamerkin.</p>			
Lähteet: Karjalainen 23.9.1987, 26.9.1987, 16.8.1991, 15.5.1992, 3.10.1992.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Historiallinen todistusvoima ja identiteetti
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Kauppakeskus Metropolin kokonaisuus on muuttanut merkittävästi Joensuun kaupallisen keskustan rakentumista torista pohjoiseen. Metropol oli ensimmäinen tiivisti rakennettu kaupallinen, monialainen, kauppakeskus. Kiinteistö Joensuun Torikatu 29 ja sen viereinen pysäköintitalo edustavat laajityyppiinsä nähden rikasta kauppakeskusarkkitehtuuria, jossa on post-modernistisia viittauksia. Vanhan Anttilan puoli ei ole maakunnallisesti merkittävää arkkitehtuuria.

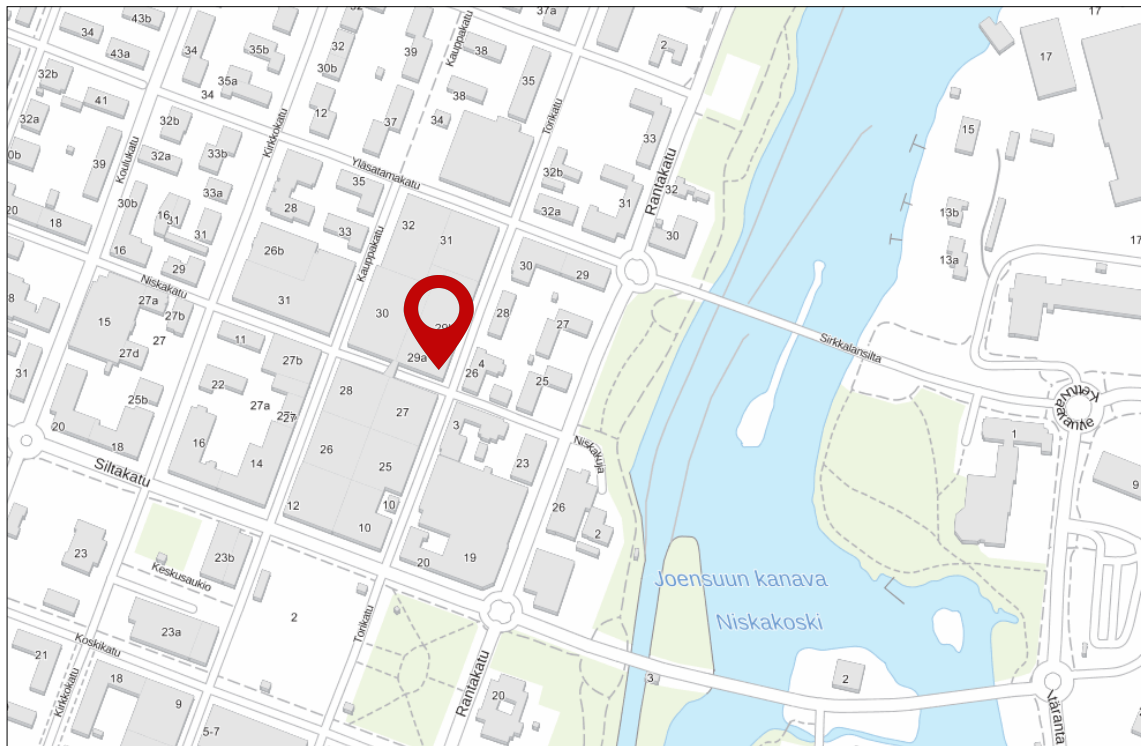
Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio

2021-01-30



100 m



Kiinteistö Oy Torikatu 29 ja kuvassa oikealla pysäköintitalo.

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_030_Mustosen talo_Joensuu		
Nimi	Mustosen talo	Rantakatu 11, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5993
Kunta	Joensuu		29,7638
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-3-40-11
Kohdetyyppi	Kulttuuritoiminnan rakennukset		
Valmistumisvuosi	1870		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Liiketiloja		
Alkup. käyttö	Asuintalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Lapekatto		
Kate	Pelti		
Vuoraus	Lautaverhous		
Ulkovärit	Keltainen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Joensuussa Ranta- ja Koskikadun kulmauksessa sijaitsee Kauppaneuvos Antti Mustosen vuonna 1870 valmistunut hirsirakenteinen asuintalo. Sveitsiläistyyliset puuleikkaukset ja lukuisat parvekkeet tekevät siitä korttelin komeimpia rakennuksia. Mustonen itse ehti asua talossa vain seitsemän vuotta, sillä hän kuoli 1877. Kaupunki osti talon perikunnilta ja sijoitti siihen kaupungintalon.</p> <p>Kaupunki vuokrasi vuonna 1902 Rantakadun puoleisesta sivestä kaksi huoneistoa Suomen Pankille. Pankki rakennutti samalla siiven päätyyn tiilivuoraturan pankkiholvin. Tämä tiiliholvi näkyy yhä työntyvän ulos talon päädyistä. Holvi oli pyritty tekemään murtosuojujaksi. Paksujen tiiliseinien sisällä on ratakiskoilla vahvistettu pankkiholvi. Holvin yhteyteen rakennettiin kaakeliuuni, joka lämmitti sekä holvia että pankkihuoneiston sisätiloja. Uunin savupiippu erottuu yhä holvirakennuksen päällä.</p> <p>Holvin piirustukset on tilattu Helsingistä ja on ne piirtänyt, signeerauksen perusteella, Gustaf Nyström. Gustaf Nyström (1856–1917) suunnitteli urallaan muun muassa Helsingin vanhan kauppahallin, Säätytalon, Designmuseon. Nyström suunnitteli myös Suomen Pankin konttorit Viipuriin, Kotkaan, Poriin ja Turkuun. Ja pankkiholvin Joensuuhun. Tietävästi tämä pankkiholvi on ainoa Nyströmmiin Joensuuhun suunnittelema rakennus.</p>			
Lähde: Aarnio, Samu: https://www.facebook.com/pkark			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Historiallinen tyypillisuus alueelle
Alkuperäisyys

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Maisemalliset arvot

Osa Rantakadun alueen säilynyttä vanhaa puu-Joensuuta. Rakennuksessa aloitti Pohjois-Karjalan lääninhallitus, merkittävä maakunnan hallintohistorian kannalta.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

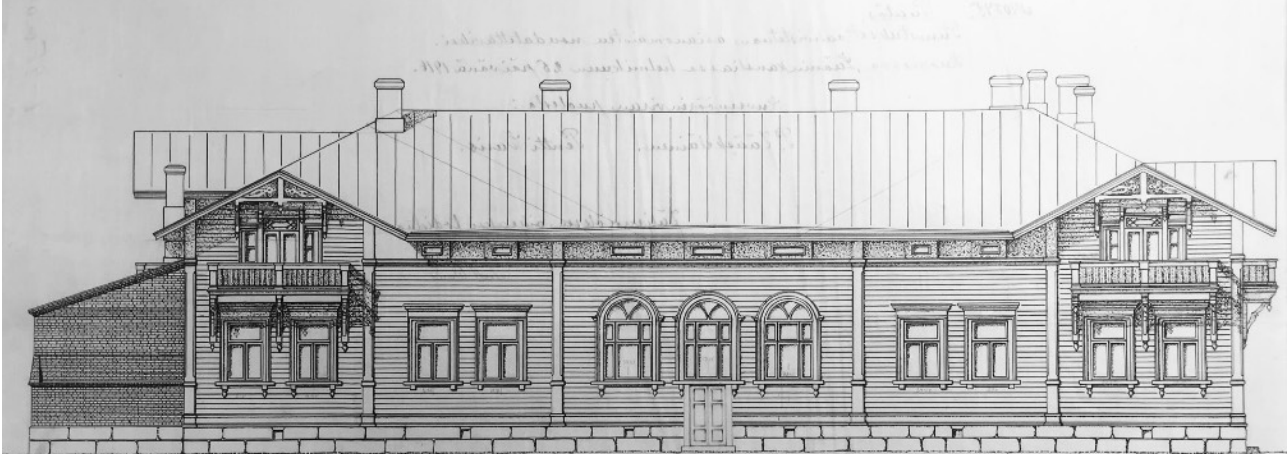
Samu Aarnio



100 m



Kuva Vladimir Markov



Piirustus Joensuun kansallisarkisto

Janaadi Raafakadulle

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_031_Huvilakadun asuinkerrostalot_Joensuu		
Nimi	Huvilakadun asuinkerrostalot		
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5944
Kunta	Joensuu		29,7756
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi			
Valmistumisvuosi	1948–		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö			
Alkup. käyttö			
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Huvilakadun ja Tikkamäentien risteyksessä on kolme nelikerroksista kivitaloa, ensimmäinen talo rakennettiin 1948. Jokaisessa talossa oli kaksi rappukäytävää ja niissä 12 asuntoa. Yhteensä asuntoja oli 62. Asunnot olivat VR:n vuokrataloja rautatieläisille. Rakennukset muodostavat intiimin sisäpihan. Talot lämmitettiin haloilla. Talojen ulkovaletus on jokaisella eri, keltainen, vihreä ja punertava.</p> <p>Tikkamäentien ja Huvilakadun varteen kohosi seuraavaksi 1960-luvun alussa kolme kookasta 6-kerroksista kivirakenteista pistekerrostaloa, jotka muodostavat Huvilakadun varteen kaupunkimaisen asutuskeskuksen.</p> <p>Asunto Oy Tikkamäentie 3 valmistui 1960. Sen oli suunnitellut Arkkitehtitoimisto Eino Tuompo Helsingistä. Talossa oli asuinhuoneistoja kaikkiaan 32 suuruudeltaan yhden huoneen ja keittiön huoneistoista kolmen huoneen ja keittiön käsittäviin huoneistoihin. Alakertaan tuli toimilat PYP:lle ja postille. Rakennuksen rahoittajina toimivat Arava, PYP, Postisäästöpankki ja Vakuutusyhtiö Pohjola (Karjalainen 26.3.1960).</p> <p>Huvilakadun varren talot valmistuvat 1961 (Karjalainen 14.10.1961). Kukkolan katu 2:een oli valmistunut korkea kivirakenteinen asuinkerrostalo vuonna 1950.</p> <p>Lähteet: Karjalainen 26.3.1960, 14.10.1961</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas
Arvokas kohde

Arvon perustelu
Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

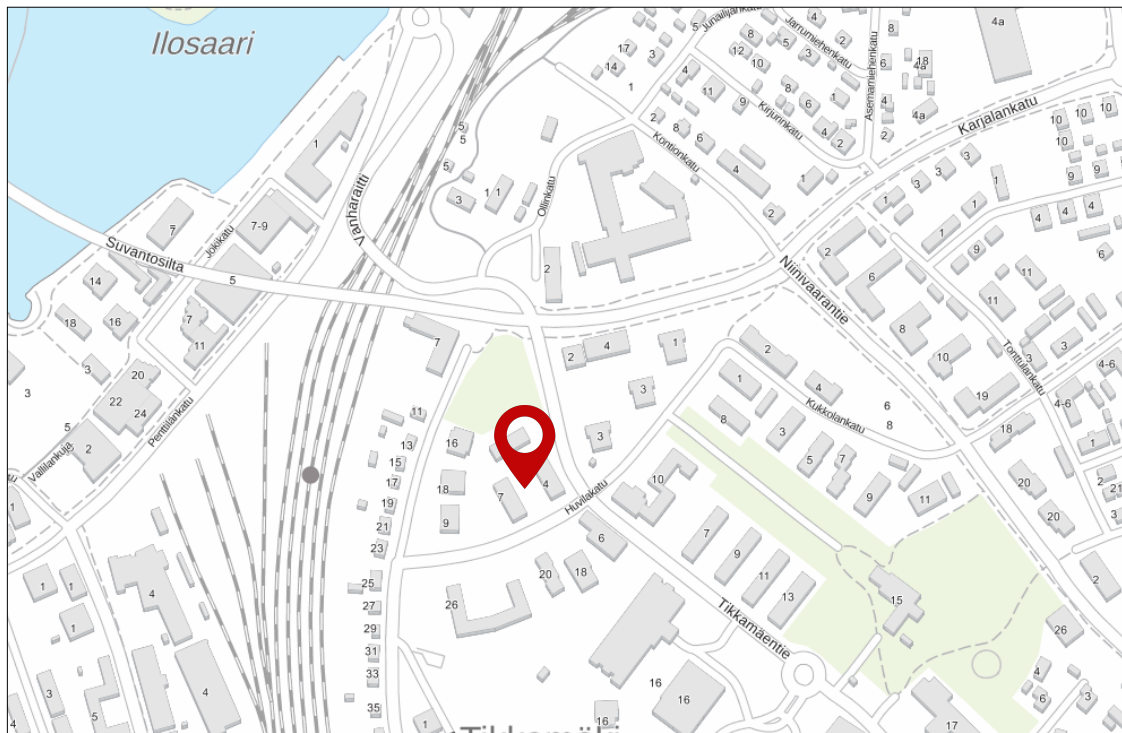
Huvilakadun kerrostalot muodostavat urbaanin katunäkymän ja ovat laadukkaita esimerkkejä 1950- ja 1960-luvun alun Niinivaaran rakennetun ympäristön kehittymisestä. Maakunnallisesti arvokkaita kohteita ovat vanhat rautatieläisten vuokratilat.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m



Etummaisena Asunto-Oy Huvilakatu 1 ja sen takana ns. Asunto Oy Tikkamäentorni.
Alla: Ns. Rautatieläisten talot, koska alunpitäen ne rakennettiin vuokratiloiksi rautatieläisille.



Vasemmalla Kukkolankatu 2, joka valmistui vuonna 1950.

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_032_Noljakan kirkko_Joensuu		
Nimi	Noljakan kirkko	Noljakantie 81, 80140 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6247
Kunta	Joensuu		29,6952
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-18-110-4
Kohdetyyppi	Kirkot		
Valmistumisvuosi	1997		
Suunnittelija	Ari-Jukka Martikainen ja Veijo Martikainen		
Kaavamerkintä	YK (kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kirkko		
Alkup. käyttö	Kirkko		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Betoni / tasoite		
Ulkovärit	Valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Noljakan kaupunginosan keskeinen rakennus on isä ja poika -työparin suunnittelema kirkko Noljakanmäen rinteessä, kaupunginosan ostoskeskuksen vieressä. Noljakan hallitsevin rakennusmateriaali, valkoinen tiili on määrännyt rappauksella vuoratun kirkon värin. Laatikkomaisista muodoista ryhmitelty kirkko rytmittyy Noljakantien kaarteeseen ja rinteeseen kauniisti. Kirkkotorni kohoaa 25 metrin korkeutee.			
Ari-Jukka Martikainen on kirkon pääsuunnittelija. Veijo Martikaisen kädenjälkikin näkyy. Hänen osaltaan Noljakan kirkko päätti Juuan siunauskappelista alkaneen pohjoiskarjalaisten sakraalirakennusten suunnittelu-uran.			
Lähde: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas. Karjalainen 1.12.1997.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Alkuperäisyys

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Maisemalliset arvot

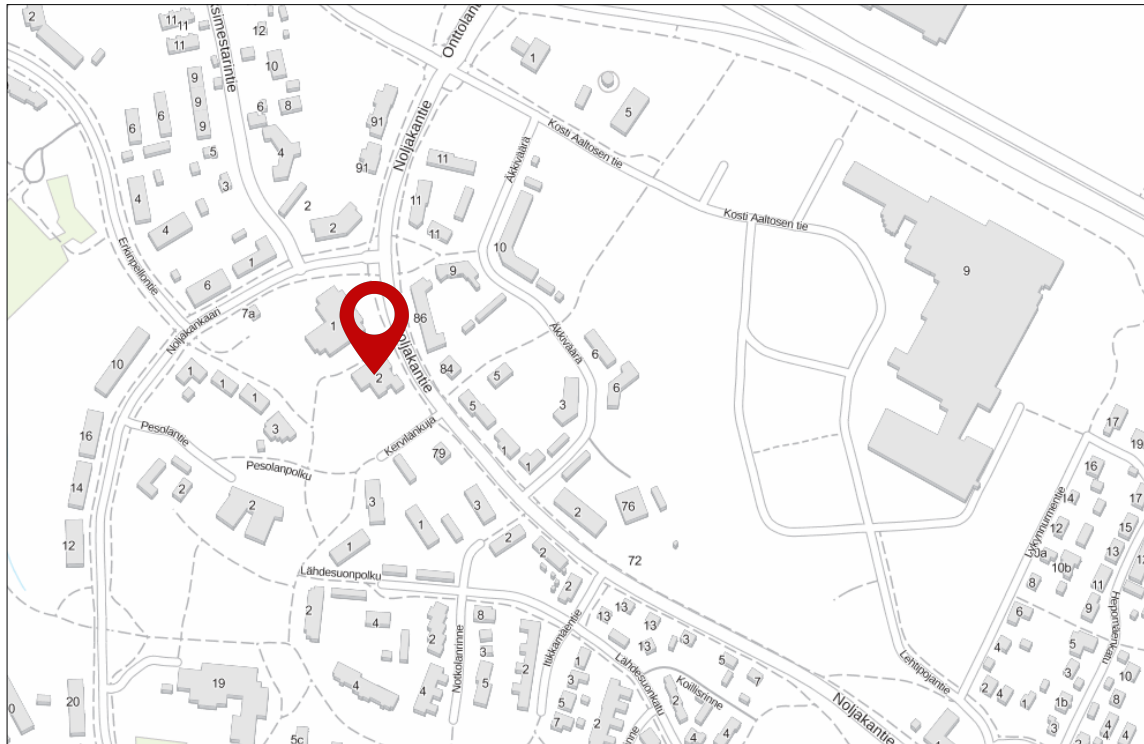
Näyttävästi Noljakan rinteeseen istuva, poikkeuksellinen kirkko maakunnassa. Arkkitehtonisia arvoja.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Ilmakuva Maija Hakala



Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_033_Ortodoksinen kulttuurikortteli_Joensuu		
Nimi	rtodoksinen kulttuurikortteli	Kauppakatu 44, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6069
Kunta	Joensuu		29,7680
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-2-205-15
Kohdetyyppi	Kulttuuritoiminnan rakennukset		
Valmistumisvuosi	2009		
Suunnittelija	Antti Torikka		
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Ortodoksinen kulttuurikeskus		
Alkup. käyttö	Ortodoksinen kulttuurikeskus		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Joensuun ruutukaavakeskustan pohjois-osassa, korttelissa 205, on ortodoksiseen kulttuuriin liittyvien rakennusten kokonaisuus. Siihen kuuluu Ortodoksinen kulttuurikeskus, Pyhän Johannes Teologin kirkko ja ortodoksisen seminaarin koulutus- ja majoitusrakennus. Ortodoksisen kulttuurikeskuksen suunnitteli joensuulainen arkkitehti Antti Torikka ja kohde valmistui vuonna 2009. Rakennushankkeen toteutti Ortodoksinen kulttuurin säätiö. Rakennuksen tarkoituksena on palvella ortodoksia järjestöjä ja rakennuksessa satunnaisesti vierailevia ihmisiä, esimerkiksi näyttelyihin tutustumisen yhteydessä.</p> <p>Kulttuurikeskus poikkeaa ympäristönsä rakennuskannasta. Yleisesti ottaen Joensuun keskusta-alueen rakennuksia hallitsee suorakulmaisuus, mihin on osaltaan vaikuttanut säännöllinen ruutuasemakaava. Ortodoksinen kulttuurikeskus rikkoo osaltaan tätä joensuulaisen rakennussuunnittelun perinnettä. Kaksikerroksisen rakennuksen pohjakaava on moni-ilmeinen ja kohteen jokainen julkisivu on toisiinsa nähden erilainen.</p> <p>Korttelin sisäpihalla on Pyhän Johannes Teologin ja Karjalan valistajien eli ortodoksisen seminaarin kirkko. Kirkon esikuva on Thessalonikissa sijaitseva kupariseppien kirkko. Seminaarin kirkon suunnittelun aloitti helsinkiläinen arkkitehti Ilkka Valkama ja suunnittelua jatkoi arkkitehti Antero Turkki. Kirkko valmistui vuonna 1995, ja on alueen arvokkain yksittäinen kohde.</p> <p>Antero Turkin suunnittelutyötä on myös Torikadun ja Pohjoiskadun kulmassa sijaitseva ortodoksisen seminaarin opiskelu- ja majoitusrakennus. Se valmistui vuonna 1993. Valkoiseksi rapattu kaksikerroksinen rakennus henkii tiettyä ajattomuutta.</p> <p>Lähde: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo
Maisemalliset arvot
Symboliarvot

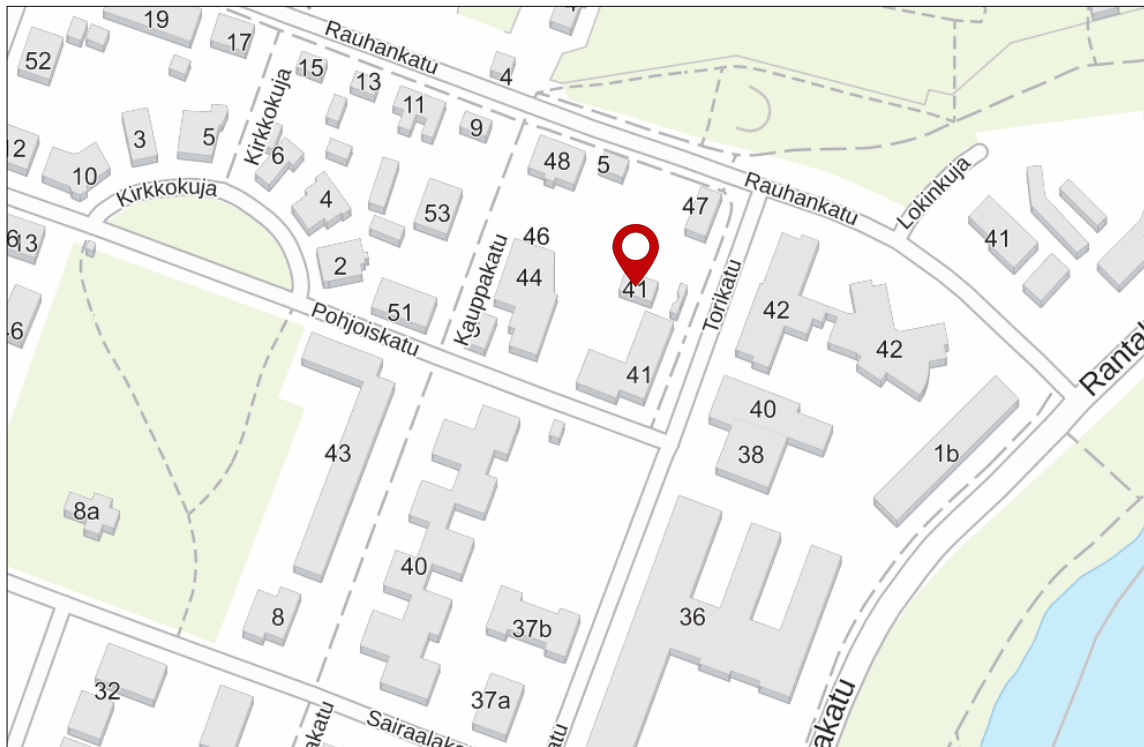
Alueen rakennuskanta todistaa arvokkaalla arkkitehtuurilla alueen ortodoksisuuden merkityshistoriaa. Maakunnallisesti merkittävin alueen rakennuksista on Pyhän Johannes Teologin ja Karjalan valistajien eli ortodoksisen seminaarin kirkko.

Inventointipäivä

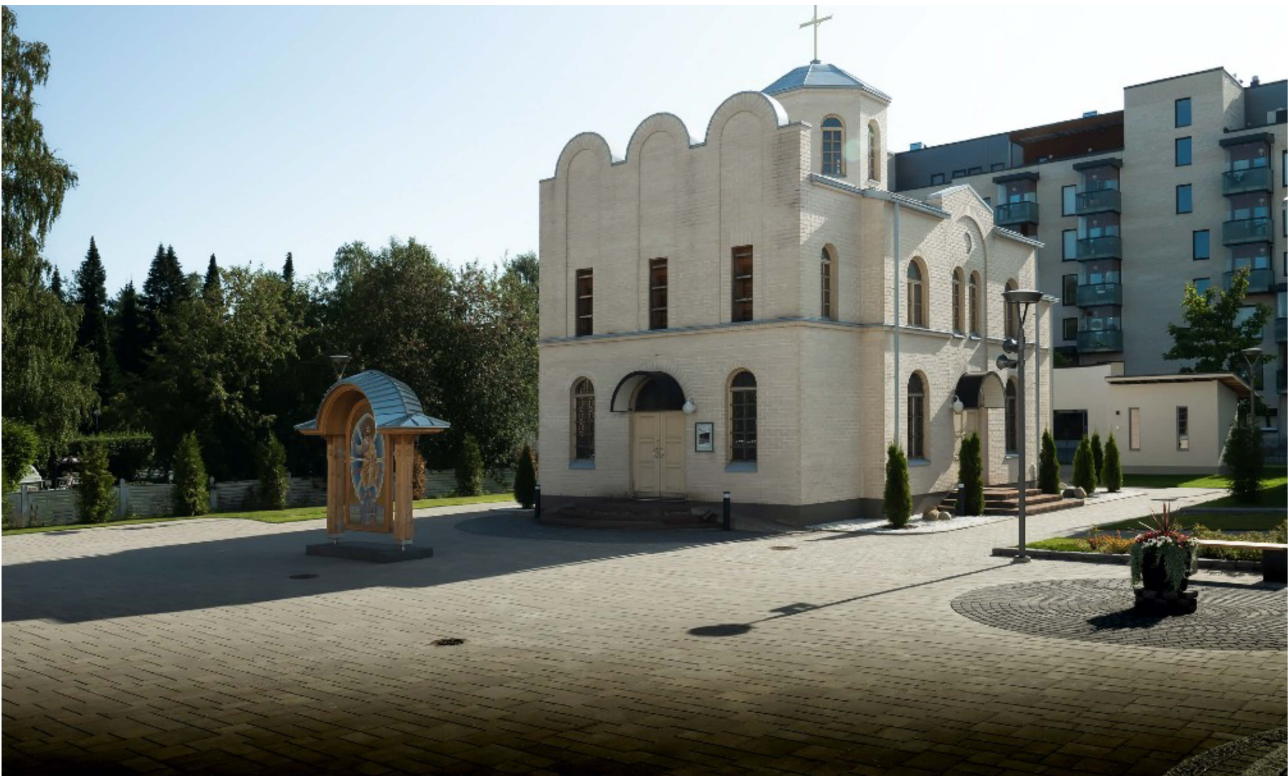
22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



50 m



Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_035_Pekkalan kartano_Joensuu		
Nimi	Pekkalan kartano	Tuohivaarantie, 81330 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6061
Kunta	Joensuu		29,7884
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	176-13-1311-2
Kohdetyyppi	Kartanon päärajennukset		
Valmistumisvuosi	1881		
Suunnittelija	Leander Backman		
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kuvataideoppilaitos		
Alkup. käyttö	Kartano		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Lapekatto		
Kate	Pelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Vaalea vaakalaudoistus ja tummat pystyjaot		
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot	Pekkalan kartanossa on toiminut vuodesta 1979 asti Pekkalan kuvataidekoulu, joka ollaan siirtämässä pois kiinteistöstä.		
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Pekkalan kartanon alueella on päärakennuksen lisäksi monipuolinen ja ajallisesti kerroksellinen rakennuskanta. Näyttävän rakennus on päärakennus. Se valmistui Leander Backmanin suunnittelemana todennäköisesti vuonna 1881, lähelle Pielsjoen rantaa nykyisen Sirkkalan alueelle. Backman on suunnitellut myös Joensuun keskustassa olevan Mustosen talon (1869–1870).</p> <p>Pekkalan kartanon rakennutti kauppias Petter Parviainen, aluksi kesähuvilaksi, mutta myöhemmin Parviainen muutti asumaan rakennukseen pysyvästi. Tuolloin pihapiiriä alettiin kutsua Pekkalan tilaksi. Vaikka alue tai rakennus ei ole koskaan ollut varsinainen kartano, on vakiintuneeksi termiksi muodostunut Pekkalan kartano.</p> <p>Rakennuksen arkkitehtuurissa on uus-renessanssivaikutteita, kuten julkisivujen jakautuminen useisiin kenttiin sekä ikkunoiden korostetut vuorilistat. Kartanon päärakennuksen räystäät ovat pitkät ja räystäslinjaa kiertävät alaspäin osoittavat koristeelliset puukuviointit. Jälkimmäinen seikka kertoo rakennuksen nikkarityylivaikutteista. Suuren osan 1900-lukua Pekkalan kartanoa hallinnoi Kaukas-metsäyhtiö, joka piti päärakennusta sekä asuintiloja konntori-tiloina. 1977 Joensuun kaupunki osti tilan rakennukset ja kunnosti Pekkalan kartanon päärakennuksen kuvataideoppilaitokseksi.</p> <p>Lähde: Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas kohde

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo
Maisemalliset arvot
Historiallinen kerroksisuus

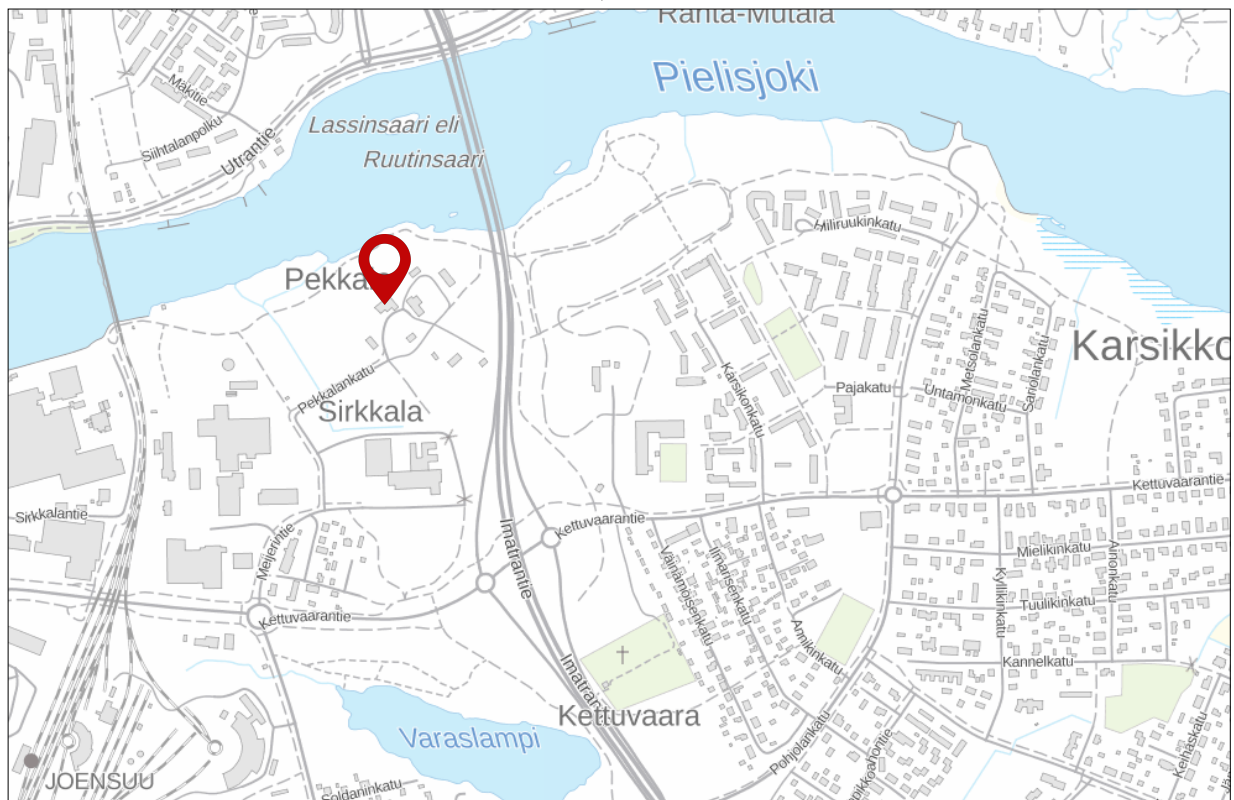
Maakunnallisesti merkittävin rakennus alueella on Pekkalan kartano.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Arviolta vuonna 1881 valmistunut Pekkalan kartano on maakunnallisesti arvokas.



Pekkalan kartano



Pekkalan kartano

Aitta-, varasto- sauna ja keramiikkarakennus.



Kaksikerroksinen asuintalo on rakennettu vuonna 1951.



Vuonna 1880- valmistuneessa talossa sijaitsi 1920-luvulla sahatyöläisten asuntoja sekä ruokala. Nykyisin rakennus on asuinkäytössä.





Metsänhoitajan talo on vuodelta 1927. Nykyisin talossa toimii steinerpäiväkoti.

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_036_Penttilän ammattikoulun liikuntasali_Joensuu		
Nimi	Penttilän ammattikoulun liikuntasali	Penttilänkatu 4, 80220 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5916
Kunta	Joensuu		29,7703
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-16-1604-12
Kohdetyyppi	Koulu ja opetusrakennukset		
Valmistumisvuosi	1960-luvun loppu		
Suunnittelija	Keijo Petäjä		
Kaavamerkintä	YO (opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue) E-talo vuodelta 1934 sr-1		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	E-talo on seudullisesti merkittävä alue ja kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Ammattikoulu Riveria		
Alkup. käyttö	Liikuntasali		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni, tiili		
Kattomuoto	Loivat viistokatot		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Puhtaaksi muurattu punatiili		
Ulkovärit	Punatiili		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			

Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.

Nykyisen ammattikoulu Riverian kookas valkoinen päärakennus on alunperin puolustusvoimien varastorakennus, joka on rakennettu 1934. Rakennus oli alun pitäen kaksikerroksinen mutta sitä on korotettu kolmikerroksiseksi vuonna 1953. Vuonna 1946 rakennuksen käyttötarkoitus muuttui; siitä tuli Pohjois-Karjalan keskusammattikoulun päärakennus.

Rakennuksen on piirtänyt Kalle Lehtovuori vuonna 1932. Arkkitehti ja rakennusmestari Kalle Lehtovuori työskenteli puolustusministeriön teknisellä osastolla vuosina 1926–1950. Kalle Lehtovuori piirsi lähes täsmälleen samanlaisen varastorakennuksen vuonna 1934 Jaakkiman Huuhanmäen kasarmialueelle. Ainoastaan rakennusten leveys pääjulkisivun mukaisesti on eri. Puolustusvoimat kehitti omalta osaltaan rakennusten ja niiden toimintojen standardisoinnista; samoja piirustuksia voitiin käyttää usein paikkakunnasta riippumatta. Varastorakennus edustaa arkkitehtuuriaan enemmän klassismia kuin funktionalismia mutta valkoinen rappaus ja pitkät nauhaikkunarivistöt kielivät kokeilusta muuttaa klassismin muotoja kohti modernimpaa ja pelkistetympää ilmaisua (Aarnio 2016, 106–107).

Päärakennuksen vierellä on punatiilinen lisärakennus, jossa sijaitsee muun muassa liikuntasali, joka on valmistunut 1960-luvun lopulla. Rakennuksen on suunnitellut Keijo Petäjä. Rakennuksen katon siivekäsmuoto on poikkeuksellinen. Rakennusta kiertävä pylväikkö kohottaa rakennusmassan ilmaan ja on selvä viittaus Le Corbusierin modernistiseen perinteeseen. Rakennuksen valmistumisvuosi ei ole tiedossa. Katon muoto, ja muut yksityiskohdat, muistuttavat kovasti Petäjän yhdessä puolisonsa Marjan kanssa suunnittelemaa Lauttasaaren kirkkoa vuodelta 1958.

Keijo Petäjä suunnitteli alueelle myös ammattikoulun tyttöjen asuntolan Peltolankadun toiselle puolelle (Karjalainen 27.4.1963) sekä työpajarakennuksen (1960), joka on saneerattu ja uudelleen rakennettu 2020 (Karjalainen 29.4.1960).

Professori Keijo Petäjä (1919–1988) oli yksi suomalaisista modernisteista, jonka ikäluokkaan kuuluivat muun muassa Viljo Revell, Reima Pietilä, Juhani Pallasmaa tai Aarno Ruusuvuori. Keijo Petäjän kenties kuuluisin työ on ns. Teollisuuskeskus Helsingissä, joka tunnetaan yleisemmin Eteläranta 10:nä tai Hotelli Palacena. Sen Petäjä suunnitteli yhdessä Viljo Revellin kanssa vuonna 1948.

Lähde:
Aarnio, Samu (2016). Funkkis Karjalassa I. Pohjois-Karjalan historiallinen yhdistys.
Karjalainen 29.4.1960, 27.4.1963

Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

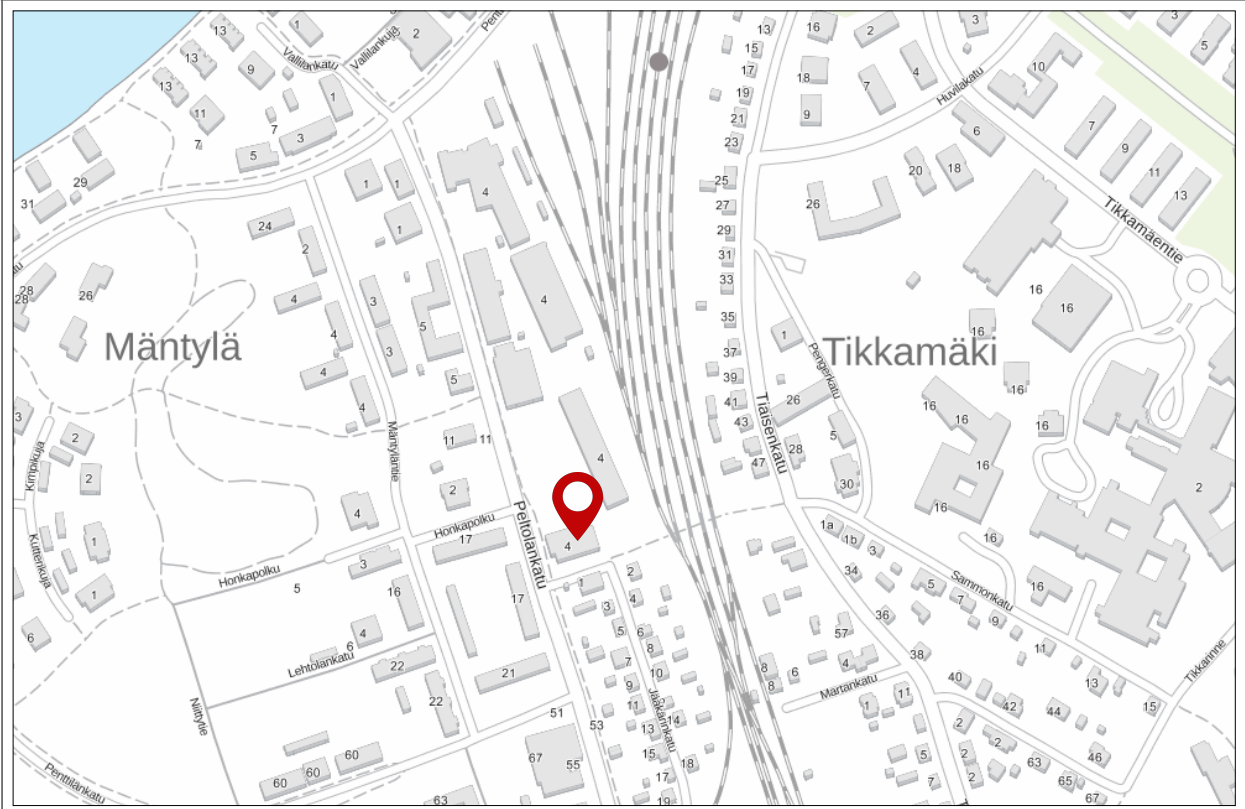
Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo
Maisemalliset arvot

Historiallinen kerroksisuus

Päärakennus on jo maakuntakaavassa, liikuntasali lisäyksenä mukaan. Arkkitehtonisesti onnistunut kokonaisuus, rakennustaiteellista arvoa. Erittäin merkittävä maakunnallinen koulutushistoriakokonaisuus.

Inventointipäivä
22.1.2021

Inventoija
Samu Aarnio



100 m



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_037_Pohjois-Karjalan sähkön toimitalo_Joensuu		
Nimi	Pohjois-Karjalan sähkön toimitalo	Rantakatu 29, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6032
Kunta	Joensuu		29,7672
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-16-1604-12
Kohdetyyppi	Hallinto- ja toimistorakennukset		
Valmistumisvuosi	1972		
Suunnittelija	Erkki Helasvuo		
Kaavamerkintä	AL (asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n toimitalo		
Alkup. käyttö	Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n toimitalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	3–4		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Punatiili		
Ulkovärit	Punatiili		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Pohjois-Karjalan Sähkö Oy (PKS) on suomalainen sähköyhtiö ja yritys konserni, jonka kotipaikka on Joensuu. Pohjois-Karjalan Sähkön toimitalon suunnitteli arkkitehti Erkki Helasvuo, ja valmistui se 1972. Talo on suoraviivainen ja asiallinen punatiilinen toimistotalo, jonka arvokkuutta lisää sisäänkäynnin pylväikkö ja nauhaikkunarivistöjen kupariraamit.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

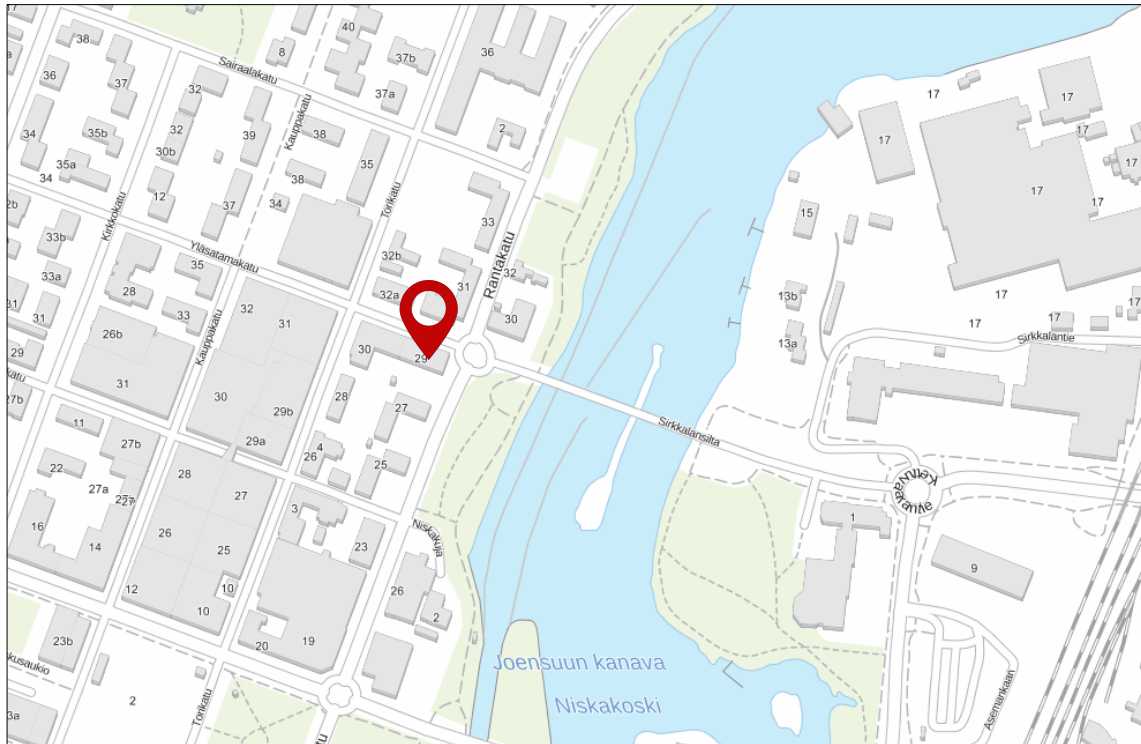
Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Erkki Helasvuota, rakennustaiteellisesti ryhdikäs kokonaisuus, näkyvällä risteysalueella. Laadukkaat materiaalit, edustava oman aikansa toimitalo.

Inventointipäivä
22.1.2021

Inventoija
Samu Aarnio





Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_040_Rantakylän kirkko_Joensuu		
Nimi	Rantakylän kirkko	Rantakylänkatu 2, 80160 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Rantakylä		62,6167
Kunta	Joensuu		29,8189
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-11-1139-1
Kohdetyyppi	Kirkot		
Valmistumisvuosi	1981		
Suunnittelija	Veijo Martikainen		
Kaavamerkintä	Y (Yleisten rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Paikallisesti arvokas kohde (Rantakylä-Utra-OYK 2020. Joensuun Rantakylän ja Utran kaupunginosien kulttuuri- ja rakennushistoriaselvitys, Pekka Piiparinen ja Arkkitehtitoimisto Karttunen Ky)		
Nyk. käyttö	Kirkko		
Alkup. käyttö	Kirkko		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Punatiili		
Ulkovärit	Punainen, kellotapuli valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Kohde koostuu kahdesta rakennusosasta, kirkkorakennuksesta ja kellotornista. Rantakylän evankelisuterilainen kirkko on massoitukseltaan vaihteleva rakennus ja esimerkiksi rakennuksessa on 79 ulkokulmaa. Kohteessa on runsaasti erkkeri-tyyppisiä rakentelta ja seinäpintoja. Päärakennusmassan korkeimpana osana kohoaa kirkkosali. Sen vieressä oleva kellotorni on rakennuskokonaisuuden korkein osa, sen korkeus on 17 metriä. Varsinaisen kirkkorakennuksen pääjulkisivumateriaali on punatiili ja kello-tornin betoni. Kirkko ja kellotorni erottuvat taajamakuvasa ympäröivän puuston vuoksi sangen heikosti. Kirkon suunnittelusta järjestettiin arkkitehtuurikilpailu, jonka voitti arkkitehti Veijo Martikainen. (Piiparinen, 151).</p> <p>Rantakylän kirkon tunnetuin kirkkotaidetyö on kastemaljan yläpuolelle sijoitettu kuvanveistäjä Kain Tapperin Aamu. Kaksi metriä korkea ja puolitoista metriä leveä pelkistetty, puinen seinäreliefi sai seurakunnassa aikoinaan ristiriitaisen vastaanoton. Tapperin näkyvintä kädenjälkeä Joensuussa on yliopiston kampukselle sijoitettu Alkukivet. (Kononen, Suonna 2018, 145.)</p> <p>Lähde: Kononen, Suonna (2018) kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p> <p>Piiparinen, Pekka. Joensuun Rantakylän ja Utran kaupunginosien kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys. Alueiden ja rakennusten luettelo. Arkkitehtitoimisto Karttunen Ky.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

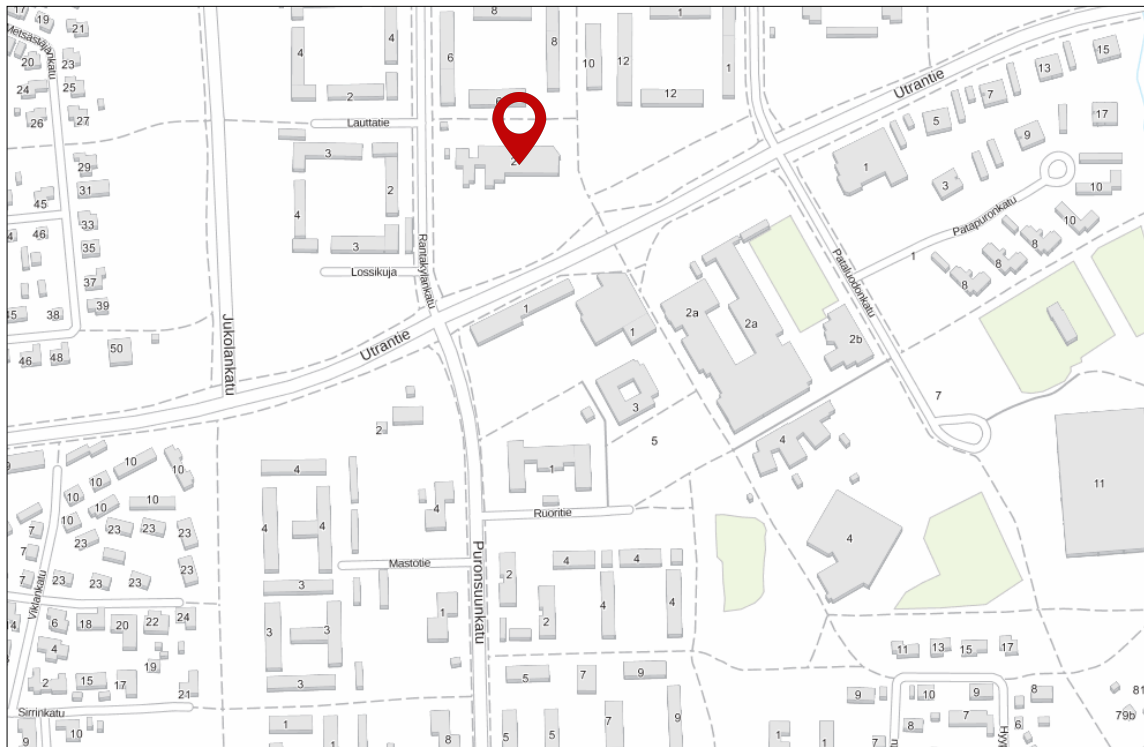
Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo
Moderni, monimuotoinen sakraalirakennus.

Inventointipäivä
22.1.2021

Inventoija
Samu Aarnio



100 m



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_041_Rantakylän liike- ja toimistorakennus_Joensuu		
Nimi	Rantakylän liike- ja toimistorakennus	Puronsuunkatu 1, 80160 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Rantakylä		62,6148
Kunta	Joensuu		29,8146
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-11-1189-19
Kohdetyyppi	Myymäla- ja liikerakennukset		
Valmistumisvuosi	1988		
Suunnittelija	Peter Bieber ja Ritva Luoto		
Kaavamerkintä	AL (asuin- ja toimistorakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Paikallisesti arvokas kohde (Rantakylä-Utra-OYK 2020. Joensuun Rantakylän ja Utran kaupunginosien kulttuuri- ja rakennushistoriaselvitys, Pekka Piiparinen ja Arkkitehtitoimisto Karttunen Ky)		
Nyk. käyttö	Myymäla- ja liikerakennukset		
Alkup. käyttö	Myymäla- ja liikerakennukset		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Valkoinen ja punainen tiili		
Ulkovärit	Valkoinen, punaisen tiilin rytmitys jakoja		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Utrantien varteen jäävä Rantakylän liike- ja toimistorakennus on linjakas ja urbaania sykettä viestittävä liiketilarakennus. Sen pyöristeet päädyt, matala profiili ja matalat lähes koko rakennukset julkisivut peittävät nauhaikkunat ja pihan puolen puna/valkotiilein raidoitettu julkisivu yhdistää ja leikittelee historiallisilla rakennustyyliellä. Rakennuksessa on viitteitä funktionalismista post-modernismiin.</p> <p>Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

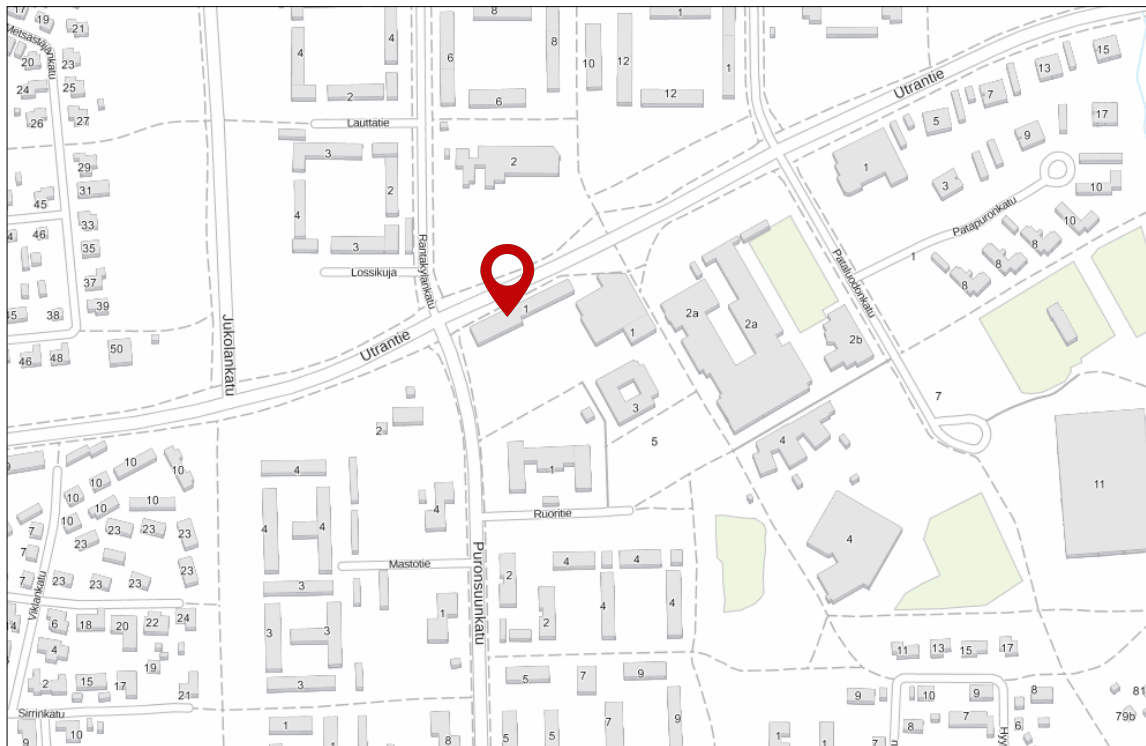
Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Yksi Joensuun merkittävimmistä postmodernistista tyyliä edustavista rakennuksista.

Inventointipäivä
22.1.2021

Inventoija
Samu Aarnio





Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_042_Rantakylän uimahalli_Joensuu		
Nimi	Rantakylän uimahalli	Pataluodonkatu 2, 80160 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6144
Kunta	Joensuu		29,8201
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-11-1189-13
Kohdetyyppi	Laitosrakennukset		
Valmistumisvuosi	1985		
Suunnittelija	Peter Bieber		
Kaavamerkintä	Y (yleisten rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Paikallisesti arvokas kohde (Rantakylä-Utra-OYK 2020. Joensuun Rantakylän ja Utran kaupunginosien kulttuuri- ja rakennushistoriaselvitys, Pekka Piiparinen ja Arkkitehtitoimisto Karttunen Ky)		
Nyk. käyttö	Uimahalli		
Alkup. käyttö	Uimahalli		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Tiili, rappaus		
Ulkovärit	Punainen, valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Vuonna 1985 valmistunut Rantakylän uimahalli sijaitsee Pataluodonkadun varrella ja se kuuluu osana Rantakylän toimintakeskuksen rakennuksiin. Rakennuksen vaihtelevien massojen pääjulkisivumateriaali on punatiili, mutta esimerkiksi pääsisäänkäynnin yhteydessä oleva valkoinen seinäpinta on peitetty valkoisin puulaudoituksin. Korkein rakennuksen osa on lasia. Tyyllillisesti rakennuksessa on postmodernistisia piirteitä, muun muassa viittauksen 1930-luvun funktionalismiin. Rakennuksen suunnitteli vuonna 1983 Suunnittelurengas Oy:stä arkkitehti Peter Bieber. Kohde on Joensuun toinen julkinen uimahalli. (Piiparinen, 240).</p> <p>Lähde: Piiparinen, Pekka. Joensuun Rantakylän ja Utran kaupunginosien kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys. Alueiden ja rakennusten luettelo. Arkkitehtitoimisto Karttunen Ky.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

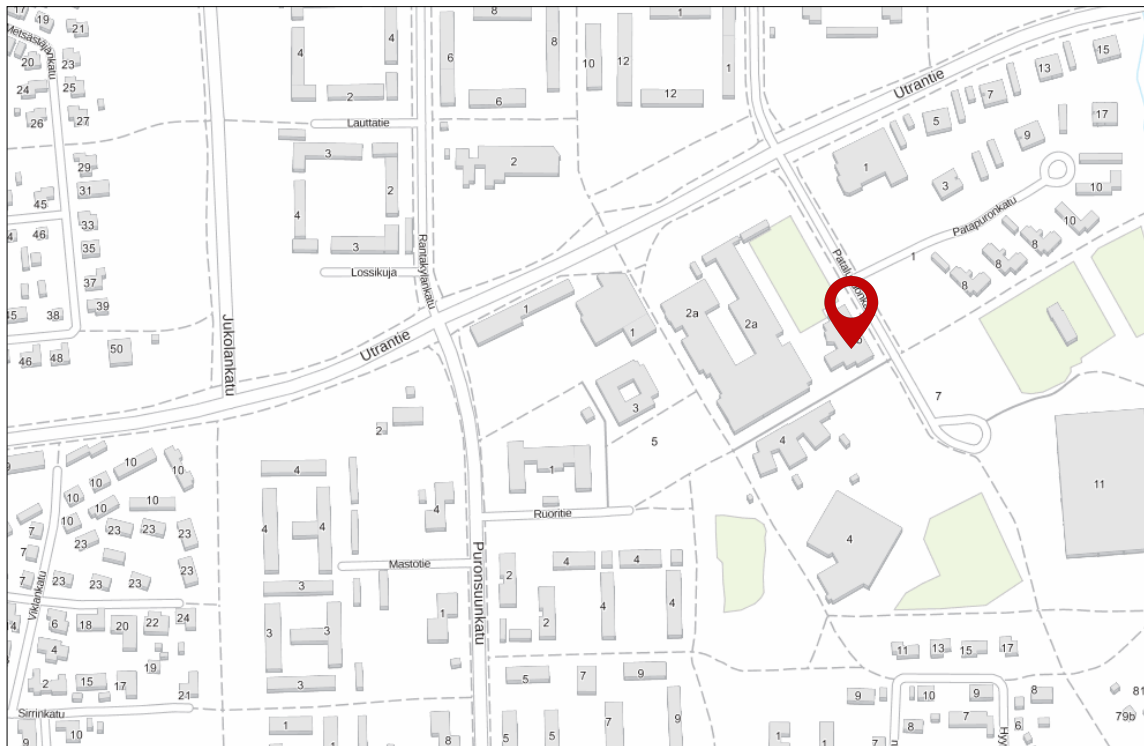
Rantakylän uimahalli on Joensuun ja samalla Pohjois-Karjalan ensimmäisiä postmodernistisia rakennuksia. Rakennus kertoo omalta osanaan Joensuun ja samalla Pohjois-Karjalan ensimmäisen ja merkittävimmän lähiön rakentumisesta ja sen julkisista palveluista.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_043_Rauhankappeli ja portinvartijan talo_Joensuu		
Nimi	Rauhankappeli ja portinvartijan talo	Rauhankatu 4, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6080
Kunta	Joensuu		29,7675
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-401-118-0
Kohdetyyppi	Hautakappelit		
Valmistumisvuosi	1934		
Suunnittelija	Juhani Viiste		
Kaavamerkintä	Y (yleisten rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Seudullisesti merkittävä kohde ja alue (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Siunauskappeli		
Alkup. käyttö	Siunauskappeli		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1		
Perustus	Betoni		
Runko	Tiili		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Rappaus		
Ulkovärit	Keltainen, valkoinen, ruskea		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Joensuun ruutukaavakeskustassa Kauppakadun pohjoispäässä on kaksi klassistishenkistä rakennusta: Joensuun luterilaisen hautausmaan siunauskappeli, jota kutsutaan myös nimellä Rauhankappeli, ja sen läheisyydessä oleva niin kutsuttu Portinvartijan talo.			
Siunauskappeli henkii alueelle sopivaa arvokkuutta ja harmonisuutta, jota on aikaansaatu klassistisin tyylikeinoin. Rakennuksen mittasuhteet ovat symmetrisiä. Pääjulkisivu pilastereineen, päätykolmio-aiheineen ja lunetti-ikkunoineen avautuu Kauppakadulle. Rakennuksen sivuikkunat ovat huomiota herättävän korkeita. Rakennusta on jatkettu sen pohjoisosasta vuonna 1961.			
Siunauskappelin vieressä on samoihin aikoihin valmistunut Portinvartijan talo. Varsinaista portinvartijaa rakennuksessa ei ole koskaan asunut, vaan 1930-luvulla se oli varattu asuintaloksi henkilölle, joka teki haudankaivajan, vahtimestarin ja puutarhurin tehtäviä. Näiden ohessa hänen oli vartioitava hautausmaan rauhaa, siitä nimi Portinvartijan talo. Rakennus on edelleen asuinkäytössä yksityishenkilöllä.			
Molemmat rakennukset on suunnitellut arkkitehti Juhani Viiste (1890–1949). Työuransa hän toteutti pääosin Viipurissa sekä yksityisenä arkkitehtina että Viipurin apulaislääninarkkitehtina. Toisen maailmansodan jälkeen Viiste työskenteli Rautatiehallituksen arkkitehtina. (Piiparinen 2018, 76).			
Lähde: Piiparinen, Pekka (2018) kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas kohde

Arvon perustelu

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Maisemallinen arvo

Historiallinen kerroksisuus

Harvinaisuus maakunnassa, Pohjois-Karjalan ensimmäisiä kiviakkeleita. Merkittävät rakennukset kaupunkikuvassa Kauppakadun pääteenä. Historiallinen todistusvoima ja identiteetti. Maisemalliset arvot.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m



Yllä: Portinvartijan talo.

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_047_Saukonkatu ja Mäyränkatu_Joensuu		
Nimi	Saukonkatu ja mäyränkatu		
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Niinivaara		
Kunta	Joensuu		
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi			
Valmistumisvuosi			
Suunnittelija			
Kaavamerkintä	sk-1		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö			
Alkup. käyttö			
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			

Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.

Saukonkatu ja Mäyränkatu sijaitsevat Hukanhaidan kaupunginosassa. Hukanhaidan vanha asuinalue sijaitsee luode-kaakkosuuntaisella moreeniselänteellä, jonka korkein kohta alueella mukaillee suurin piirtein Niinivaarantietä. Vehreä Juhananalanpuisto jakaa kohdealueen kahteen itä-länsisuunnassa ja toimii rajana pohjoisessa. Puistosta on yhteys Nepenmäen-, Kirvurin sekä Hukanhaidanpuistoihin. Näissä puistoissa kulkevat alueen lähimmät virkistysreitit. Kohdealueella kasvaa luontaisesti mäntyjä, koivuja ja kuusia. Tonttien koko ja ikä mahdollistavat suurtenkin puiden kasvun tonteilla, mikä luo myös tonttikasvillisuudesta merkittävän maisemallisen tekijän alueella.

Suurin osa Hukanhaidan vanhan asuinalueen asuinrakennuksista ovat peräisin 1960-luvun alusta. Rakennettu ympäristö koostuukin lähinnä matalista, puurakenteisista taloista, joiden julkisivu on pelkistetty. Pääpiirteisään alueen kapeita tonttikatuja rajaavat ruohopäälliset, lähes olemattomat painanteet, joita reunustavat tonttien pensasaidat. Ruohokaistaleet antavat kaduista leveämmän vaikutelman. Alueen vanha puusto ja puistot tekevät maisemasta vehreän.

Saukonkadun osio on yhtenäisin Hukanhaidan vanhalla asuinalueella, sillä rakennukset on rakennettu pienen ajan sisällä, eikä niitä ole korvattu uusilla tai tehty huomattavia laajennuksia tai muita muutoksia. Rakennuksien sijoittelu, kattomuoto ja korkeus ovat määritelty, mutta rakennusten vaihteleva väriytyy tekee maisemasta mielenkiintoisen ja vaihtelevan. Mäyränkadulla omakotitaloja on vain koillispuolella ja Saukonkadulla kummallakin puolella. Saukon- ja Mäyränkadun tontit ovat vinoja ja myös rakennukset ovat sijoittuneet vinoittain, joten rakennukset eivät rajaa katutilaa tiukasti. Rakennukset sijaitsevat suurin piirtein keskellä tonttia, tuoden rakennuksen ja pihapiirin osaksi julkista tilaa. Saukon- ja Mäyränkatujen välissä on puistokaistale, jonka puut varjostavat aluetta. Lisäksi tontit ovat aidattu pensaille ainakin kadunpuoleisilta sivuilta. Saukonkadun alue sijaitsee rehevien ja metsäisten Nepenmäen- ja Juhananalanpuistojen katveessa, mikä luo kontrastia hyvin hoidettujen pihojen kanssa.

Valtaosa alueen rakennuksista on yksikerroksisia, selkeälinjaisia, matalia puutaloja. Osassa taloista on kuitenkin kellarikerros. Näitä taloja on pääosassa Mäyrän- ja Saukonkaduilla, joissa maastonmuodot mahdollistavat rinnetalot. Kattokulmat ovat loivia. Puurakenteisissa taloissa on vaakalaudoitus. Puun lisäksi julkisivumateriaalina on paikoitellen käytetty myös tiiltä, rappausta tai mineriittilevyä. Väriytyy on vaihtelevaa, mutta tavallisesti vaaleansävyistä. Rakennuksissa voi olla katettu sisäänkäynti, mutta ei umpinaista kuitia. Osa kohteista on toteutettu tyyppiirustusten mukaan.

Lähde:

Hukanhaidan vanha asuinalue. Selvitys rakennetusta ympäristöstä. (2010). Tekninen virasto. Joensuun kaupunki.

**Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)
Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.**

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

**Maakunnallisesti arvokas
Arvokas kohde**

**Arvon perustelu
Maisemallinen arvo**

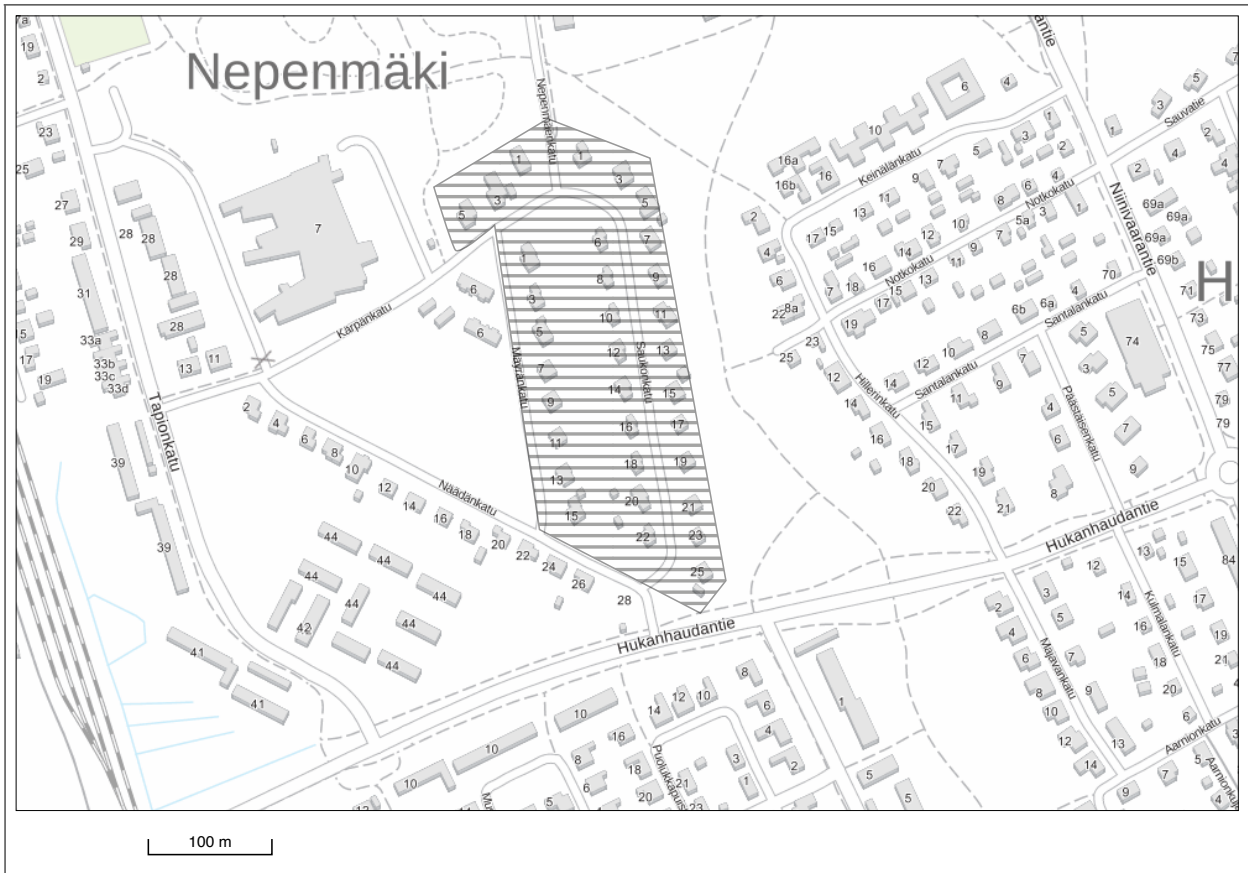
Alue kuvastaa Hukanhaidan kaupunginosan puutarhamaista rakentumista, jossa luonto ja rakennettu ympäristö on hallitusti koostettu. Alue on maakunnallisesti yksi merkittävimmistä 1960-luvun säilyneistä pientaloalueista ja alueella on myös säilyneitä esimerkkejä tyyppiirustusten mukaan toteutetuista taloryhmistä.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kuvat julkaisusta:
Hukanhaidan vanha asuinalue. Selvitys rakennetusta ympäristöstä. (2010).
Tekninen virasto. Joensuun kaupunki.

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_048_Schaumanin isännöitsijän asuintalo_Joensuu		
Nimi	Schaumanin isännöitsijän asuintalo	Sirkkalantie 15, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6042
Kunta	Joensuu		29,7735
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-13-1303-8
Kohdetyyppi	Asuinrakennukset		
Valmistumisvuosi	1928		
Suunnittelija	Alvar Aalto		
Kaavamerkintä			
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Asuinrakennus		
Alkup. käyttö	Asuinrakennus		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1,5		
Perustus	Betoni		
Runko	Tiili		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Kattotiili		
Vuoraus	Rappaus		
Ulkovärit	Keltainen, punainen kattotiili		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Joensuun keskustan ainoa Alvar Aalto löytyy Pielisjokivarresta, Sirkkalan sillan ja UPM-Kymmenen vaneritehtaan välistä. Entinen Schaumanin tehtaan isännöitsijän asuintalo on nykyään yksityisessä asuinkäytössä.			
Rakennus valmistui vuonna 1928 Scaumannin Joensuun tehtaiden isännöitsijän ja metsänhoitajan asuintaloksi (Karjalainen 18.4.1990).			
Schaumanin isännöitsijän talo osuu Alvar Aallon uralla käännekohtaan, 1920-luvun italialainen klassismi kääntyi kohti funktionalismia. Muotokielen pelkistymistä on havaittavissa jo vuonna 1925 valmistuneessa Jyväskylän työväentalossa, joka renesanssi vaikutteineen tekee vaikutuksen julkisivujen erilaisilla ikkuna-jaotuksilla ja laajoilla puhtaaksi rapatuilla seinäpinnoilla. Tämä siirtymä kohti funktionalismia huipentui vuonna 1928 valmistuneessa Lounais-Suomen Maalaistentalossa. Samaan aikaan Aalto suunnitteli myös Viipurin kirjastoa, jonka ensimmäiset suunnitelmat perustuivat klassismiin. Joensuun Schaumanin isännöitsijän talo edustaa juhlavaa klassismia, jonka juuret ulottuvat Italiaan.			
Rakennuksen hallitut ja sopusointuiset mittasuhteet tekevät talosta tasapainoisen kokonaisuuden. Julkisivun leimallisin osa on talon mittakaavassa massiivinen, kahden pylvään kannattelema, rakennukseen sisäänvedetty kuisti. Valkoiset pylvääät ja katon frontoni ovat suorita viittauksia antiikin rakennustaitteen perintöön.			
Rakennuksen merkitys on suuri juuri suomalaisen, Alvar Aallon, arkkitehtuurin kertomuksen käännekohtadassa. Vain kaksi vuotta myöhemmin valmistui Aallon suunnittelema ensimmäinen funktionalistinen rakennus, Turun Sanomien toimitalo.			
Schaumanin isännöitsijän talo kuuluu Joensuun rantapuistovyöhykkeen RKY-alueeseen.			
Lähde: Karjalainen 18.4.1990. Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo
Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Ainoa Alvar Aallon työ Joensuun keskustassa. Merkittävä rakennustaiteellinen esimerkki.

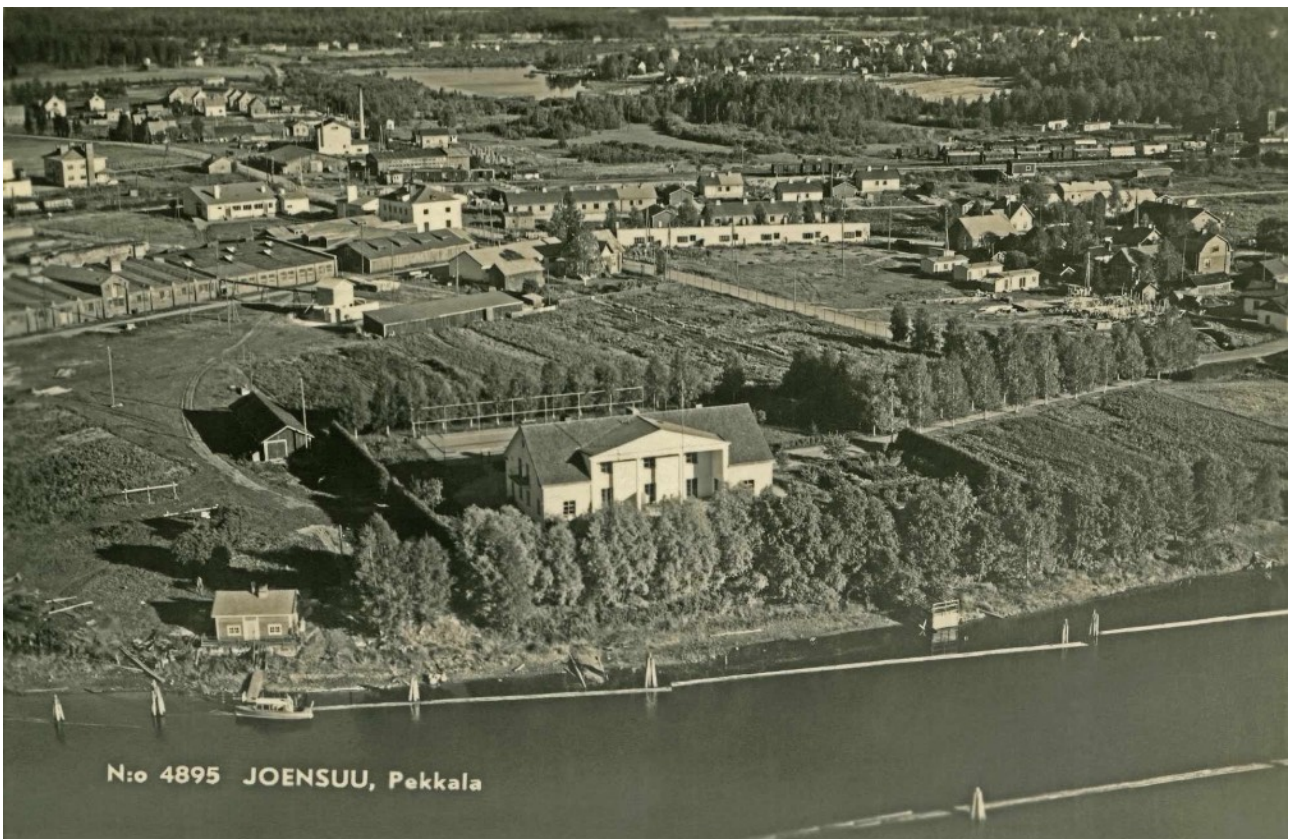
Inventointipäivä
22.1.2021

Inventoija
Samu Aarnio





Kuva Jani Penttinen.



Schaumannin isännöitsijän talo 1940-luvun lopulla. Kuva Pohjois-Karjalan museo

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_049_Schaumanin tehtaan konttorit ja ruokala_Joensuu		
Nimi	Schaumanin tehtaan konttorit ja ruokala	Sirkkalantie, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6042
Kunta	Joensuu		29,7735
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-13-1203-9
Kohdetyyppi	Laitosrakennukset		
Valmistumisvuosi	1942–1943		
Suunnittelija	Erik Bryggman		
Kaavamerkintä	AL (asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue), TT (teollisuusrakennusten korttelialue), Sr-8 (isännöitsijän talo ja tehtaan alueella vanhemmat rakennukset Sirkkalantien varrella), Sr-16 (Kerrostalot) ja Sr-11 (piippu)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Seudullisesti merkittävä kohde ja alue (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Tehtaan käyttö		
Alkup. käyttö	Tehtaan käyttö		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	1–2		
Perustus	Betoni		
Runko	Tiili, betoni		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Saumakate		
Vuoraus	Rappaus		
Ulkovärit	Keltainen, katot ruskea		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Erik Bryggmanilta löytyy Joensuusta kaksi 1940-luvun alussa Schaumanille suunniteltua rakennusta. Ne ovat UPM:n vaneri-tehtaan suljetulla tehdasalueella junaradan ja Pielisjokivarren välissä, mutta rautatievartta kulkevalta kevyen liikenteen väylältä ne näkee. Toinen rakennuksista on ruokala, toinen entinen poliklinikkarakennus ja terveydenhoitajan asunto, sittemmin toimisto. Kellertävät, rapatut, loivaharjakattoiset rakennukset eivät ole pröystäileviä, mutta niistä löytyy viehättäviä detaljeja. Harjan taitteen alla olevat kolmen neliömäisen ikkunan ryhmät toistuvat molemmissa rakennuksissa, niin myös seinään upotetut rautaiset tikapuut. Ruokalan elementtejä ovat ruokasaliin kaareva sisäkatto ja epookkimainen keittiö pyöreäikkunaisine kylmiön ovineen ja katon mahonkimaisiksi patinoituine vanerilevyineen.</p> <p>Poliklinikkarakennuksessa on kehystetty kulmaikkuna. Sisus on remontoitu 1980-lukulaiseen toimistotyylisiin ja kattoja laskettu. Bryggman luonnosteli Schaumanille Joensuuhun myös autovajan, kaksi rivitaloa ja insinööriasuntoja, mutta niitä ei ilmeisesti toteutettu. (Kononen 2018, 112–113.)</p> <p>Ruokalan ja poliklinikka rakennusten vierellä sijaitsee vanha, vuonna 1928 rakennettu, klassistinen keskuskonttori.</p> <p>Lähde: Kononen, Suonna (2018) kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas kohde

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo
Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Todistusvoimainen. Kertoo osaltaan kaupungin teollistumisesta. Arkkitehtoninen arvo, tietävästi maakunassa ei ole muita arkkitehti Erik Bryggmannin suunnittelemia kohteita.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



100 m



Poliklinikkarakennus. Kuva Mikko Laaksonen.



Ruokala. Kuva Mikko Laaksonen.



Vanha keskuskonttori. Kuva Pekka Piiparinen.

Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_050_Asunto Oy Siihtalanpuisto_Joensuu		
Nimi	Asunto Oy Siihtalanpuisto	Siihtalanpolku 6, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Siihtala		62,6084
Kunta	Joensuu		29,7826
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-9-919-2
Kohdetyyppi	Asuinrakennukset		
Valmistumisvuosi	1960		
Suunnittelija	Arkkitehtitoimisto Mertaoja-Nylund.		
Kaavamerkintä	Kaava 167 710 vuodelta 1969: AR (rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialue. Parhaillaan on kaavamuutos vireillä. Kaavaehdotus on nähtävillä: AR/s ja rakennuksilla sr-1 merkintä		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Seudullisesti merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Asuinkäyttö		
Alkup. käyttö	Asuinkäyttö		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Kuohubetoni (Siporex), betoni		
Kattomuoto	Pulpettikatto		
Kate	Saumapelti		
Vuoraus	Rappaus, Minerit-levytys		
Ulkovärit	Rappaus valkoinen, levyosat valkoinen, harmaa, keltainen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot	Parhaillaan on kaavamuutos vireillä. Kaavaehdotus on nähtävillä. Valtuustossa maaliskuussa: AR/s ja rakennuksilla sr-1 merkintä		
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Asunto Oy Siihtalan puiston kolme rivitaloa valmistuivat elokuussa 1960 (Karjalainen 19.8.1960) . Talot olivat Aravalainoitettuja. Talojen suunnittelija oli Anna-Liisa Mertaoja-Nylund, joka oli suunnitellut hiukan aiemmin Vanamokadulle puurakenteiset Selvaag-talot, vastaavia rakennuksia valmistui myös Leinikkielle.			
Siihtalanpuiston talot rakennettiin kivistä mutta niissä käytettiin ns. Selvaag-talojen suunnitteluperiaatteita. Materiaalien, rakennusmenetelmien ja toteutuksen piti palvella taloudellisuutta ja asuntojen toimivuutta. Sekä Vanamokadun Selvaag-talot että Siihtalanpuiston talot rakennutti S.A.Tervo, joka oli tutustunut 1950-luvun puolivälissä ulkomaanmatkoillaan Selvaagin rivitalorakentamisen ideoihin. S. A. Tervo rakennutti samaan aikaan samalla konseptilla kivitaloja myös Merimiehen- ja Kalevankadun kulmaukseen (Karjalainen 19.8.1960).			
Siihtalanpuiston kolmessa erillisessä rakennuksessa oli yhteensä 22 asuntoa, joista 19 huoneistoa 4h+k+kh pinta-alaltaan 89m ² ja kolme 3h+k+kh pinta-alaltaan 69m ² . Asuinhuoneistot olivat kaksikerroksisia, ja sisätilat jakautuivat neljään eri tasoon.			
Edustaa ajalleen tyypillistä ja laadukasta rivitaloarkkitehtuuria, jossa rakennukset on sijoitettu väljästi puistomaiseen tilaan.			
Lähde: Karjalainen 4.10.1959, 13.11.1959, 19.8.1960			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Maisemalliset arvot

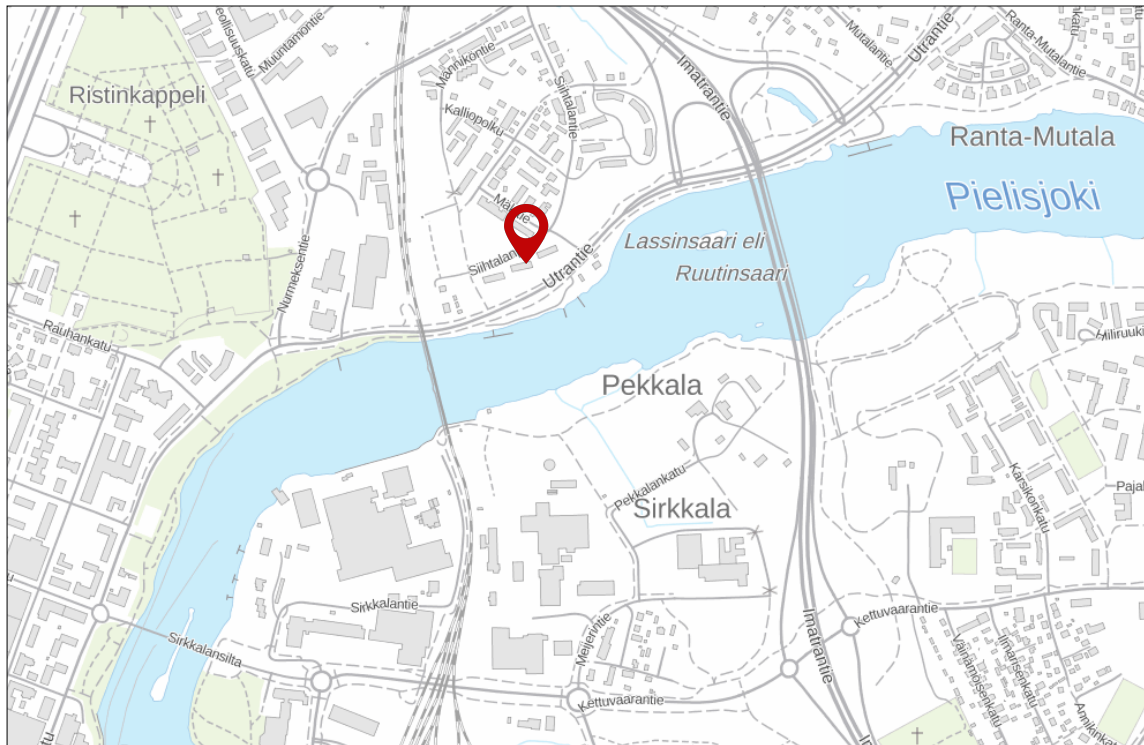
Maakunnan ensimmäisiä yhtenäisiä rivitaloryhmiä. Hieno kolmen rakennuksen kokonaisuus, säilynyt suht alkuperäisessä asussaan, maisemallisesti näyttävällä paikalla Pielisjokirannassa. Edustaa ajalleen tyypillistä ja laadukasta rivitaloarkkitehtuuria, jossa rakennukset on sijoitettu väljästi puistomaiseen tilaan. Rakennusfirma S. A. Tervo Oy oli merkittävä rivitalorakentaja Joensuussa. Firma rakennutti yli 9 000 asuntoa pääasiassa Itä-Suomeen. Joensuussa vain kaksi Arkkitehdin Anna-Liisa Mertaoja-Nylundin (1920–1999) suunnittelemaa kohdetta.

Inventointipäivä

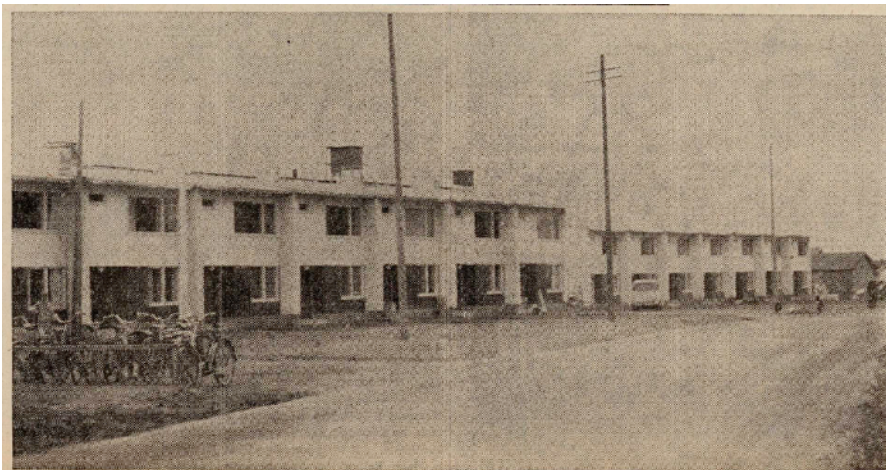
22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



200 m



Pielisjoen rannalla, Sihtalantien varressa sijaitsee Asunto Oy Sihtalanpuisto, jonka kolmesta rakennuksesta kuvassamme näkyy kaksi.

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_051_Sokoksen tavaratalo_Joensuu		
Nimi	Sokoksen tavaratalo	Siltakatu 6, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Keskusta		62,6012
Kunta	Joensuu		29,7649
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-2-30-14
Kohdetyyppi	Myymäla- ja liikerakennukset		
Valmistumisvuosi	1968		
Suunnittelija	Pauli Lehtinen		
Kaavamerkintä	K (Liike- ja toimistorakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Liiketilat		
Alkup. käyttö	Liiketilat		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	4		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Betonielementti		
Ulkovärit	Valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Erkki Huttunen profiloitui 1930-luvulla suunnittelemaan SOK:n yritysilmettä funktionalismin muodossa niin 1960-luvulla saman teki arkkitehti Pauli Lehtinen. Hän toimi SOK:n rakennusosastolla muun muassa pääsuunnittelijana ja uransa lopussa johtajana vuosina 1947–1982.			
Joensuun Sokos-tavaratalo valmistui 1968. Rakennuksen arkkitehtuuri on luonnollinen jatkumo osuuskauppa-funkikselle. Paljon valkoisia seinäpintoja, epäsymmetristä rakennusosien sommittelua, liikekilven keskeinen sijainti ja suuret näyteikkunat, jotka tässä tapauksessa kattavat koko alimman kerroksen niin, että näyttää kuin rakennus leijuisi ilmassa. Keveää vaikutelmaa korostaa se, että myös ylin kerros on myös kokonaan lasipintaa. Kapeat pystysuorat lasikaistaleet rikkovat ja aukoittavat valkoista seinäpintaa.			
Funktionalismin perintöä on myös se, että johdonmukaisen yrityskuvan vuoksi rakennettiin useita liiketaloja samaa teemaa noudattaen. Pauli Lehtinen piirsi ensimmäisen saman tyyllisen Sokos-tavaratalon Kuopioon 1966, 1974 Tampereelle ja 1979 Tapiolaan Espooseen. Vuonna 1977 valmistunut hotelli Kimmel Joensuussa on myös Lehtisen suunnittelema.			
Joensuun Sokoksen valmistuttua sai se paljon osakseen kritiikkiä, joka kohdistui sen kerroskorkeuteen. Sokos-tavaratalo on yhden kerroksen matalampi kuin Siltakadun muut liiketilat. Tämä rikkoi selkeästi keskustan liiketalojen yhtenäistä linjaa. Tällöin tehtiin lukuisia suunnitelmia Sokoksen korottamiseksi, mutta ne eivät koskaan toteutuneet. Syy siihen miksi Sokos jätettiin yhtä kerrosta vajaan ei ole tiedossa.			
Lähteet: Karjalainen 22.1.1966, 14.10.1967, 26.10.1967, 23.8.1968, 24.8.1968			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

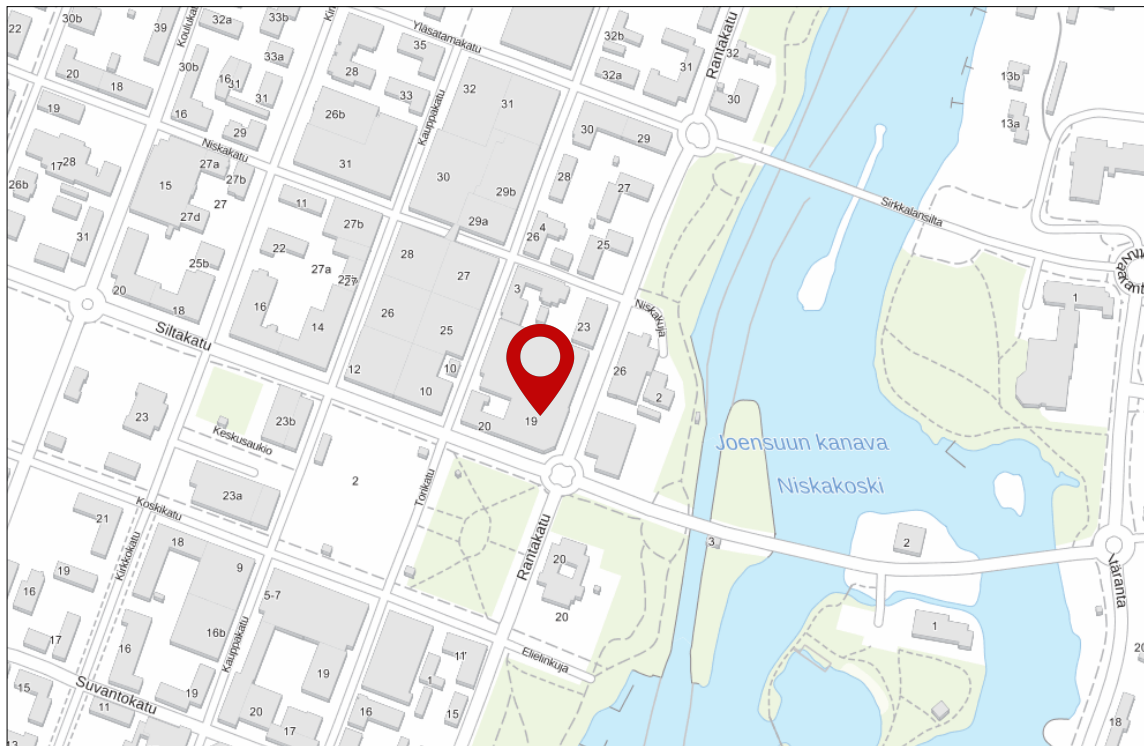
Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Poikkeaa Siltakadun liikerakennusten rivistöstä, mutta rohkeudellaan ja erilaisuudellaan arvokas. Keskeinen sijainti mm. rautatieasemalta saavuttaessa. Viistetty nurkkaus liikenneympyrään päin onnistunut.

Inventointipäivä
22.1.2021

Inventoija
Samu Aarnio





Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_055_Vesikko_Joensuu		
Nimi	Uimahalli Vesikko	Uimarintie 1, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6029
Kunta	Joensuu		29,7435
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-17-1791-6
Kohdetyyppi	Liikuntatilat ja -paikat		
Valmistumisvuosi	1970		
Suunnittelija	Esko Lehti		
Kaavamerkintä	YU (urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Uimahalli		
Alkup. käyttö	Uimahalli		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni		
Kattomuoto	Tasakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Punatiili, maalattu betoni		
Ulkovärit	Punainen, valkoinen		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Imatralle valmistui Itä-Suomen ensimmäinen uimahalli vuonna 1966, joka antoi säsäyksen Joensuun haaveelle saada oma uimahalli (Karjalainen 2.4.1966). Vuonna 1967 Joensuun kaupungin uimahallitoimikunta jo valmisteli ensimmäisen vaiheen valmiiksi ja jätti kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi paikkaesityksen, huonetilaohjelman, luonnospiirustukset sekä rakennetapaselostuksen. Tässä esityksessä uimahalli sijoitettaisiin Mehtimäelle ja olisi se tilavuudeltaan 12.200 kuutiometrin suuruinen varustettuna 25 metrin uima-altaalla, erillisellä hyppyaltaalla sekä lasten opetus altaalla. Suunnitelmassa varauduttiin myös rakentamaan maauimala hallin yhteyteen (Karjalainen 23.2.1967). Uimahallia suunnitteli arkkitehti Esko Lehti. Punatiilinen uimahalli avasi ovensa yleisölle toisena uimahallina Itä-Suomessa joulukuussa 1970 (Karjalainen 30.12.1970). Sittemmin Vesikko on jäänyt liian pieneksi, sitä on laajennettu vuonna 1996 (Karjalainen 31.3.1996), mutta Vesikossa ei voi järjestää esimerkiksi SM-tason uimakilpailuja koska halliin ei ole koskaan rakennettu 50-metrin uimarataa. Laajennuksen yhteydessä rakennettiin puoliympyrän muotoinen laajennus, joka on verhoitu lasipaneelien.</p> <p>Uimahallin julkisivut muodostuvat punatiilisistä moduulisista alueista, joita rajaavat osiin valkoiset pystytuet. Rakennuksen hahmo säilyy kompaktina ja matalan, ja se sulautuu hyvin ympäröivään puustoon.</p> <p>Lähde: Karjalainen 2.4.1966, 23.2.1967, 30.12.1970</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne) Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

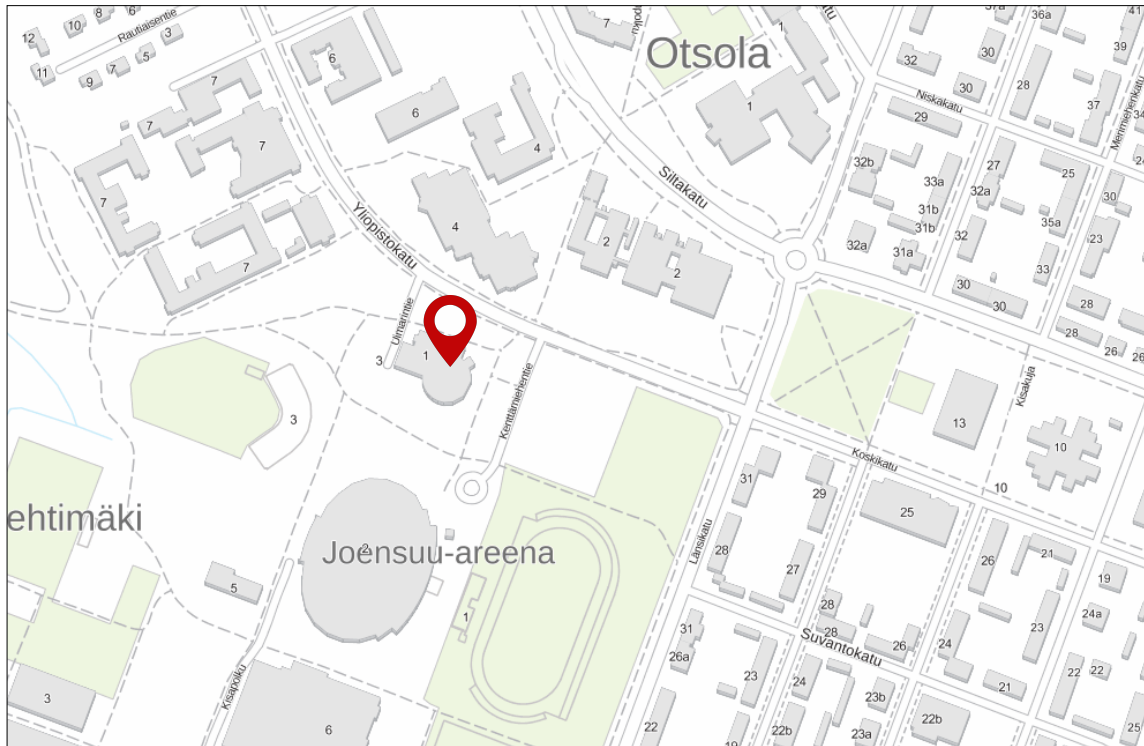
Merkittävä arkkitehtoninen kohde, ei ole menettänyt arvoaan, vaikka sitä on laajennettu. Kiinteä osa Mehtimäen urheilu-aluetta.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_056_Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampus_Joensuu		
Nimi	Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampus	Yliopistokatu 2, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			
Kunta	Joensuu		
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	
Kohdetyyppi	Koulu- ja opetusrakennukset		
Valmistumisvuosi	1956–		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä	YO-1 (opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue) ja KOT (liike- ja toimistorakennusten sekä kehittämis-, koulutus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue) Educa: Sr-1		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Seudullisesti merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö			
Alkup. käyttö			
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei			
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			

Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.

Korkeakoulupolitiikka ja yliopistoverkoston laajentaminen olivat 1960-luvun Suomessa nosteessa, johon myös Itä-Suomen kaupungit Joensuu, Lappeenranta, Kuopio ja Savonlinna tarttuivat. Yliopistosta oli haaveiltu alueella jo 1800-luvulla, joten idea ei ollut uusi. Nyt oman yliopiston saamiseen näytti kuitenkin olevan ensimmäisen kerran konkreettisia mahdollisuuksia.

Kaupungit tahoillaan suunnittelivat, verkostoituivat ja tekivät aktiivista vaikuttamistyötä edistääkseen oman paikkakuntansa korkeakouluasiaa. Itä-Suomen seminaarin (1953), Wärtsilän teknillisen oppilaitoksen (1961), Joensuun normaalityönsä (1962) ja Suomen ensimmäisen maakuntakirjaston (1962) uskottiin antavan hyvän pohjan korkeakoulun työlle. Ratkaisu Itä-Suomen yliopiston jakamisesta kolmeksi korkeakouluksi kypsä valtioneuvostossa ja erityisesti pääministeri Johannes Virolaisen mielessä vuoden 1965 aikana. Lait Joensuun korkeakoulun perustamisesta 25.3.1966 ja Joensuun korkeakoulusta 4.7.1969 antoivat säädöspohjan uudelle akateemiselle opinjolle. Korkeakoulun toiminta käynnistyi syyskuun alussa 1969.

Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksen, entisen Joensuun yliopiston vanhimmat rakennukset sijaitsevat Tulliportinkadun varressa. Kokonaisuus alkoi valmistua vuodesta 1956 lähtien, kun miljööseen sijoittui Itä-Suomen seminaari. Rakennusten julkisivut ovat pääosin punatiiltä, joiden lomassa on vaaleita rappauspintoja. Näissä rakennuksissa käynnistyi myös Joensuun korkeakoulun toiminta vuonna 1969.

Varsinaisen korkeakoulun ensimmäiset rakennukset valmistuivat 1970-luvun lopulla Yliopistokadun länsipuolelle. Rakentaminen aloitettiin pääasiassa kolmikerroksisella toimitalarakentamisella. Ensimmäisten kohteiden arkkitehti jäi kuitenkin anonyymiksi ja laitosmaiseksi, eikä rakennusten ulkoinen olemus kerro niiden toimintatarkoituksesta. Nämä pää-osin luonnontieteisiin osoitetut rakennukset muodostavat kaupunkirakenteellisesti melko suljetun kokonaisuuden, jonka sisään jää piha-alue.

Joensuun kampuksen merkittävien ulkotila sijaitsee päärakennuksen eli Carelian (1985), Aurora-rakennuksen (2006) ja Agora-rakennuksen (1989) rajaamalla alueella. Tätä kaupunkitilaa voi tarkastella vaikka Kain Tapperin (1930–2004) veistämän Alkukivet-teoksen (1985) äärellä. Toisin kuin Yliopistokadun länsipuolen pääpiha, on kampuksen tärkein ulkotila hoidettua ympäristöä. Oma arvokkuutta pihaan tuo luonnonkivipäälyste.

1960- ja 1970-luvuilla perustettujen suomalaisten korkeakoulujen kampuksista suurin osa sijoitettiin kauas kaupunkien keskustoista. Tässä mielessä Joensuu kuului vähemmistöön ja kampus valmistui lähelle ruutukaavakeskustaa. Alueesta tulikin jatkumo Joensuun julkisten rakennusten ja toimintojen vyöhykkeelle, samalla korkeakoulualueen rakennukset sopeutettiin mittakaavaltaan kaupungin keskusta-alueeseen.

Joensuun kampuksista muodostui kaikkein kaupunkimaisin 1960- ja 1970-luvuilla perustetuista suomalaisista yliopistoalueista. Pääosin kolmikerroksisen mittakaavan lisäksi kampusalueen rakennuksia yhdistävät toisiinsa punatiilijulkisivut (Piiparinen 2018, 84–85).

Lähteet:

Piiparinen, Pekka (2018) kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuripias. Nevala, Arto 2009. Uudisraivaaja. Joensuun yliopiston 40-vuotishistoria. Joensuu: Joensuun yliopisto.

**Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)
Konservatorio on muuttanut rakennuksesta pois, ja sen purkamista suunnitellaan.**

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Arkkitehtuurinen ja rakennustaiteellinen arvo

Maisemalliset arvot

Symboliarvo

Koulutushistoriallisesti merkittävä ja yhtenäisen näköisenä säilynyt kokonaisuus. Maakunnallisesti arvokkaita kohteita ovat Carelia-rakennus, Educa-rakennus ja Metla-talo.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Yllä: Metla-talo valmistui 2004, suunnittelija arkkitehtitoimisto Sarc Oy



Yllä: Yliopiston päärakennus Carelia valmistui 1985, suunnittelija Jan Söderlund.

Alla: Aurora-rakennus valmistui kahdessa vaiheessa ja kokonaisuus oli valmis 2006, suunnittelija arkkitehtitoimisto JMMK Arkkitehdit Oy.



Alla: Metria-rakennus.



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_057_Utran siirtolapuutarha_Joensuu		
Nimi	Utran siirtolapuutarha	Kiviniementie, 80170 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,6140
Kunta	Joensuu		29,8499
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-12-9905-1
Kohdetyyppi	Pihapiirin pienrakennukset		
Valmistumisvuosi	1983–		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä	MR (ryhmäpuutarha-alue)		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Paikallisesti arvokas kohde (Rantakylä-Utra-OYK 2020. Joensuun Rantakylän ja Utran kaupunginosien kulttuuri- ja rakennushistoriaselvitys, Pekka Piiparinen ja Arkkitehtitoimisto Karttunen Ky)		
Nyk. käyttö	Ryhmäpuutarha		
Alkup. käyttö	Ryhmäpuutarha		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku			
Perustus			
Runko			
Kattomuoto			
Kate			
Vuoraus			
Ulkovärit			
Kunto / käytössä vai ei			
Erytishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Utran siirtolapuutarha sijaitsee Utran kaupunginosassa, Pielisjoen rannan ja Utrantien välisellä alueella. Utran siirtolapuutarha-alue koostuu 87 mökistä, joiden koko vaihtelee 27–30 m ² :n välillä. Suurin osa mökeistä on 27 m ² :n kokoisia. Niiden lisäksi alueella on vuonna 1982 valmistunut huoltorakennus ja Pielisjoen varrella vuonna 1985 valmistunut sauna. Mökit ovat harjakattoisia ja lautarakenteisia. Kapeilla tonteilla mökit sijaitsevat niiden pohjoisosissa puutarha-alueet ovat tonttien eteläpuolella.			
Utran siirtolapuutarhan sijainti määriteltiin vuonna 1977 laaditun asemakaavan yhteydessä. Siirtolapuutarha perustettiin entiselle peltoalueelle. Mökkien ja huoltorakennusten toteuttaminen alkoi seuraavalla vuosikymmenellä. Vanhin alueen mökeistä on valmistunut vuonna 1983 ja uusin vuonna 2016. Suurin osa mökeistä on toteutettu 1980-luvun puolivälissä.			
Varhaisimpia mökkejä suunniteltiin Joensuun kaupungin arkkitehtitoimistossa. Vuonna 1982 kaupungin arkkitehtitoimisto lakkautettiin ja uuden kaavoituksesta ja kaupungin omasta rakennussuunnittelusta vastaavan organisaation nimeksi tuli kaavoitus- ja talonsuunnitteluosasto.			
Lähde: Piiparinen, Pekka. Joensuun Rantakylän ja Utran kaupunginosien kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys. Alueiden ja rakennusten luettelo. Arkkitehtitoimisto Karttunen Ky.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Maisemallinen arvo

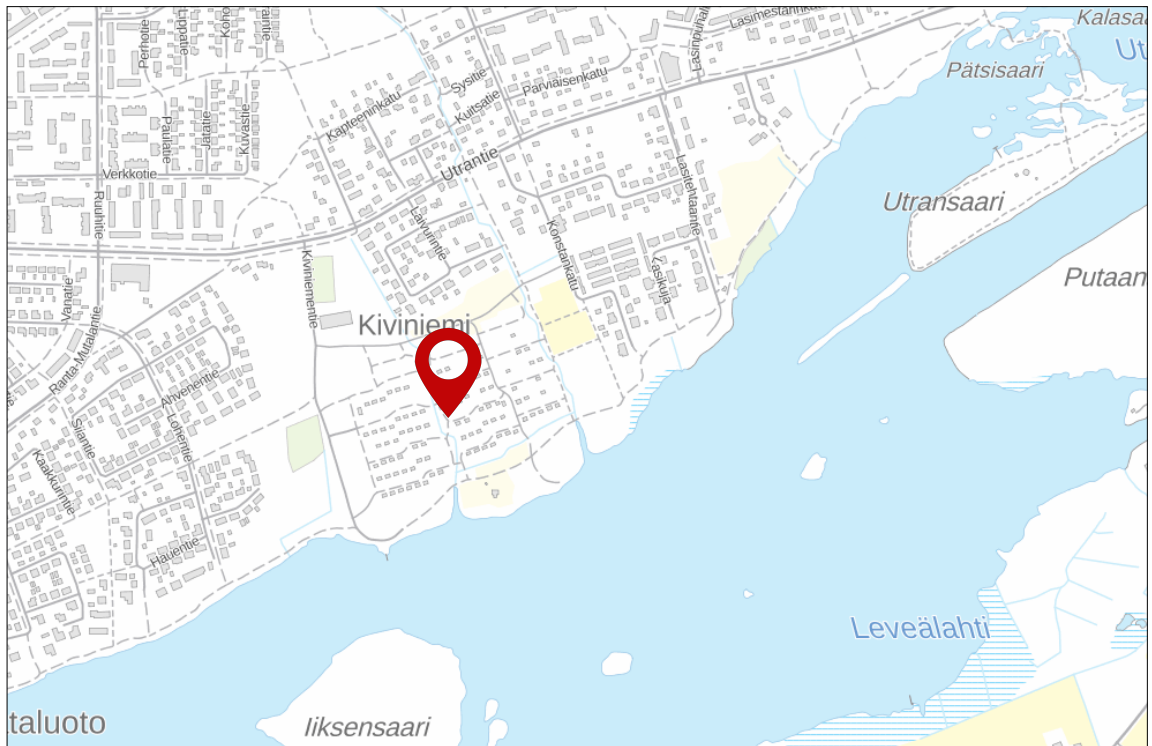
Toinen kahdesta siirtolapuutarhasta (Linnunlahden siirtolapuutarha) maakunnassa.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kuvat Jukka Nykänen

Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_058_Parviaisen talo_Joensuu		
Nimi	Parviaisen talo	Rantakatu 15, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5989
Kunta	Joensuu		29,7634
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-3-40-11
Kohdetyyppi	Asuin- ja liikerakennukset		
Valmistumisvuosi	1886		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä	K (Liike- ja toimistorakennusten korttelialue), Sr-2		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo	Rakennusuojelukohde sr-32 KOYK:ssa 2012 Seudullisesti merkittävä kohde (JNSSYK 2020, kulttuuriympäristöselvitys Suoranta 2005)		
Nyk. käyttö	Toimistotalo		
Alkup. käyttö	Asuintalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni, kivilaatat		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Musta pelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Vaalean eri sävyjä		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>1886 valmistuneen rakennuksen tyylisuuntaus on lähinnä uusrenessanssia, ja se näkyy julkisivupintojen kolmijakoisessa laudoituksessa. Ikkunoiden alla oleva kenttä on julkisivun näyttävän osa-alue, ja siinä on muun muassa kasviaiheisia puukoristeita. T-karmisten ikkunoiden kehykset on muotoiltu voimakkaasti ja koristeellisesti. Alun perin kyseessä on Petter Parviaisen rakennuttaman kulmatalon toinen siipi, joka siirrettiin 1979 Torikatu 17:stä, Tori ja Suvantokadun kulmasta. (Piiparinen 2018,73.)</p>			
<p>Lähteet: Piiparinen, Pekka (2018) kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Historiallinen tyypillisuus alueelle

Alkuperäisyys

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Maisemalliset arvot

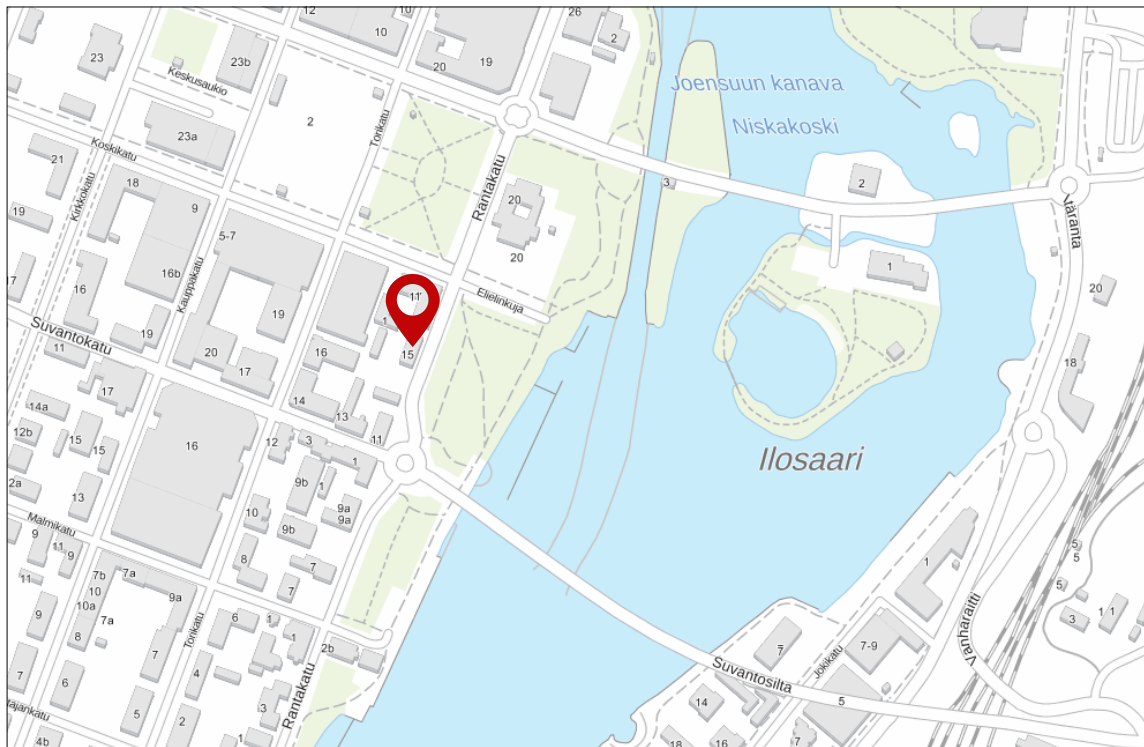
Osa Rantakadun alueen säilynyttä vanhaa puu-Joensuuta.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio





Kohdekorttipohja

Perustiedot			
Tunnus	167_059_Johnssonin talo_Joensuu		
Nimi	Johnssonin talo	Suvantokatu 1, 80100 Joensuu	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa			62,5980
Kunta	Joensuu		29,7625
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-3-48-14
Kohdetyyppi	Asuin- ja liikerakennukset		
Valmistumisvuosi	1849		
Suunnittelija			
Kaavamerkintä	Sr-1		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Toimistotalo		
Alkup. käyttö	Asuintalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Kivi		
Runko	Puu		
Kattomuoto	Lapekatto		
Kate	Musta pelti		
Vuoraus	Laudoitus		
Ulkovärit	Vaalean vihreän eri sävyjä		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
Valmistui vuonna 1849, nykyinen ilme on 1920luvun puolivälistä. Rakennus on sekoitus klassismia ja jugendia. Edellisestä kertovat muun muassa Suvantokadun puoleisen pääsisäänkäynnin päätykolmio ja pylvää. Jugendia rakennuksessa ovat runsas ja koristeellinen listoitus sekä ullakkoikkunoiden kaarevuus. (Piiparinen 2018,70).			
Lähteet: Piiparinen, Pekka (2018) kirjassa Aarnio, Samu & Kononen, Suonna & Piiparinen, Pekka (2018). Pohjois-Karjalan arkkitehtuuriopas.			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			
Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet			

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu

Historiallinen tyyppisyys alueelle

Alkuperäisyys

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti

Historiallinen kerroksisuus

Maisemalliset arvot

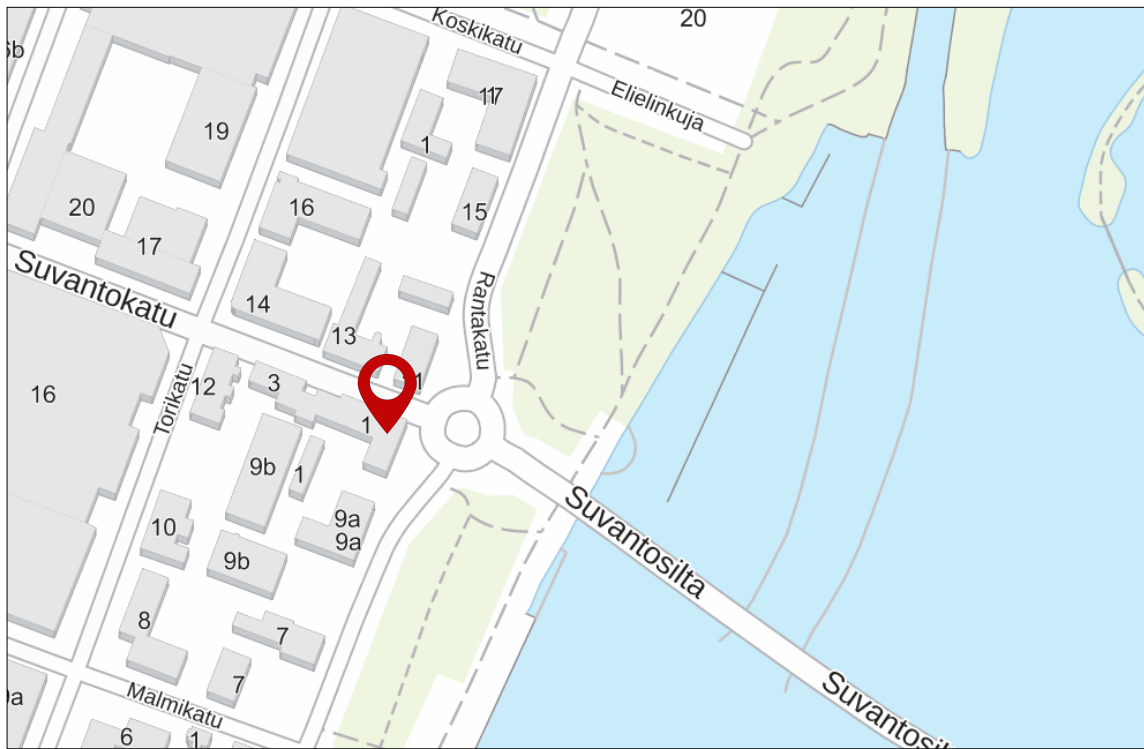
Osa Rantakadun alueen säilynyttä vanhaa puu-Joensuuta. Yksi Joensuun vanhimmista säilyneistä rakennuksista, samalla yksi maakunnan vanhimmista säilyneistä kaupunkitaloista

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio



50 m



Kohdekortti

Perustiedot			
Tunnus	167_060_Kiihtelyspirtti/Kiihtelysvaaran kunnantalo_Joensuu		
Nimi	Kiihtelyspirtti / Kiihtelysvaaran kunnantalo	Aprakkatie 2 82140 Kiihtelysvaara	
		Koordinaatit WGS84	
Kylä / kaupunginosa	Kiihtelysvaara		62,4949
Kunta	Joensuu		30,2508
Rakennustunnus		Kiinteistötunnus	167-413-3-76
Kohdetyyppi	Hallinto -ja toimistorakennukset		
Valmistumisvuosi	1983		
Suunnittelija	Kaj Michael		
Kaavamerkintä	Y		
Maankäytön suunnittelussa aiemmin määritetty arvo			
Nyk. käyttö	Kunnan virastotalo		
Alkup. käyttö	Kunnan virastotalo		
Rakennustekniset tiedot			
Kerrosluku	2		
Perustus	Betoni		
Runko	Betoni, puu		
Kattomuoto	Harjakatto		
Kate	Bitumikate		
Vuoraus	Tiili ja betoni		
Ulkovärit	Valkoinen betoni, keltainen tiili, ruskeat ikkunat ym		
Kunto / käytössä vai ei	Käytössä		
Erityishuomiot			
Kohdekuvaus			
Kohteen kuvaus ja historia, yleisölle julkista tietoa (lähteet mainittuna tekstiin). Henkilötietoihin tms. liittyvää aineistoa voi tallentaa erillisinä kohteeseen liittyvinä liitteinä.			
<p>Kiihtelyspirtti, kuten Kiihtelysvaaran yhdistettyä paloasemaa ja kunnan virastotaloa nimitettiin, valmistui vuonna 1983. Valmistuessaan oli se Kiihtelysvaaran suurin rakennushanke. Rakennuksen suunnitteli Kaj Michael. Rakennuksessa on lainattu piirteitä uuskarélianismista, kuten jyrkästä harjakatosta, katon viistoista päädyistä, jotka ulottuvat kauas seinästä ja räystäslaudoituksesta. Laudat eivät ole tosin puuta vaan metallia. Palotorni kohoaa 40 metrin korkeuteen. Aiemmin Kiihtelysvaarassa ei ollut selkeää yhtä toimipistettä palotoimille (Karjalainen 3.11.1983). Kiihtelysvaaran vanha puinen 1800-luvun lopussa rakennettu kunnantalo sijaitsee uuden kunnantalon läheisyydessä. Uuden kunnantalon paloaseman puoleisen päädyn lähistöllä sijaitsee vanha suojelukunnan puinen talo Suojapirtti (1930).</p> <p>Rakennuksen arkkitehtoniset viittaukset tekevät siitä maisemaansa hyvin sopivan. Verrattain lähelle virastotaloa Kaj Michael suunnitteli samankaltaisen uuskarélianistisen liiketalon (1986), jossa toimivat muun muassa Säästöpankki, Matkahuolto ja ravintola Loitsuvaara (Karjalainen 1.3.1986).</p> <p>Lähde: Karjalainen 3.11.1983, 1.3.1986</p>			
Kohteen tulevaisuus (mm. uhkatekijät, päätökset, kaavallinen tilanne)			

Muut lähteet, lisätiedot, linkit ja liitteet

Arvottaminen

Arvo

Maakunnallisesti arvokas

Arvon perustelu
Maisemalliset arvot

Historiallinen todistusvoima ja identiteetti.

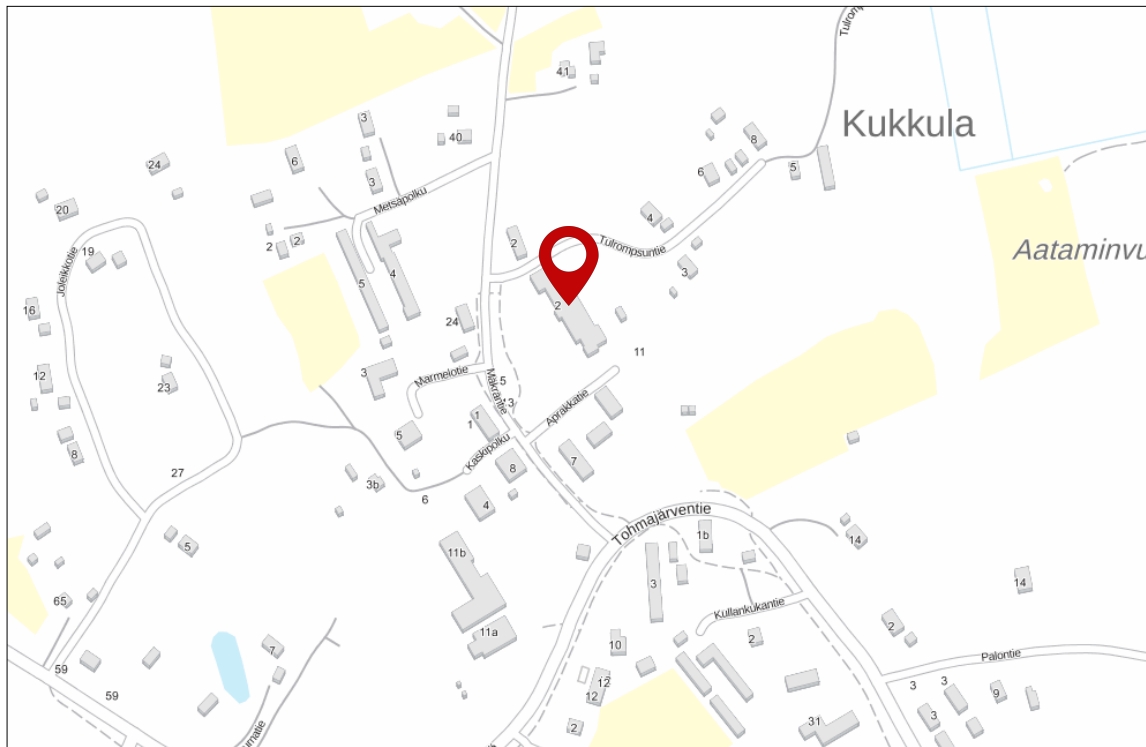
Kiihtelysvaaran kunnanvirastotalo on arkkitehtonisesti vahva esimerkki 1980-luvulla vaikuttaneesta paikallisesta uuskarélianistisesta tyylistä, jota sovellettiin usein myös julkiseen rakentamiseen.

Inventointipäivä

22.1.2021

Inventoija

Samu Aarnio







Kunnantalon läheisyydessä sijaitsee vuonna 1986 valmistunut Säästöpankin liiketalo ja ravintola Loitsuvaara on myös Kaj Michaelin suunnittelema. Rakennuksen käyttötarkoitus on muuttunut.